

Flugfiske i Norden

Reisaälven The Golden Parson Steelheads
Flugfiske i Polen Vår vid Emån Bind en asellus

A black and white photograph of an IMX fishing rod and reel resting on a mossy log. The rod is positioned diagonally across the frame, with the reel at the top left and the handle at the bottom left. The background is a blurred natural setting with grass and foliage.

IMX

— det riktiga alternativet bland super spön

G·Loomis
MADE IN AMERICA

Under endast några säsonger har IMX blivit de klart mest lovordade flugspön i Norden.

Flugfiske "eliten" och alla facktidningar har höjt dessa spön till skyarna! Många inbitna flugfiskare "byter" upp sig till ett IMX flugspö. (Tidigare ägare till vissa andra välkända spömärken). Finns även som klinga och byggsats.

Tips:

Prova ett Enhands-Laxspö hos din IMX återförsäljare.
Bättre flugspö får Du leta efter!
Livstidsgaranti-Praktisk Tub ingår.

Färgkatalog finns hos din IMX återförsäljare.

HS IMPORT, Box 76, 590 20 Mantorp. Tel. 0142-214 00. Fax. 0142-210 23.

Auktoriserade IMX återförsäljare

ALNÖ Sport & Fiske/ALNÖ—Lasses Sportfiske/BODEN—Långbergs Fiske/
BORLÄNGE—Olles Fiske/BORLÄNGE—Kjells Sportfiske/EDSBY—Jakt-
huset/ESKILSTUNA—E & A Sportfiske/GÖTEBORG—Wittlocks/HALMSTAD—Sport-
fiskeDepån/HELSINGBORG—Fly Dressing/HUSKVARNA—Fiskeknuten/
KRISTIANSTAD—Klippans Sport/KLIPPAN—Uffes Fiske/KÖPING—Rekord Fiske/
MÖRRUM—Streamers Flugfiske/MANTORP—Hammars Flugfiske/
NYKÖPING—Skeppsfournering/NORRKÖPING—Christers Sportfiske/SKÖVDE—
Claessons/SMEDJEBACKEN—Berras Sportfiske/STOCKHOLM—Utter/STOCK-
HOLM—Fiskeshopen/TROLLHÄTTAN—Po:s/SUNDSVALL—AT Vapen/VIMMERBY—
Sportfiskarn/VÄSTERÅS—Blixt Sport/UMEÅ—Vildmarks Jim/UMEÅ—Husbergs Eftr./
UPPSALA—Imal Fiske/ÖREBRO—Järnia/ÖJEBYN—Fiskeservice/ÖSTERSUND.

NORGE: Aktiv Fritid. DANMARK: F & H Import. FINLAND: Flydrex

Rätt utrustad halva nöjet!

Sportag har rätt utrustning för dig med krav. På bilden Kingfisher Diamondback kolfiberspö, Steelhead Airweight flugrulle, Kingfisher fluglina och backing, Wheatley flugask och -låda, Metz tuppnackar, flugor och Kingfisher fiskekorg.

Sportag har mycket, mycket mer... Fråga efter katalogen och se hela sortimentet hos din fiskeredskapsbandlare!

Sportag HAB, Box 21016, 200 21 Malmö.

MARRYAT FLUGRULLAR

PRECISION OCH ELEGANS

MR 7	vikt 99 g	lina 4-5	pris: 1.350:00	MR 8	vikt 120 g	lina 7-8	pris: 1.458:00
MR 7.5	vikt 113 g	lina 5-6	pris: 1.398:00	MR 8.5	vikt 142 g	lina 8-9	pris: 1.554:00
MR 9	vikt 149 g	lina 9-10	pris: 1.613:00				

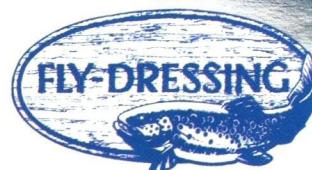
LITE TUFF

Heter de här flugaskarna.
Vi skulle vilja kalla dem MYCKE' TUFF.
De är nämligen gjorda i en mycket stryktålig plast.
De tål faktiskt att sätta sig på.
Och de har rostfria gångjärn. Enligt vår mening är de de bästa torrflugeaskarna. Även stora dagslände-imitationer får rum utan att vingarna trycks ihop.

6 fack	62:00
8 fack	85:00
10 fack	168:00

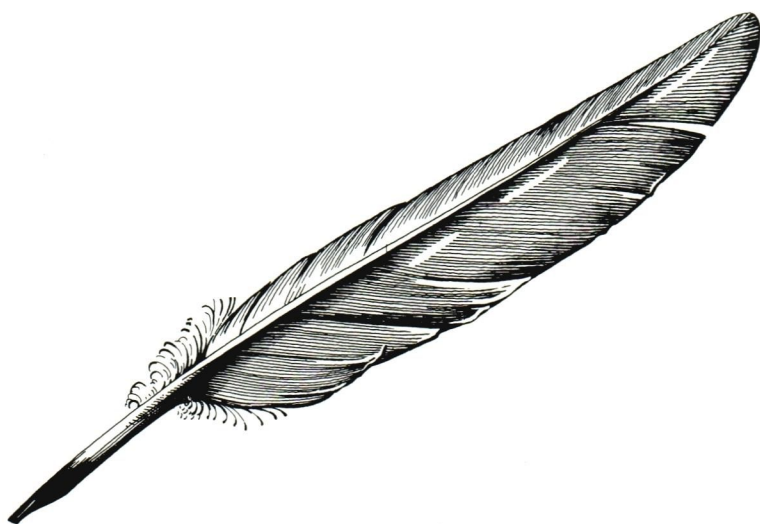
PERRINE

Perrine är amerikanska flugaskar av aluminium.
"The choice of presidents" som man säger på andra sidan Atlanten. De finns i ett flertal utföranden och prislägen.
Som exempel kan vi ta den stora asken med grön inläggning.
Den heter **Perrine 98** och kostar **129 kr.**
Den lilla asken längst fram med vit skumplast heter **Perrine 67** och kostar **91 kr.**

När det gäller MARRYAT flugrullar, LITE TUFF eller PERRINE flugaskar, ber vi Dig ta kontakt med Din redskapshandlare. Om han är ovillig eller motsträvig (vilket är högst osannolikt) kan Du kontakta oss direkt.

Box 2003, 561 02 Huskvarna, SWEDEN
Tel. 036-134197, Fax 036-134142

Att resa är att växa

Nu är vi inne i april månad och den långa vintern ger vika för en ny säsong. Vi har bundit våra flugor, vi har suttit böjda över kartor och följt smala, blå fjälljokkar och streckade vandringsleder medan vi drömt om kommande flugfiskeäventyr. Kartor är spännande läsning för den som vill planera och resa i fantasin...

Men snart är det hög tid att sluta drömma och planera och istället bestämma sommarens resmål, om vi nu inte redan gjort det. Kanske har vi sparat till den där riktiga drömmresan – kanske till Islands lax- och öringälvar i ett landskap, som inte liknar något vi tidigare upplevt... eller till ett "garanterat" bra laxvatten i Norge... eller en riktig vildmarkstur längst upp på Nordkalotten. Alla väljer vi efter håg och plånbok.

De skandinaviska länderna har emellertid blivit allt dyrare att turista i. Samtidigt har några länder i Östeuropa öppnat sig för turism från väst – också för fisketurism. I detta nummer av FiN berättar vi därför om flugfiskemöjligheterna i södra Polen, i Karpaterna på gränsen mot Tjeckoslovakien. Här möter ett hisnande vackert landskap, klara kalkströmmar med harr och öring – och därtill priser för mat och logi som vi idag knappast vågar drömma om.

Flugfisket i Polen är fortfarande förhållandevis okänt för oss i Skandinavien, men allt fler rapporter om fina fiskevatten når oss från dem, som provat att åka söderut istället för mot norr. Polen kan därför vara ett intressant alternativ, om Du ännu inte bestämt sommarens fiskeresor.

Att resa är att uppleva. Den packning man bär på ryggen må vara tung, men de upplevelser man bär med sig i bagaget hem är alltid lätta att bära. Att resa är att växa – att öka de egna erfarenheterna och söka näring ur nya landskap och kulturer. Och det är nu på sommarhalvåret vi har de största möjligheterna att skaffa oss nya intryck. Det är nu vi har en längre sammanhållen ledighet, och det är nu klimatet är som mest generöst mot oss... och det är nu nätterna är så där silvrigt ljusa som nätter bara blir långt uppe i norr...

Så var Du än väljer att blöta Dina dunkrokar sommaren som kommer, önskar FiN Dig ett fiske rikt på många och oförglömliga upplevelser!

Gunnar Johnson

Flugfiske i Norden

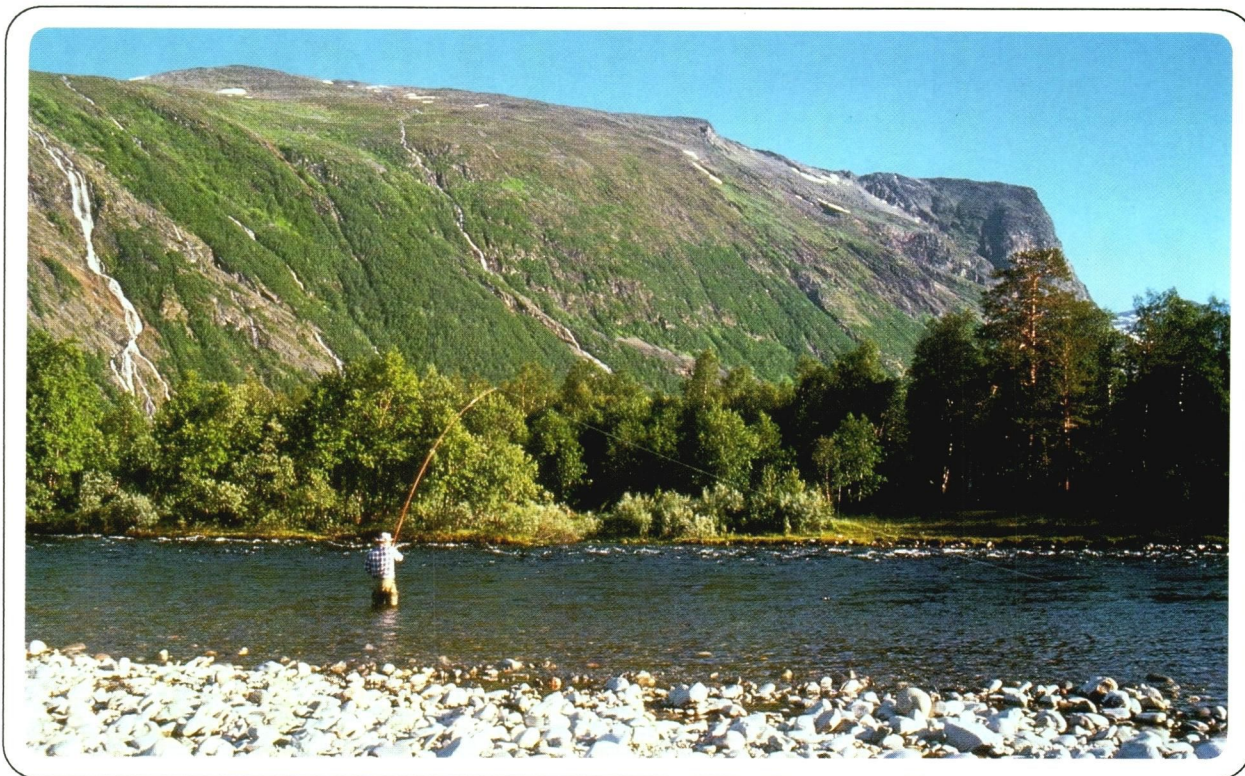
NR 2 apr 1991

Innehåll i detta nummer:	Sid
Ledaren	5
Reisaälven	6
Hur kastar du egentligen	12
The Golden Parson	16
Gäddvak under fullmånen	18
Tur på turen – eller	20
Marströmmens steelheads	24
Nytt fra Danmark	27
Polens kalkströmmar	28
Kvällens sista öring	32
Nytt fra Norge	35
Nymfen med guldhuvudet	36
Harrfiske i Österrike	37
Vår vid Emån	40
Nytt från Sverige	42
Marknadsnytt	44
Bokbiten	50
Köp, sälj och byt	56
Storlax från Vättern	58
En gråsugga till vårfisket	60
Tankar på strandkanten	62

Omslagsbilden:

Välkommen till en ny säsong!
(Foto: Gunnar Johnson)

Flugfiske på zon 4, nedre delen av Reisaälven.

Reisaälven

Längst upp i norr mot norska ishavskusten mynnar den ut, Reisaälven. Storslagen, vacker och vild, med hisnande vattenfall och full av huggvillig storlax. Omgärdad av höga, snöklädda fjällmassiv möter det kristallklara vattnet slutligen fjorden.

*Text & foto: Göran Claréus
Karta: Christer Östensson*

Äntligen! Åter är vi på plats vid Storslett, samhället intill Reisaälvens utlopp. Allt är sig likt sedan förra sommaren. Den kalla nordliga vinden, regnet och de mörkgrå ovädersmolnen som sveper in från Atlanten. Nu ligger några förväntansfulla fiskeveckor framför oss och ganska snart konstaterar vi att förutsättningarna är de samma som förra året. Regn och kyla. Älven bruser med ursinnig kraft neröver dalgången. Vattenståndet är säkert en halv meter över normalt och det isgröna vattnet

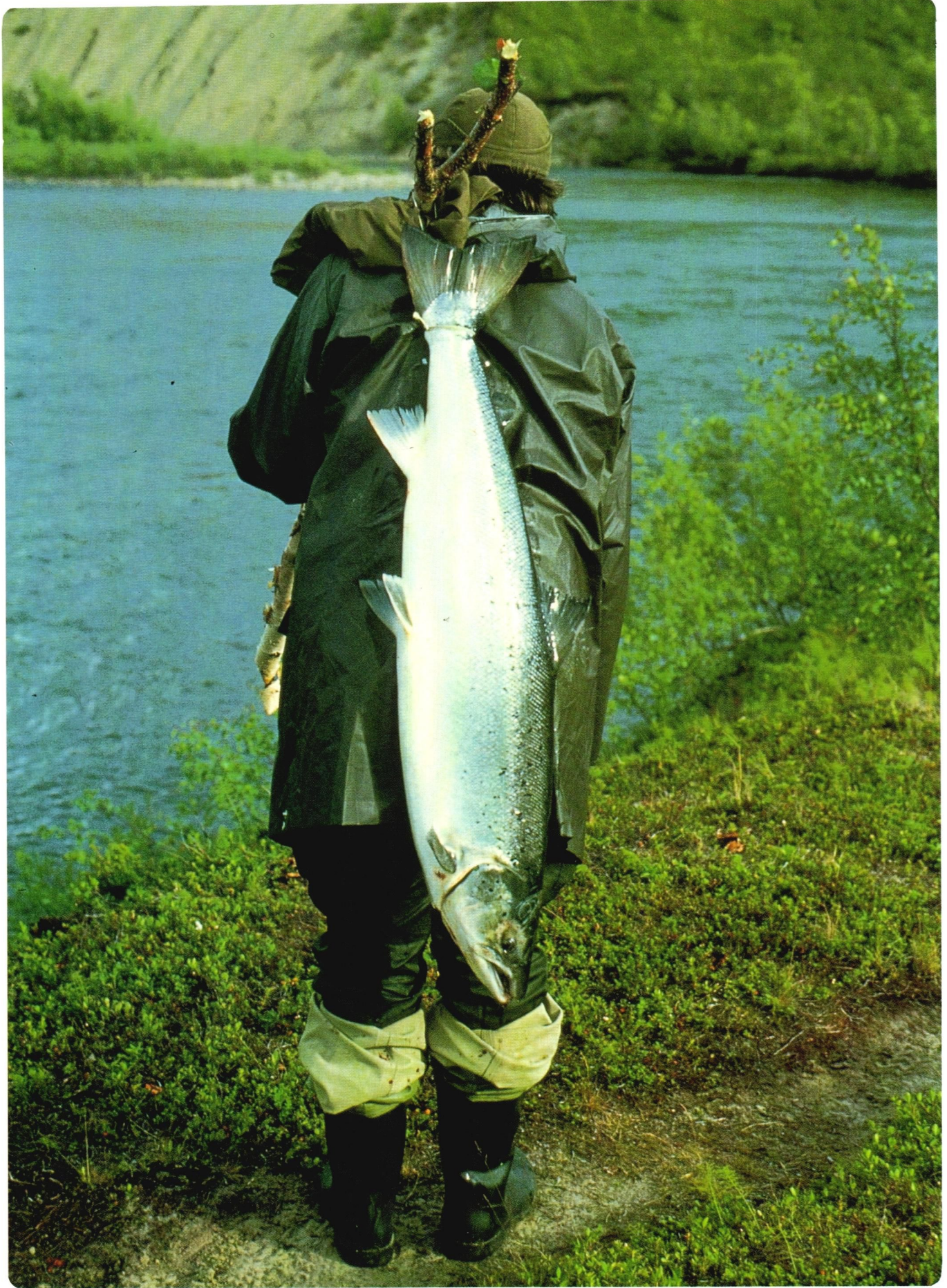

Laxflugan som så när gett mig storlaxen, en stor March Brown bunden som speyfluga.

känns förödande kallt. Hela vintern har vi längtat hit upp. Till flytlinefiske under midnattssolen med små förföriska dubbelkrokade laxflugor. Här gäller nu bara snabbsjunkande linor och de allra största flugorna. Men samtidigt vet vi att det är nu när älven går hög, som de största laxarna stiger. Som färdkamrat har jag fiskekom-

forts på nästa uppslag

Det är inte varje gång det lyckas, men nog finns de där, Reisaälvens storlaxar. (Foto: G Billros/G Claréus)

Det höga vattenfallet i Mollisjokka. Vattenfallet störtar 270 meter ner i Reisaälven.

forts från föreg uppslag
 pisen Sture Öqvist från Luleå. Vi slår
 upp vårt fjälltält nere vid älvstranden
 medan regnet strilar kallt och obarm-
 härtigt. Sedan kryper vi långt ner i
 sovsäckarna och drömmer snart om
 stora blanka flugfångade laxar.

När vi vaknar sent om sider följande
 morgon är ordningen återställd.

Solen skiner från en klarblå himmel,
 fåglarna sjunger i närmaste trädtopp
 och allt känns underbart skönt. Nere
 vid älvstranden sköljer vattnet långt
 upp på grässlänten och vi ser att älven
 har stigit ytterligare någon decimeter
 under natten. Men mitt emot vår tält-
 plats går det en man på andra sidan
 och svänger ett tvåhands flugspö. Det

verkar vara en ortsbo. Denna syn ver-
 kar hoppingivande. Det skall alltså
 fortfarande gå att ta laxen på fluga
 trots det höga vattenståndet.

När tevattnet kokar upp i stormkö-
 ket sitter vi i solgasset och planerar
 vår vidare färd uppöver dalgången.
 Det är nu det verkliga äventyret skall
 börja. Från en plats flera mil upp i

dalen som heter Saraälv, där bilvägen slutar, skall vi färdas med kanot så långt vi bara kan. Vi har hört om platser som Mollis, Nedrefoss och Imofossen allra överst i dalgången. Det är under Imofossen som laxen stannar på sin vandring. Dit upp är det drygt 85 km från havet, så vi förstår snart att vi har ett svettigt företag framför oss. Min vän Sture har flera års vana av kanotpaddling men själv har jag mycket lite erfarenhet av detta flytetyg. Detta gör väl att jag innerst känner mig lite spänd inför vad som komma skall. Men jag vet att Reisaälven är en ypperlig kanotled att paddla. Våldsamma och farliga forsar finns nästan inte. Mest består de kraftigaste strömpartierna av strida strykor med måttlig fallhöjd. På förmiddagen träffar vi också ett gäng norska ungdomar som kommer paddlande neröver i god fart i tre kanoter. Dessa har de hyrt vid Sappen lägerskola ett par mil upp i dalen. Dit är även Sture och jag på väg. Vi har tidigare från Luleå ringt upp och bokat en kanot för en vecka.

När vi kommer till Sappen och alla formaliteter med kanoten är ordnade börjar färden uppöver älven. Vi har försökt att banta ner utrustningen, men det är ändå en anseelig hög prylar som skall stuvas ner i kanotskrovet. Hur vi själva skall få plats har jag svårt att förstå men efter en hel del bryderier är allt på plats. Det gäller att surra fast allt mycket ordentligt i tvärestagen på kanoten. Vi har båda flera kameror, färgfilmer och åtskillig dyrbar fiskeutrustning och bara tanken på att vi skulle slå runt i något hårt strömparti gör att jag känner mig knäsvag. Till saken hör också att vi skall pröva att köra uppför med motor på kanoten. Sture har en utriggare av aluminium som sitter faststkruvad vid aktern. Till denna en tvåhåstars aktersnurra som drar ett minimum med bensin. Motorn skall vi bara använda på färden uppför älven och på selen. Nerför är det meningen att vi skall paddla. När vi efter ett tag äntligen kommer ut på älven flyter kanoten förvånansvärt stabilt. De första kilometerna flyter älven lugn och bred och den lilla utombordaren driver oss fram med jämn fart.

Snart har vi lämnat de sista gårdarna i Saraälv långt bakom oss och nu kommer problemen också. Efter ett tag blir strömmen betydligt starkare och vi kommer till några grunda forsar där vattnet svallar med hög fart. Själv sitter jag vid förpaddeln och håller utkik efter uppskjutande stenar. Motorn surrar i aktern med jämn gång men här i den hårda strömmen

går det allt saktare uppför. Ibland får jag paddla med kraftiga tag när vi passerar suget på forsackarna. Sakta, sakta rör vi oss dock uppför strömmen.

Efter någon timme rastar vi vid älvstranden och ser över utrustningen. Det visar sig att brädan som motorn sitter fastskruvad vid sitter så nära vattenlinjen att den orsakar att det sprutar vatten in i aktern av kanoten. Vi märker att ju hårdare strömmen blir ju mer vatten sprutar det in. Genom att ändra något på motorns vinkel mot vattnet blir det betydligt bättre men helt bra blir det inte. Snart inser vi att detta skapar ett problem som blir svårt att lösa. Med jämna mellanrum får vi nu gå iland, tömma kanoten på all utrustning och vända kanoten för att tappa ur mängder av vatten. Nu börjar vissa delar av vår utrustning drypa av vatten. Den undre delen av ryggsäckarna som ligger mot kanotens botten är plaskvåt. När jag kollar min egen sovsäck påminner den mest om ett våtvärmande omslag. Bägge förstår vi snart att vi nu blir tvungna att rasta ett längre tag på något bra ställe och torka våra blöta pinaler. Vi har ändå i skaplig fart lyckats ta oss uppför älven drygt åtta kilometer från båtlänningen vid Saraälv. Men nu gör vi halt. Vi hittar en stor glänta vid älvstranden inramad av resliga tallar och här slår vi läger för natten. Snart brinner en värmande stockeld och vi kan torka våra nerblötta prylar.

Massor av lax

Vi vaknar sent nästa morgon och vädret verkar skapligt. Intill vårt tält hänger det mesta av vår utrustning på tork på rep som vi spänt mellan träden. Sol och vind har nu torkat det mesta. Det hela ser egentligen ganska dräpligt ut. Alla kartor över Reisadalen och läderfodralen till våra flugrullar hänger på ett rep och dinglar i den svaga vinden. När vi väl fått i oss en bastant frukost kan vi omsorgsfullt börja stuva ihop pinalerna igen.

En bit nedanför vårt tält finns inne bland högresta furor ett annat större tält. Det tillhör några finska medborgare. De har legat på denna plats i en vecka och frestat storlaxen. Gänget består av tre äldre personer och tre pojkar på kanske åtta till fjorton år. Vi blir snabbt bekanta med alla och de är mycket trevliga och gästvänliga. Språket vållar vissa problem i början då alla nästan bara kan finska, men efter en stund kan vi på knagglig skolengelska ömsesidigt göra oss förståd-

da. De berättar i ivriga ordalag att de lyckats bärga flera stora laxar under den gångna veckan. Kulmen nåddes häromdagen när den yngsta i gänget fick på en storlax på fjorton kilo på ett skeddrag. Nu började en dramatisk kamp. Genast drog laxen ut ett hundratal meter lina och brakade utför forsens nedanför. Räddningen kom i form av en forsbåt som kom till undsättning. Laxen bärgades och Benjamin i det finska gänget vart utsedd till laxkung. Stolt och glad berättade han på en bruten engelska om den fantastiska händelsen.

Senare på dagen får vi själva bevittna en laxfight när en av de äldre i det finska gänget bärgade en större lax mitt utanför vår tältplats. Laxen vägde nio kilo och var en blank nystigen honfisk, kort och bred och mycket vacker. Alla dessa laxar fångades på spinn och ingen av de finska grabbarna verkade fiska med fluga. Denna fiskeplats som var helt kort, sträckan där laxen stannade kanske rörde sig om trettio meter, var även utmärkt att avfiska med fluga. Sture och jag försökte med diverse större laxflugor, däribland yviga speyflugor, men utan resultat.

Nu bestämde vi oss för uppbrott och vi var även överens om att lämna kanoten här och fortsätta uppför dalgången till fots. Det hade ju funnits möjlighet att tåga kanoten vidare förbi de hårdaste forspartierna, men när vi undersökte terrängen vidare uppför älvstranden gav vi upp tanken. Närmast älven var en mycket snårig och risig vegetation som verkade oframkomlig.

Vi skulle just starta vår vandring när det kom en forsbåt nerifrån med två man och de kom nu in till vår sida av älven för att rasta en stund. Då passade vi på att höra om möjligheten att få lift en bit uppför älven till en plats som heter Sieima. Därifrån och uppåt börjar Reisadalens nationalpark och dit kunde det väl vara cirka tre kilometer. Tyvärr var båten för tungt lastad för att Sture och jag skulle kunna åka med, närmast uppför älven är några kraftiga forsar och båten skulle då ligga för djupt, men vår skapligt tunga packning erbjöd sig männen att frakta upp till Sieima. Vi tackade för detta flotta erbjudande och började vandringen intill älven. En bit in i den täta björkskogen gick en väl upptrampad stig. Efter en timmes vandring kom vi fram till Sieima där ett långt lugnvatten började. Här finns en stor rastplats med vandringsstugor på båda sidor av älven. På vår

forts på nästa sida

forts från föreg sida

sida, den västra, var stugan låst. Men på den andra sidan var tydligen stugan öppen för allmänheten, för under de följande dagarna stannade ett flertal båtar på den sidan och rastade.

Sommaren 1989 fiskade några kamrater till mig strax nedanför Sieima och fick då flera laxar på fluga och de såg även flera större laxar som steg uppför älven. Sista fiskedagen tappade en av killarna en mycket stor lax som uppskattades till omkring tjugo kilo i vikt. Den stora laxen tömde hela flugrullen på lina och rusade nerför forsen i Sieimastryket då tafsens gick av. Min kompis var mycket skärrad och omskakad när han berättade detta.

Sture och jag visste alltså om vilka möjligheter vi hade framför oss och den underbara tanken på en bredbukig blank storlax fångad på fluga fanns hela tiden i vårt sinne. Vi bestämde nu att upprätta vårt basläger vid Sieima och därifrån göra avstickare långt upp efter älven. Vädret hade hela tiden varit bra och någon långvarig regnperiod upplevde vi inte under denna tid. När vi väl etablerat vårt läger vid Sieima startade vi påföljande morgon vandringen upp efter dalen. De första kilometrarna flöt älven helt blank och stilla och några platser som lockade till flugfiske syntes inte till här.

Mot Mollisjokka

Efter ytterligare ett par kilometer började älven ändra karaktär. Samtidigt som den blev smalare och djupare började vattnet forsa kraftigare. Under ett högt vattenfall på vår sida fanns stora stenar och klippor ute i strömmen och här luktade det storlax långt väg. Från vattenfallet rann en liten bäck ut i älven och här valde jag att pröva fiskelyckan. Älvens djupaste parti fanns mot den andra sidan men även vid min strand var det rätt högt vatten och jag kunde bara vada ett fåtal meter utanför strandens yviga videbuskar. Jag har de senaste åren ofta valt att fiska med speyflugor när vattenståndet varit högre än det normala. Akroyd har blivit min favoritfluga på senare tid och med den har jag fått många stora laxar. Nu valde jag att sätta på en stor March Brown bunden som speyfluga.

Problemet var att lyfta linan till ett långt kast tvärs över den strida strömmen. Vattnet var otroligt klart och jag kunde skymta flera stora stenbumlingar långt ute i djupet. När jag fått ut skapligt med lina lyfte jag det långa

tvåhandsspöt till ett svepande underhandskast för att undvika strandens höga videbuskar. Flugan landade helt intill stranden på den motsatta sidan. När linspetsen svängde över mot strömfåran längre ut kom den stora flugan helt upp till ytan och stripade kraftigt.

Då händer det otroliga! Upp ur det grönskimrande vattnet kommer en stor blank lax och välver över flugan. Den försvinner med ett kraftigt plask och mitt hjärta bultar av upphetsning. Fisken var stor, säkert över tio kilo. Den rörde aldrig flugan och jag inser att om jag kan tygla mina nerver och lägga ett identiskt kast med samma längd kan den mycket väl hugga om. Jag väntar en lång stund för att dels lugna mina upprörda känslor och dels för att få laxen att samla sig för en eventuellt ny attack. Så lägger jag ut ett nytt kast. Och naturligtvis är jag alldeles för ivrig. Jag fastnar genast i en videbuske långt uppe på stranden. Sablar!

Halvt hysterisk snubblar jag iland och får efter mycket trevande bland spretande grenar loss den stora flugan. Innan har jag mycket noga tagit flera riktmärken på stranden för att kunna ställa mig på exakt samma ställe och utföra nästa kast. Givetvis har jag inte vevat in någon lina på flugrullen så med lite tur skall det gå att lägga ett helt identiskt kast över den stora laxen. Jag lyfter åter spöt till ett nytt kast och jag kan inte undgå att darra av spänd förväntan inför vad som ska hända.

Allt upprepas på ett dramatiskt sätt. När speyflugan svänger ut från den motsatta stranden börjar den åter att stripa i vattenytan. Som en stor silverblank torped kommer laxen och välver med stor kraft över flugan och försvinner i djupet med ett dovt plask. Efter ett flertal upprepade kast tar jag en paus och vadar iland. Så byter jag till en liten dubbelkrokad fluga och provar igen men laxen visar sig ej mer. Skälvande i kroppen får jag mycket detaljerat berätta för Sture om all dramatik den sista stunden. Han hade stannat upp flera hundra meter nedanför och provat vid några stora undervattensklippor och även sett en större fisk ute i älven. Nu fortsätter vi vandringen upp efter älven mot Mollis...

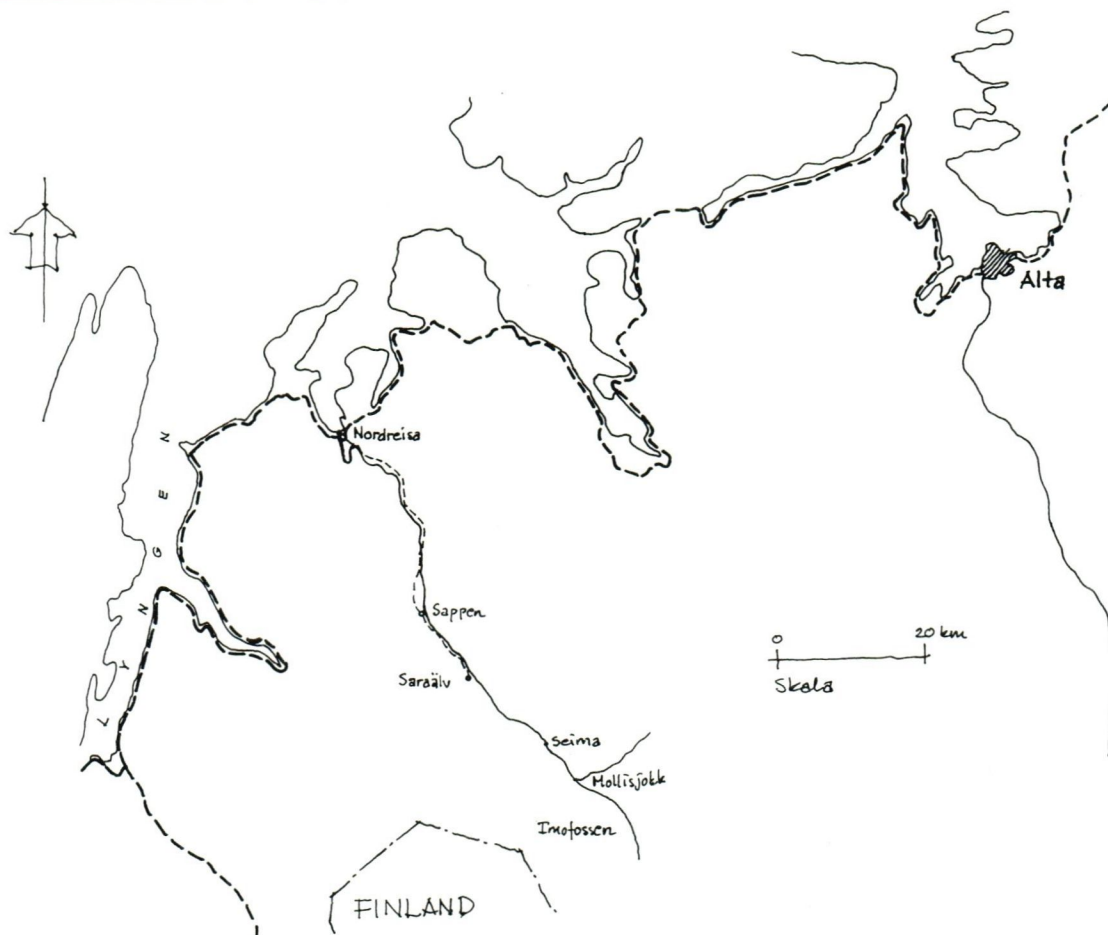
Allteftersom blir terrängen intill stigen mycket bördig och stundtals är det som att vandra genom en stor örtagård med meterhöga ormbunkar som helt omsluter stigen. Manshög kvanne och tolta är på flera platser insprängd i den mycket frodiga grön-

skan. Helt intill älvstranden kan vi på många platser finna typiska fjällväxter som Kung Karls spira och Fjällgentiana. Detta tyder på kalkrik mark och fjällbranterna intill består också av kalkskiffrar.

Vi har tidigare läst allt som funnits skrivet om Reisadalen och om den vilda dalgång som finns allra överst i dalföret. Ungefär en mil ovanför Sieima kommer det från den östra sidan in ett stort biflöde, Mollisjokka. Insprängt i en djup ravin finns här ett enastående vattenfall. Redan på långt håll hör vi dånet från vattenmassorna som slungas utför bergstupet vid Mollis. När vi kommer mitt för fallet visar det upp hela sin maktighet. Från den översta klippbranten störtar vattnet lodrätt 270 meter ner i avgrunden. Vi klättrar högt upp på en bergknabbe på vår sida för att helt kunna överblicka det storartade skådespelet framför oss. Framför vattenmassorna bildas en vacker regnbåge och ett ständigt duggregn dränker den omgivande marken långt på sidan om. För varje person som älskar att vistas i en vild natur och kring levande vatten drag är synen av vattenfallet vid Mollis en anledning tillräcklig att ta sig hit upp.

Tyvärr måste man konstatera att inte ens Mollisjokka har fått vara ifred utan en del av det övre flödet har tagits i anspråk för elkraft. Detta innebär att vattenmängden vid lågt vattenstånd är betydligt reducerad. Men när vi vistades vid Mollis var det gott om vatten och vi fick uppleva fallet i sin fulla kraft. Detta gav ett bestående minne.

Vi hade tänkt oss mycket längre upp i dalgången kring området vid Imofossen men utan kanot fick det anstå till ett annat tillfälle. Vid vandringen neröver älven provade vi på många fina fiskeplatser dock utan framgång. Färden med kanot tillbaka till Saraälv blev en blöt och kall upplevelse. När vi väl kommit ut på älven vräkte regnet ner och innan vi nådde båtlämningen var det mesta i kanoten genomdränkt. Räddningen kom i form av Sappen lägerskola där vi för en billig penning fick hyra in oss. Här var allt mycket komfortabelt. En varm dusch och bastu satte fart på stelfrusna leder och väl uppe i det stora köket lagade Sture en alla tiders korvragu som jag sent skall glömma. När vi efter någon dag fått ordning på tillvaron provade vi fisket på en av de nedre zonerna och Sture lyckades äntligen landa en lax på cirka tre kilo. Det blev alltså ingen storlax på denna tur men vi kommer igen var så säkert!

Fakta om Reisaälven

Den laxförande delen är cirka 85 km lång, från mynningen vid Storslett till Imofossen där laxen stoppar. Vissa år har älven en anmärkningsvärd hög medelvikt på laxen mellan 7 och 9 kilo och det tas varje år rejält grov lax på 20–25 kilo. Älven är indelad i elva zoner varav den översta, nr 11, är statlig. På denna sträcka, som börjar vid Bilty, är det ingen kortbegränsning. På övriga zoner nedanför är det kortbegränsning för alla utombygdsboende. Här säljes 4 dygnkort. Dygnskortpriset var 1990 150 NKR. Därtill kommer en deposition på 100 NKR. Flug och spinn är det som gäller. Säsongen är 1 juni–17 augusti. Fiskekort kan köpas vid Reisatun hotell Storslett, vid Sappen och vid Saraälv. För båttransport kan man vända sig till Reisatun hotell Storslett. Ett flertal båtförare efter Reisadalen åtar sig transport med forsbåt. (Tel Reisatun: 083-658 33.)

Ungefär tre mil upp i dalen ligger Sappen Lägerskola. Här finns rum att hyra från 75 NKR/natt. Alla tänkbara bekvämligheter. För familjer och större sällskap kan lägenheter hyras för kortare eller längre tid. Vid Sappen och Moskodalen finns affär och bensin.

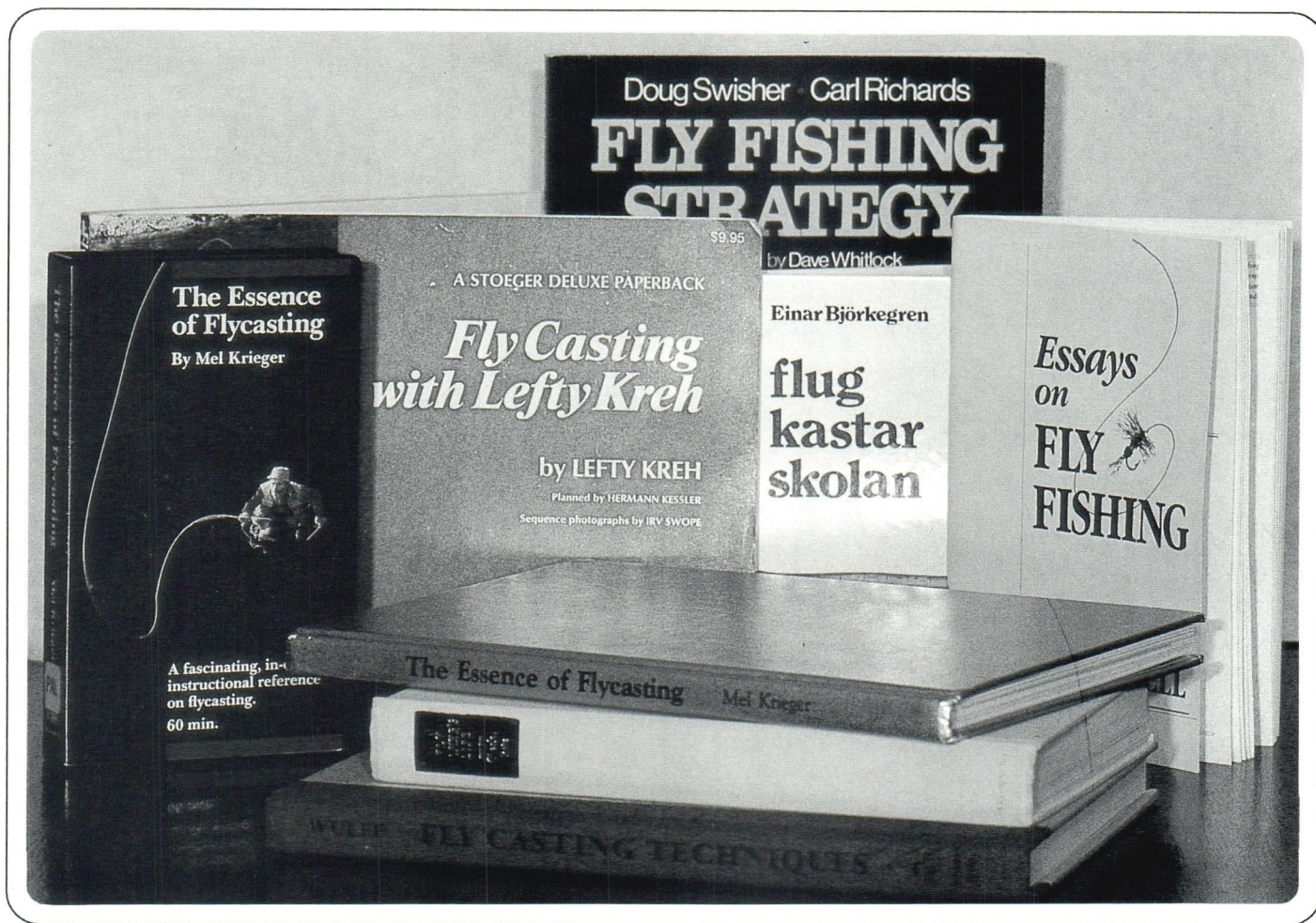
Reisadalens Nationalpark

Belägenhet: Nordreisa kommun i Troms Fylke. Storlek: 803 km². En av de vildaste och mest nerskurna dalgångarna i Nordnorge. Mängder av höga vattenfall varav det mest kända Mollisfallet är 270 m högt. Parken har ett rikt djurliv: Björn, järv, varg och lo samt älg och mängder av ren plus allehanda mindre däggdjur, däribland fjällräv. Ett flertal ugglearter och större rovfåglar som kungsörn, fjällvråk och falkar av olika slag.

Området är ett av det botaniskt rikaste i hela Nordnorge.

Kartor över Nordreisadalen: (norska top skala 1:50 000)

- 1733 1 Mällesjåkka
- 1733 2 Cierte
- 1733 4 Raiduoddar-Haldi
- 1833 3 Raisjavri
- 1833 4 Mällejus

Hur kastar du egentligen...?

FiN har i en serie artiklar berättat om böcker, vilka haft särskilt stor betydelse för vår sports utveckling. I den här specialgranskningen redovisar vi böcker som helt eller delvis inriktar sig på flugkastandets teknik. Kanske skulle det behövas en liten repetitionskurs nu när vi står inför en ny säsong och känner oss otränade och aningen "rostiga" efter den långa vintern

Text: Anders Johannesson

Foto: Eilert Persson

Brasfiskesäsongen är nu slut och det riktiga fisket börjar så smått för de flesta av oss. Vi ställer undan fiskeböckerna i bokhyllan över sommaren för att i stället ägna oss åt själva fisket. Men det finns faktiskt en rad böcker, vilka vi med fördel kan läsa just nu och kanske till och med ta med oss ut till vattnet. Jag tänker på böcker, som

helt eller delvis handlar om hur man kastar med flugspö. Många menar säkert att man aldrig kan lära sig kasta efter en instruktion i en fiskebok, men att ta del av duktiga flugkastares tankar om hur de ser på sin egen kastteknik bör ge en och annan vink om hur vi själva kan förkovra oss i den ädla konsten.

I skarven mellan höst och vinter förra året stack en redskapshandlare ett kolfiberspö i handen på mig. Det var ett spö av dyraste modell, och sporthandlaren bredde på ordentligt om dess förnämliga egenskaper för att få göra affär med mig. Vi stod på en kajkant några meter ovanför vattenytan och provkastade, men testet

blev av tidsbrist mycket kort. Med en gammal och sträv flytlina av klumpmodell i klass 5 riggades spöet. Den vita ormen var enligt sporthandlaren 35 meter lång och det skulle behövas till det nya, svarta niofots vidundret till spö.

Spöet var också mycket lätt. Så lätt att det nästan tycktes fyllt med helium... och denna lakritspinne till flugspö, tillverkat av allra senaste high-tech kolfiber kastade nästan av sig själv. Fast nog kändes det ovanligt alltid. High-tech kolfiber är inte allena saliggörande. Det finns andra ting och värderingar man kan lägga in i begreppet ett bra spö – ett spö, som man ska trivas med...

Själv är jag tillräckligt gammalmodig och omodern för att helst vilja fiska med splitcane – och tycker till och med att många tio år gamla glasfiberspön är klart undervärderade bland dagens flugfiskare. Det är nämligen spöets aktion, och inte det material det är tillverkat av, som avgör hur det kastar och bidrar till känslan då man fiskar med det.

Med en ny fiskesäsong för dörren är det läge att kika lite på de böcker, som kan vara en god hjälp till självhjälp för att förbättra den egna kasttekniken genom att studera de stora mästarna inom detta område. Det finns faktiskt en hel del böcker, som helt eller delvis tar upp frågor som berör kastteknik. Visst har böcker sin begränsning. Men där finns ändå många guldkorn att hämta. På senare tid har det också dykt upp en del videofilmer, vilka på ett mer konkret sätt kan förmedla det som böcker har svårare att lära ut. Vad är till exempel timing eller tempo? Ganska relativa begrepp i en bok – men betydligt mycket mer konkreta, när man ser kastet utföras på video. Nästa steg är naturligtvis det allra bästa – att ha en livs levande instruktör på plats och ställe, som kan korrigera och som man kan fråga till råds.

EC Powell

Det finns alltså en hel del böcker att välja mellan. En del kan du få från din redskapshandlare medan andra är slutsålda och därför bara går att få tag på i antikvariat.

"Essays on fly fishing" heter ett litet häfte med fyra kapitel av E C Powell. Det har ett kapitel med titeln "The mechanics of fly casting and subjects closely related". Det skrevs redan 1937, men det mesta är fortfarande helt aktuellt, även om det gått

åtskilliga decennier sedan dess. Här finns inga foton eller teckningar som visar hur kasten går till, men det finns desto fler enkla och vettiga råd, till exempel en i och för sig så självklar sak som att "the back cast is the foundation..."

När det gäller dubbeldraget skriver Powell, att "den välkände tävlingskastaren Mr Marvin Hedge visade värdet av dubbeldraget och är till stor del ansvarig för dess popularitet idag. Mr Jack Sparks of Waco, Texas, är tveklöst den förste att kombinera dubbeldraget med blindkast".

E C Powell nämner också att dåtidens tävlingskastare hade färre varianter på dubbeldraget. En icke namngiven kastare, som för tillfället inte hade någon överman, sköt lina också i bakkastet, innan han gjorde sitt sista framkast för distans. Vem som åsyftas framgår inte. Men eftersom vi vet att E C slog Marvin Hedge, så kan vi ju gissa... Det är emellertid konstigt att det tagit 50–60 år för tekniken med dubbeldrag att nå en bredare publik och få epitetet "den nya tekniken". Så nog kan man lära också genom böcker.

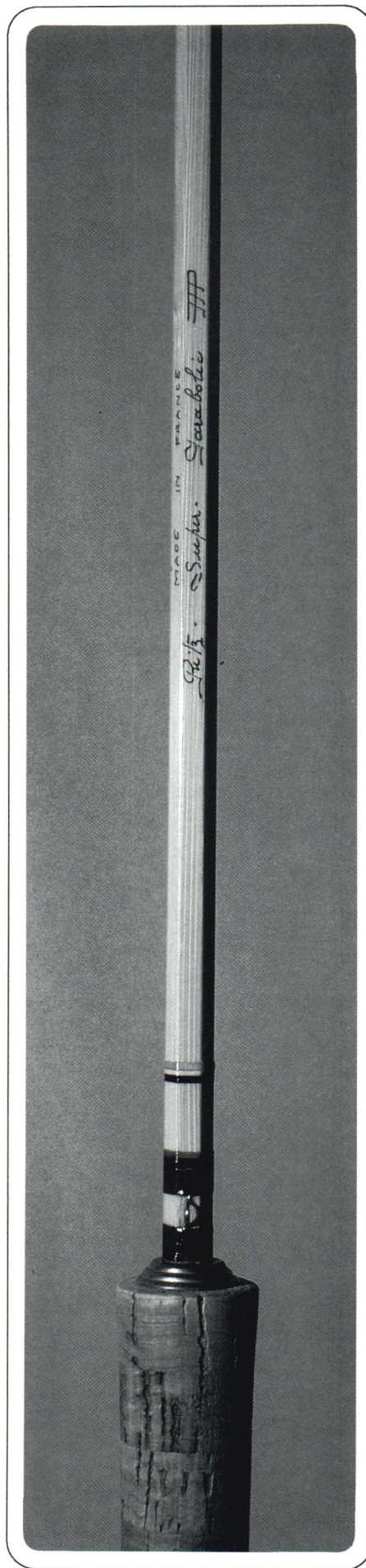
En fransman och globetrotter

"A fly fisher's life" av Charles Ritz utkom i engelsk översättning 1959 och sedan i utökade versioner 1965 och 1972. Min egen utgåva är indelad i åtta delar. Part I och II handlar om kastteknik. Även Charles Ritz kallar ett av sina kapitel "The mechanics of fly casting". Det är en bok som man bör lusläsa, eftersom många väsentligheter endast omnämns i förbifarten. Boken innehåller många illustrationer – bland annat instruktiva teckningar med urtavlor. Ritz gör även en del liknelser och drar paralleller med golf och tennis, samt gör jämförelsen med hur man slår i en spik med en hammare. Givetvis berör han också olika sätt att kasta, som resulterar i smala respektive vida linbågar.

Vi får också veta att det finns olika träningsprogram för flugkastare. Bland annat omnämner Ritz hur man kan tillverka hantlar av vinflaskor fyllda med sand för att träna upp musklerna i kastarmen. Tummen får

forts på nästa sida

Charles Ritz tankar kring flugkastets dynamik fick under en rad av år stor betydelse. Han designade också egna spön med parabolisk aktion.

forts från föreg sida

sin träning genom att man trycker på en tennisboll 20–30 gånger varje dag. Resultatet är garanterat och författaren insisterar att alla flugfiskare ska prova metoden. Kapitlet avslutas med en sammanfattning, som är fiske- och inte kastorienterat.

High speed/high line

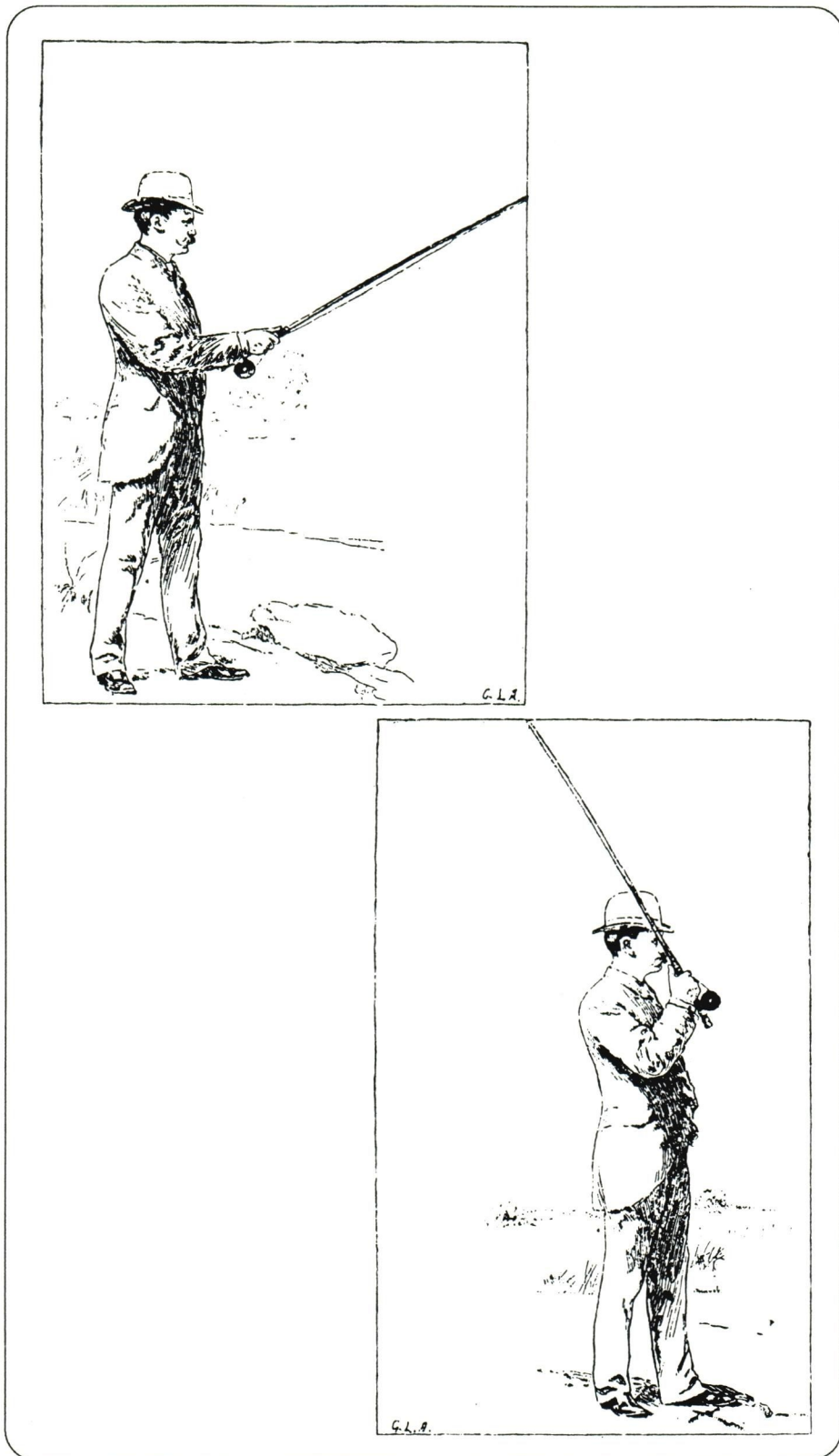
Vintern 1963 började de första artiklarna om HS/HL dyka upp – det vill säga en teknik, som förordade hög hastighet i en lina som förs i ett högt lagt bakkast innan framkastet påbörjas – och vice versa. Tekniken möjliggjorde 60 fots kast inom så kort tidsperiod som 4–6 sekunder med en rätt balanserad klumplin. Ett bra resultat även nu sedan super-kolfibern dykt upp – IMBS, som Walton Powell kallade den under sin rundresa i Skandinavien sommaren 1990, och där BS enligt honom står för "bull shit".

HS/HL beskrivs ingående av Charles Ritz både i ord och instruktiva teckningar. Ritz refererar ofta till sina canespön med parabolisk aktion. Dessa aktioner är lämpligast för klumplinor. Spöna är styvare i toppen och deras relativa styvhet minskar ju närmare handtaget man kommer. Detta åstadkoms genom en klinga, som är relativt svagt taperad. Själv visade jag en gång principen genom att ta en av vägverkets snöstakar, som jag klämde fast ett äpple i toppen på. Det är egentligen principen i dess ursprungliga form. En tekniker, som ritar ett diagram med material-påkänningen som funktion av spö längden, får en kurva av paraboltyp. Därav namnet parabolic rods.

Lefty Kreh

1974 kom Lefty Kreh med sitt bidrag "Fly casting with Lefty Kreh". Han förordar att hela kroppen används med endast lite kraft i själva kastet. Vidare framhåller han att bakkastet bör göras så lågt som omständigheterna tillåter. Han rekommenderar oss dessutom att handleden används fullt ut. Allt detta avviker från den så kallade klassiska flugkastningstekniken. Det är Lefty Kreh's förhoppning att vi åtminstone ska prova hans teknik och ge den en chans, eftersom han är övertygad om att hans teknik är klart överlägsen den konventionella.

Redan i inledningen poängterar Lefty

Vi kan vara tacksamma att böckerna om kastteknik har utvecklats med åren – den här bilden är hämtad ur Rudolf Lundbergs "Fiske med metspö" från förra seklet.

ty Kreh att vi aldrig under någon del av kastet får ha okontrollerad slaklina mellan linföraröglan och vänsterhanden. Ju längre kast – desto längre bak skall vi också gå med spöet. Även när det gäller så korta kast som 25 fot, dvs ungefär 7,5 meter, förbättras

presentationen om vi går långt bak med spöet i bakkastet.

Lefty Kreh's bok har 134 nummerade bilder plus några med varianter i A och B. Det är med andra ord gott om illustrationer, även om de är i svart och vitt. Formatet är liggande A4.

Dubbeldraget berörs tidigt i boken, och Lefty Kreh skriver att "dubbeldraget är det mest omtalade, men kanske också det mest missförstådda. Det gör bara en sak: höjer linhastigheten. Olyckligtvis lär sig de flesta att kasta 35 fot (cirka 10,5 meter) med sitt spö, för att sedan lära sig att dubbel-dra. I stort sett dubblas linhastigheten. Men det betyder inte att dessa flugfiskare kastar bättre – bara längre".

Krehs bok behandlar hur skjutlinan kontrolleras, hur man utför rollkast, slaklinekast och hur man mendar linan, för att nu bara nämna några olika moment.

Svensk bok

Den enda svenska boken i det här sammanhanget är Einar Björkegrens "Flugkastarskolan" som utkom 1978. Där lovar författaren att hans instruktion har samma effekt som tio timmar tillsammans med en livs levande kastexpert. Björkegren fastslår också att vi mest behöver det vanliga överhandskastet för kast upp till 12 eller 15 meter och dessutom ett enkelt rollkast för de flesta praktiska fiskesituationer. Långkast och specialkast kan sedan komma allt efter som eleven får ökade kunskaper genom egen träning. Bokens traditionella "urtavlor" och övriga steg för steg instruktioner är lätta att förstå. Det finns inga fotografier, men boken är försedd med mycket tydliga teckningar.

Flugkastning är ett tvåhandsjobb, får vi veta, och varnas också för att lyfta linan så snabbt från vattenytan vid förnyat kast att det skapas ett ljud som kan skrämma fisken. Boken behandlar också skjutning av lina, enkel- och dubbeldrag, backhandskast och andra specialkast som kurvkast, ormkurvekast och fallskärmskast med flera. Här finns även något om kast med tvåhandsspö – även om det bara berörs helt kort på tre sidor. Så trots sitt lilla format finns det mesta med i boken.

Joan Wulff

Joan Wulffs "Fly casting techniques" publicerades första gången 1987. Här får vi veta hur hon började flugkasta redan i tioårsåldern. Mellan åren 1937 och 1960 var hon aktiv tävlingskastare och vann flera regionala samt en internationell titel.

Det första kast Joan Wulff behandlar är rollkastet – först i en steg för steg instruktion och sedan i en serie teck-

ningar. Dessa har gjorts med utgångspunkt från en person, som är fem fot och fem tum lång och som kastar med ett 8 fot långt spö. Det hela avslutas med en felsökningsinstruktion – i detta fall i fyra punkter. Denna uppläggning genomsyrar hela hennes 240 sidor stora bok.

Boken är så omfattande att ett referat skulle bli alltför tungt för att vara täckande. På var och varannan sida finns en "sammanfattande snabbinfo", vilket är mycket bra. Vi får tips om teknik för att verkligen lära oss kasta med precision och dubbeldrags-tekniken visas i en serie foton.

I en snabb historisk tillbakablick får vi veta hur Marvin Hedge, Portland i Oregon, år 1934 slog chicagobon George Chatts 125-fots rekord. Det nya rekordet var 147 fot. Tre år senare gjorde Dick Miller från Californien ett kast på 183 fot. Vi får också veta exakt vilken utrustning Steve Rajeff hade för att kasta hela 236 fot. Långkastningstekniken visas med teckningar och fotografier.

Ett av kapitlen heter "Fishing adaptations". Där finns mängder av presentationskast och teknik för att hålla koll på linan under praktiskt fiske. Dessutom får vi i ett redskapskapitel reda på hur det kom sig att hennes franska parabolic-spön hamnade på vinden...

Vi tipsas också om att träna kurvkast runt en tunna och hur vi vintertid kan träna inomhus med ett miniatyrspö med garn istället för riktig fluglina. Det fungerar faktiskt... man kan till och med kasta en lina utan att använda flugspö!

Joan Wulffs kastteknik finns också inspelad på video i USA. Men här finns anledning att komma med en liten varning. Amerikansk video arbetar med annat system, vilket gör att de inte går att köra i Sverige utan att först konverteras.

Mel Krieger

Det idag mest välkända inom området torde vara Mel Kriegers "The essence of fly casting". Videon kom 1984 och hans bok tre år senare, så det är bara att välja. Videon är uppbländ med några fiskesekvenser. Enligt en annons i FiN nr 4/90 så finns den i norsk utgåva.

Mel Krieg är coach åt Steve Rajeff, åttafaldig världsmästare, och hans bok på 130 sidor är tryckt på högklassigt papper och har mängder av svartvita foton samt teckningar av hög klass. Redan i första kapitlet får vi rådet "form that loop" – så ordnar sig resten så att säga. Här behandlas allt

om vida och snäva linbågar. Mels första kast blir rollkastet och han går sedan vidare med "the basic flycast". Men även dubbeldrag och belgian cast ingår i kursen, som avslutas med tio olika presentationskast.

Swisher/Richards

Dough Swisher och Carl Richards kom ut med "Fly fishing strategy" 1975. Deras bok har två kapitel om flugkastning på totalt 53 sidor. Det första kapitlet handlar om teori och grundläggande teknik för att få en fin linbåge. Nästa kapitel handlar om praktiska applikationer av dessa teorier samt mer avancerad kastteknik. Allt har emellertid direkt anknytning till praktiskt fiske. Reach-kastets popularitet kommer från denna bok. Författarna redogör också för det träningsprogram de använder vid sina kurser. Programmet har 19 beskrivna punkter. En av dessa punkter får här tjäna som exempel: i ett snöre från en trädgren hänger man en rockring. Sedan gäller det att kasta så att den smala linbågen går genom rockringen i full fart. Övning ger färdighet, och den träning man får genom de olika övningarna gör, att allt sedan kommer flugfiskaren till godo vid praktiskt fiske ute vid vattnet. Kasten sker då med automatik och man kan ägna sig åt det man verkligen är ute vid vattnet för – nämligen att fiska!

Som läsare av de här i artikeln nämnda böckerna, finner man att de har många råd gemensamma. Men att rekommendationerna också ibland går stick i stäv. En förklaring kan vara de respektive författarnas helt olika hemmavatten, en annan förklaring kan vara att olika människor föredrar olika aktionstyper på sina spön. Vi är ju alla olika som personer, och vi fiskar och kastar heller inte på samma sätt om vi står vid ett blåsig västkustvatten och fiskar efter havsöring som när vi befinner oss vid en liten kristallklar fjällback. Därför väljer vi inte bara olika kastteknik vid olika tillfällen, utan vår personlighet styr dessutom vårt val av spö – och därmed kastteknik. Ett snabbt spö med utpräglad toppaktion kan inte hanteras på samma sätt som ett "gammaldags" vätflugespö... det är kanske det som ger flugkastandet dess stora charm.

Hur som helst kan det vara mycket intressant att läsa om hur olika mästare i flugkastandets ädla konst själva beskriver sin egen teknik, och dessutom kan det säkert vara en nyttig läsning inför vår egen träning nu när kastarmen fått vila sig över vintern...

Klassiska laxflugor:

The Golden Parson

Francis Francis
Whole Feather Wing Salmon Fly
från mitten av 1800-talet

Text: Mikael Frödin
Foto: Johnny Albertsson

Francis Francis berättar om The Golden Parson att han anser det vara ett vackert mönster. Vidare säger Francis Francis att flugan är effektiv vid många laxvatten, där färgglada flugor fungerar, och inte bara vid den irländska älven The Erne, där Parson flugorna föddes. Vid The Erne är namnet Parson inte bara ett namn på en enda fluga utan kan ses som en benämning på olika flugor, egentligen en hel serie, där det utmärkande är vingens dominerande inslag av guldfasantoppingar. De exempel Francis Francis ger är The Green Parson, The Blue Parson och The Golden Parson. Det mönster, som jag presenterat här intill, är det mönster som Francis Francis föredrog, bland de många olika varianter som förekom. Han säger att detta är en topping Parson, en Biskop eller rent av en ärkebiskop bland Parsonflugorna. Detta är, säger Kelson, en fluga som inte är för vardagligt bruk, utan som endast användes då alla andra flugor ratats av laxen.

En slitvarg för vardagsbruk, som Francis Francis gärna fiskade med, får man om man lägger till ett gyllene olivfärgat hackel med ett mellanclaretfärgat framför och blå nötskrika som fronthackel. Man tar bort några av toppingarna och binder istället in några sadelfjädrar från guldfasan över tippetfjädern. På detta sätt har man fått en mer tålig variant som Francis Francis satte stort värde på.

Francis Francis The Golden Parson förekommer i flera modifierade varianter. Geo M Kelson nämner i sin bok, *The Salmon Fly* (1895), en fluga som han kallar The Yellow Parson. Denna är en utveckling av Francis Francis The Golden Parson. Kelson beskriver flugan som lämplig för laxen i The Usk, där den fiskats under flera år. Även i The Thurso, The Wye och The Don har flugan visat sig framgångsrik. Kelson ger Rev A Williams äran av att vara dess skapare och ger följande mönsterbeskrivning: Tag: silvertwist och violet flossilke. Stjärt: en topping och några tippetfibrer. Kropp: Två varv gult flossilke, följt av gult sälhår. Rib: oval silvertinsel. Kroppshackel: ett gult tupphackel, lindat från det gula silket. Fronthackel: ett scarletfärgat tupphackel med två små toppingar utanpå. Vinge: två guldfasantippets (back to back), utanpå dessa två sektioner mandarinand (summerduck) och över vingen två toppingar. Kinder: chatterer. Horn: blå arapapegoja (macaw). Huvud: svart.

Denna variant som Kelson föredrar har också anammats av John James Hardy och J H Hale. Deras variant på denna fluga är identisk med Kelsons. Hardy och Hale ger även samma mönster på en fluga som i deras mönstersamlingar går under namnet The Parson. Denna fluga har dock mycket lite gemensamt med Pat McKays originalfluga. Egentligen är

det enda som dessa har gemensamt namnet. Den är en mixed wing, och hör väl inte egentligen hemma bland Parsonflugorna. Mönsterbeskrivningen som ges är som följer: Tag: guldtinsel och ljusorange flossilke. Stjärt: en topping och chatterer. Butt: svart strutsherl. Kropp: starkt claretfärgat flossilke. Rib: oval guldtinsel. Kroppshackel: ett klart claretfärgat tupphackel. Fronthackel: ett blått tupphackel. Vinge: guldfasantippets, mörk kalkon, gul-, röd- och blåfärgad svan, påfågel, bustard, guldfasanstjärt, mandarinand (wood duck), teal, mallard och pärlhöna samt över vingen en guldfasantopping. Kinder: chatterer. Horn: blå arapapegoja (macaw). Huvud: svart.

Dr Pryce Tannatt ger i sin bok, *How to Dress Salmon Flies* (1914), ett mönster på en fluga som heter The Orange Parson. Denna är till skillnad från ovanstående fluga en tvättäkta Parsonfluga. Pryce Tannatts The Orange Parson är en av de varianter på Francis Francis The Golden Parson som har blivit mycket populär. Pryce Tannatt binder sin The Orange Parson på detta mycket tilltalande sätt: Tag: silvertråd och lila flossilke. Stjärt: en topping och tippetfibrer. Kropp: orange flossilke, orange, scarlet och fiery brownfärgat sälhår i lika delar. Sälhåret skall petas ut ordentligt. Kroppshackel: ett citrongult tupphackel. Fronthackel: cock of the rock. Vinge: ett par guldfasantippets (back to back) över dessa två cock of the rock fjädrar. Överst på vingen binds två eller tre toppingar in. Sidor: sektioner från mandarinand (barred summer duck). Kinder: blå chatterer. Horn: blå-gul arapapegoja (macaw). Huvud: svart.

Jag skulle tro att denna Parsonfluga är den av alla varianter som idag är den vanligast förekommande längs våra laxälvar.

Den här artikeln är ett utdrag ur Mikael Frödens nya bok "Klassiska laxflugor" utgiven på Rabén & Sjögrens förlag. Boken, med 165 mönster fotograferade av Johnny Albertsson, är på 200 sidor i stort format, och kan närmast betraktas som ett uppslagsverk över klassiska laxflugor. Boken finns också med engelsk text i en bibliofilutgåva med 350 numrerade och signerade exemplar – alla försedda med en av författaren originalbunden laxfluga monterad i varje bok.

The Golden Parson

Tag: Silvertinsel och malvafärgat flossilke

Stjärt: Två toppingar, några få tippetfibrer och en kungsfiskarfjäder

Kropp: Två varv gyllengult flossilke, därefter gyllengult svinhår (pig's wool) som övergår i orange

Rib: Silvertwist

Kroppshackel: Ett gyllen orangefärgat tupphackel, lindat över ullen, och ett röd-orange tupphackel, lindat framför detta

Fronthackel: Två, tre eller flera korta guldfasantoppingar, inbundna vid skuld-

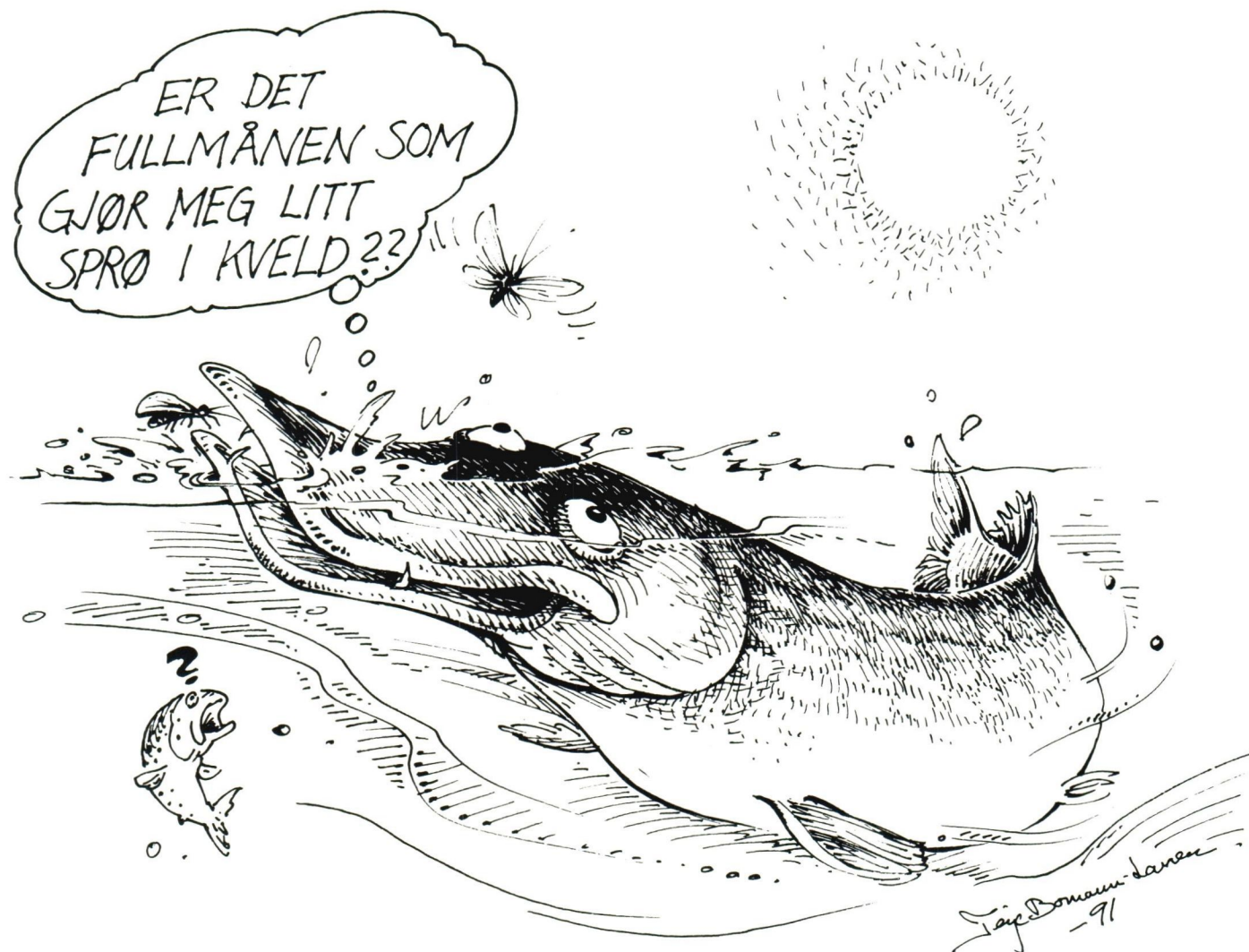
rorna, istället för ett regelrätt fronthackel

Vinge: En guldfasantippetfjäder med en cock-of-the-rock (inte den rektangulära fjädern) på var sida, och en över vingen. Sektioner av pintail eller mandarinand (barred wood duck) på var sida av vingen. Över detta så många guldfasantoppingar som går att binda in, sju, åtta eller fler

Kinder: Kungsfiskare

Horn: Blå arapapegoja (macaw)

Huvud: Svart

Gäddvak under fullmånen

Nog har jag alltid varit skeptisk till alla teorier om månens inverkan på fiskens huggvillighet, det måste jag erkänna. Men efter denna opplevelse under en full augustimåne är jag inte lika säker längre...

Av Thomas Løver

Teckning: Terje Bomann-Larsen

Det er en knapp time til sola går ned idet jeg rusler ned til elva for å rekognosere. Sesongen har nådd augustimåned. Solgangsvind kombinert med at døgnflueklekkingene er blitt sjeldnere og mer sparsomme har i det siste gjort tørrfluefiske på dagtid lite givende. En vårflueart har derimot blitt redningen, og de seine kveldstimmene er blitt min besøkelsestid. For om bare vinden gir seg mot solned-

gang, er det duket for en vakperiode med grov ørret når disse insektene klekker.

Joda, vinden er i ferd med å løye. Optimistisk rigger jeg stanga og knytter en vårflueimitasjon til fortomspissen. Jeg setter meg i ro og mak til å vente. En eldre markfisker kommer forbi og forteller oppgitt at han i løpet av hele dagen hverken har sett eller merket fisk.

– Det må være fullmånen. Den påvirker fiskens atferd, – det er derfor han ikke vil ta idag.

Jeg uttrykker en smule skepsis til denne noe høytsvevende forklaringen idet den gamle pakker sakene og drar.

De erfaringene jeg har gjort tyder ikke på at månefasene har noen nevneverdig betydning for ørretfiske i ferskvann. Måneteorien har jeg støtt

på før, men da helst i tilknytning til gjeddefiske. Månesjuka plager visst gjedda værst. Den skal angivelig være i ulage når månen er hel. Sist på ne og først på ny er den på hugget.

Men heller ikke laks og ørret får gå fri, skal man tro enkelte tidskrifter. Tabeller som viser eksakte tidspunkter på døgnet det er verdt å fiske er fast innhold. Og beregningene er langt på vei basert på månefasene. For en laksefiskende kompis har imidlertid fisket oftest vært vel så bra utenom disse tidene. For legges fisket bevisst utenom tidene unngår en nemlig rushet av innbitte tabellesere ved laksehølen. Brukt på den måten fungerer nok tabellene absolutt best.

Nåvel, sola går ned og opp kommer månen. Og om litt piler nyklekte vårfluer over strømmen på sin flukt mot land, og setter igang vaking. En lysende ring på elvas blanke overflate forteller om en fisk innenfor rekkevidde. Den vaker på nytt, denne gangen bare en hvelving av vannflata. Jeg vader i posisjon, og holder øye med punktet der fisken sist var oppe.

Ei vårflue driver urørlig ned mot fiskens standplass. Brått forsvinner

insektet i en stor gapende fiskekjeft. For en fisk! Det gjentar seg. Jeg drøyer litt med å legge ut flua og blir stående å observere fisken vake. Den tar insektene brått og uten den vanlige rullende bevegelsen. Fisken virker nesten urimelig stor. Visst er jeg forbedret på grov fisk, men dette må være en trekilos, minst.

Og det er noe som ikke helt stemmer. Hver gang fisken bryter vannskorpa, øyner jeg en tydelig silhuett av et langflatt og voldsomt fiskehode. Jeg blir usikker. Kan det virkelig være ei gjedde? Ei velvoksen gjedde som vaker regelmessig på insekter? Nei, det kan ikke være tilfelle. Hvilke forhold skulle i såfall kunne forklare en slik uvanlig opptreden fra denne fullblods rovfisken. At ei gjedde av betydelig størrelse i plutselig mangel på fiskeføde desperat begir seg på insektjakt, er ikke utenkelig. Men ut fra gjeddass solide tilgang på annen småfisk i denne elva, skulle man nok ikke forvente slike dramatiske spiseforstyrrelser. Med mindre dette er et sofistisert individ som etterstreber et variert kosthold, unner seg litt ekstra snacks til kvelds eller morer seg ved å fange vårfluer på overflata. Eller har kanskje gjedda gått i spinn på grunn av fullmånen?

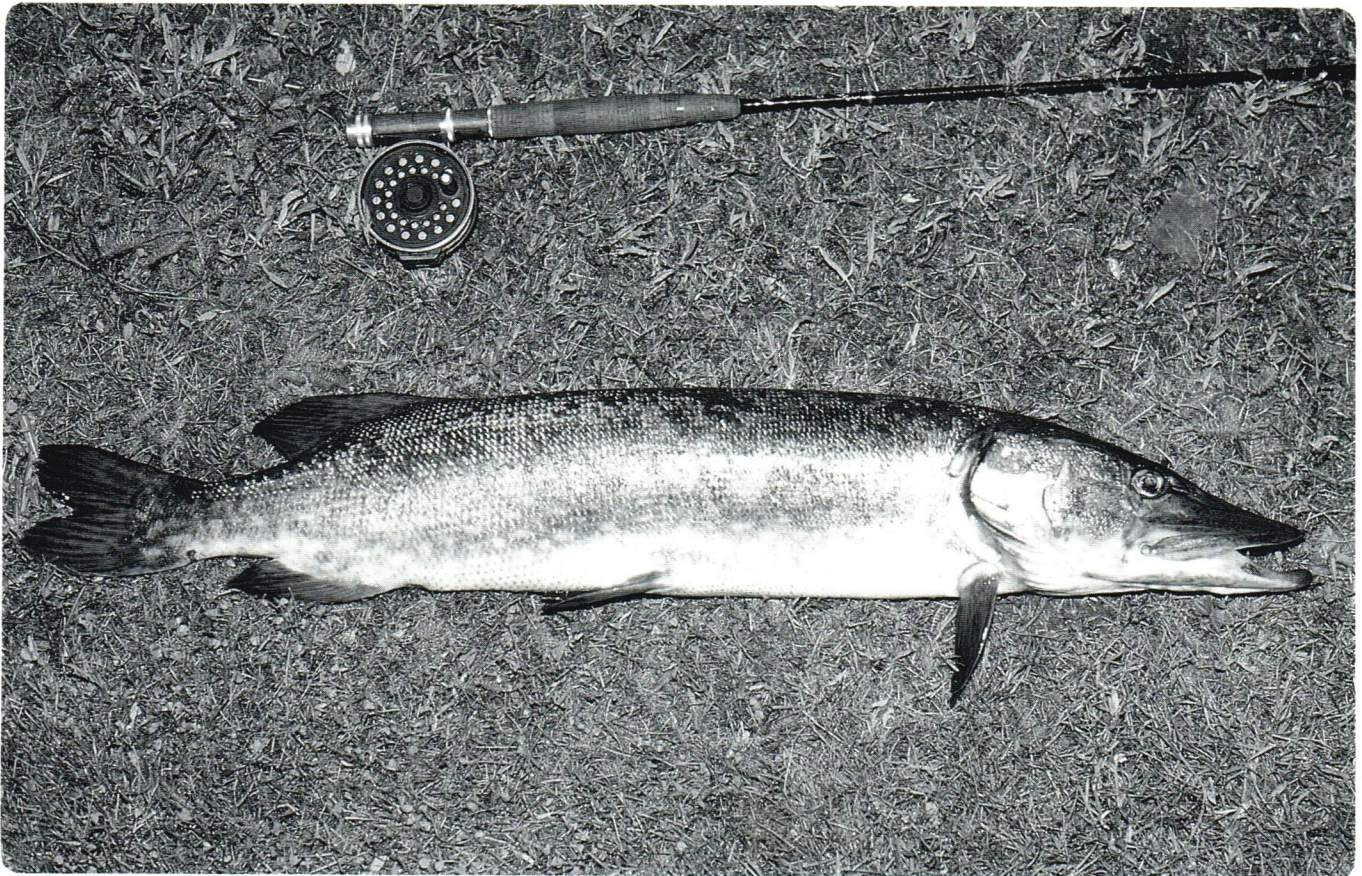
Månen står høyt og lyser klart. Jeg plasserer tørrflua noen meter oppstrøms og bortenfor der fisken vaker, og imiterer insektens flukt over vannet ved å ta inn snøre og skjelve med stangtoppen. Deretter lar jeg flua drive upåvirket ned mot fisken...

Nå-nå må'n ta.

Der! Flua er borte i det ei krokodillelignende snute skjærer gjennom vannfilmen. Et sakte løft av stanga avslører motstand. Fisken bråvender og skjærer tungt utover mot hovedstrømmen hvor den parkerer. En riktig svær ørret ville gjort det samme. Før fisken er blitt merkbar trøtt, skjærer den uberegnelig inn til strandkanten bak meg og blir stående urørlig halvveis klar av vannet. Et kjapt løft får fisken over torvkanten og inn på land. Ei ekte tørrfluegjedde på 3.6 kilo er et faktum.

Imens den korte vakperioden ebber ut betrakter jeg gjedda. Den er i utmerket kondisjon, og bærer ikke preg av underernæring. Den store tilgangen på insektsføde har fristet gjedda til å vake. Noen annen jordnær forklaring kommer jeg ikke på idet jeg om litt sleper med meg gjedda fra elva.

Bak meg flirer speilbildet av fullmånen i den mørke vannflata...

Så såg den ut – tørrflugegäddan under fullmånen.

Det är mycket som ska stämma, om man ska få bra fiske vid resor till nya och främmande vatten.

Tur på turen – eller?

Vi flugfiskare har ofta en stark tro på en viss flugas betydelse för ett lyckat fiske. Allt fler har också förstått hur viktig presentationen är. Men hur är det egentligen? Är inte det totala resultatet förutbestämt av faktorer som vi inte kan påverka utan endast försöka anpassa oss efter? Därför bör vi planera vår fisketur – och inte bara lita till turen...

Text & foto: Håkan Öhrn

Den prickiga, grå-gröna ryggen kom sakta glidande strax under ytan. Jag kikade försiktigt genom lövverket ner i det lilla bakvattnet framför mina fötter. Öringen sjönk ner med stjärtfenan för att sedan lugnt men bestämt glida snett uppåt. Med öppen mun och ett svagt "plopp" bröt den ytan.

Därefter intog den snabbt sin position under ett grenöverhäng.

Vad var det nu den tog? Där rörde sig något i ytfilmen. Jag sträckte mig fram för att se bättre.

Plopp! Insekten var borta.

En till – en ganska stor och gulbrun nymf kom vickande. Jag backade nå-

gra steg och smög nerströms ett stycke och satte på en liknande konstgjord nymf. Försiktigt sköt jag ut spöt genom den täta vegetationen, firade ner flugan och lät den följa med i bakströmmen upp mot öringen.

Det hela lyckades inte alls. Det var svårt att få flugan att gå rätt och i det

starka ljuset genomsådade öringen alltihop. Han gled undan och var borta.

Dagen gick och solskivan rullade längs trädtopparna på en höjd i väster. Jag låg i ängssluttningen ner mot ån med huvudet mot skinnryggsäcken och väntade på att de sista strålar-
na skulle försvinna från den lilla yta av ån som upptog hela mitt intresse. Öringen lämnade med jämna mellanrum en ring på den svagt roterande fläcken under överhänget.

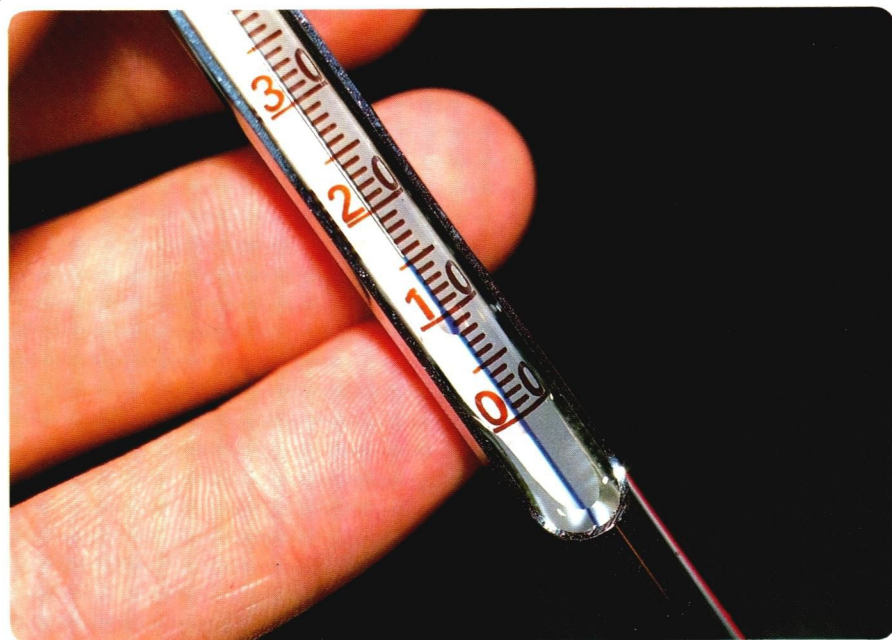
Jag hade bestämt mig för att försöka få till ett långt kast från andra sidan. Nu eller aldrig. I första försöket fastnade min flytande gula nymf i den höga gräskanten. Nytt försök. Låg linan ut över vattnet, högt bakkast, ett kort dubbeldrag och tafs och nymf sköt iväg in under överhänget. Jag kunde bara gissa var fluga och öring befann sig. En, ...två sekunder och plopp! Upp med spöt och öringen slängde sig halvvägs upp i grenarna, men snart kunde jag lägga den på en tuva i sluttningen ner mot ån. Fiske-
resan kändes "räddad".

För tidigt ute

När jag och min kamrat reste hem dagen efter kunde vi konstatera att det totala fiskeresultatet under veckan inte hade varit särskilt bra. Upplevelsen med den fina öringen hade som sagt varit "räddningen" för min del. Min kompis däremot hade knappt fått en enda fisk värd att behålla. Naturligtvis hade vi också njutit av vädret och naturen i den vackra dalgången. Men ändå, vi hade rest långt och...

Bakgrunden var att vi noggrannt hade planerat mål och tidpunkt för vår resa. Valet föll på ett område i sydöstra Norge. Våra erfarenheter samt tips från andra flugfiskare var att en lämplig tidpunkt att resa till det här området var veckan efter midsommar och en eller två veckor framåt. Vintern i södra Norrland var emellertid mycket snöfattig, och sommaren kom också tidigt. Därav drog vi slutsatsen att högvattnet på ungefär samma breddgrad i Norge kanske skulle rinna undan tidigare än normalt. De bästa veckorna brukar också locka ett stort antal besökare till det här området. Vår tanke var därför att försöka komma lite tidigare än de flesta andra. Därför valde vi att åka helgen före midsommar.

Det visade sig mycket riktigt att det inte var så många fiskare där, men de
forts på nästa sida

*Även om vattentemperaturen är hög och kabbelekor-
na blommar hemmavid, så får man inte luras tro att fisket också kommit igång längre norröver...*

forts från föreg sida

yttre förutsättningarna var ännu inte de rätta. Vädret var visserligen fantastiskt med högtryck i luften, men vattentemperaturen var fortfarande något för låg. Vattenståndet sjönk hela tiden, men låg ändå ett par decimeter för högt. Sländkläckningarna hade börjat så smått men inte tagit någon riktig fart och fisket nådde inte upp till "normal standard" innan vi reste hem.

Vad drar jag nu för slutsatser av det här. Jo, att ett lämpligt flugval och en för stunden riktig presentation delvis kan rädda turen. Det totala resultatet däremot kunde vi inte nämnvärt påverka, utan det rådde naturen själv över.

Då jag kom hem till Hälsingland igen märktes det att sommaren hade hunnit längre där. En kompis ringde också och berättade om ett bra fiske med rikliga dagslände- och kläckningar. Sommaren blev ovanligt varm och torr. Vattnet i åarna hemmavid sjönk ner till rekordlåga nivåer och fisket blev därefter.

När vi i augusti reste till Piteälven hade vi däremot mer tur med de yttre faktorerna. Här uppe hade försommaren varit ovanligt kylig. Snömängden hade också varit riklig, så älven hade "gått stor" hela juli månad. Helikopterpiloten, som flög in oss till vattnet, berättade att det var först veckan innan som fisket kommit igång. Vi hade också en fin vecka med ett bra fiske. Naturligtvis handlar det mycket om att ha turen att komma vid rätt tidpunkt. I det här fallet var det också erfarenheten hos några kompisar i fiskegänget som gjorde att vi valde rätt tid.

Hälsingland normalt bäst i juni

Här i mina hemmavatten i Hälsingland är ofta perioden 10/6–30/6 den bästa tiden för harr och öringfiske. Säsongen 90 började fisken bli yttaktiv redan de sista dagarna i maj, men så var också vädret extremt fint under både vinter och vår. I juli och början av augusti är fisket ofta ganska dåligt, för att under hösten åter bli bra vid gynnsamt väder och vattenstånd.

Jag har funderat lite grand kring varför den här perioden i juni är så pass bra. Det här är min teori. I maj råder vårflod men ungefär första veckan i juni brukar den sjunka undan. Vattenståndet når sedan normal nivå i mitten av månaden. Vattentemperaturen är under vårfloden låg,

men därefter höjs den ofta snabbt. Antagligen når den under perioden upp i fiskens trivseltemperatur. Insekterna har nu också en trivseltemperatur, som gör att kläckningarna kommer igång. Så drar till exempel forssländor och sandsländor under den här perioden upp den riktigt stora fisken, som annars knappast lämnar botten. Ytterligare en faktor, som jag tror spelar en viss roll, är att vattnet är ofiskat sedan förra säsongen. Fisken har knappast sett några konstgjorda flugor på länge och har heller inte blivit störd av vadande flugfiskare.

Sammanfattningsvis tror jag att när dessa faktorer: väder, temperatur, vattenstånd, kläckningar och fördelningen av ofiskat vatten sammanfaller når fisket ofta en topp. Den flugfiskare som genom tur, planering eller bådadera kan pricka in en sådan här period har stora chanser till ett lyckat fiske.

För att få lite mer fakta till den här artikeln skickade jag brev till några flugfiskare för att möjligen kunna tyda ut när olika delar av Norden har sina genomsnittligt bästa fiskeperioder. För att detta skulle få något som helst värde, begränsade jag det till att först och främst gälla öring och harr. Min fråga gällde när dessa är som mest ytaktiva i framför allt strömmande vatten.

Vad jag kunde utläsa av svaren var bl.a. att erfarenheterna av bra fisketider är mycket skiftande. En del flugfiskare kan inte utläsa någon period under säsongen som generellt är bättre än en annan. Andra litar nästan helt till sina flugor och rätt presentation. Ytterligare en grupp har liknande erfarenheter som jag själv, att det finns vissa tider som genomsnittligt under en flerårsperiod är bättre än övriga.

Sverige är ett avlångt land

Jag ska här som exempel återge några svar. Pelle Klippinge, välkänd för FiN:s läsare skriver så här om fisket i smäländska Emån.

– Bästa tiden infaller i juni månad då öringen börjar att vaka efter insekter som kläcker. Ofta är det nattsländepuppor, som kommer igång på kvällskvisten och aktiverar fisken. Bra flugor är diverse nattsländepuppor fiskade "torrt", men också traditionella "torrisar" som Light Cahill, Greenwill, Brown Spinner och Blue

Dun fungerar bra. Normalvattenstånd är som alltid att föredra.

Om fjäll- och skogsälven Laisälven berättar Peter Nilsson i Sorsele följande.

– Den normalt säkraste tiden är 1/8–30/8. I månadsskiftet juli–augusti börjar normalt nattfisket, då grön nattströmslände kläcker i stora mängder. Med normalt vattenstånd och en varm och mulen kväll kan man få uppleva ett fiske som ej går att beskriva. Eftersom fisken får ett "tak" av den mulna himlen försvinner skyggheten och den går upp på mycket grunt vatten. Nattsländepuppor drar också nytta av den mörka himlen och stiger i mängder.

– Laisälven är känslig för nederbörd. De sista somrarna har vi haft bästa fisket i juli, men sedan fått en nederbördsrik augustimånad. Det har fört med sig att nattfisket har varit ganska svårt. September är ofta ganska stabil och kan vara en fin torrflugetid. Då bör man söka fisken i utloppen från selen (även kallad luspe). Fisket stängs 15/9.

– Flugvalet är det gamla vanliga, E12 och andra nattsländemönster. Små åsländor och myror kan ibland ge bra fiske. Bland våtflugor rekommenderar jag ljusa mönster. Harörat och olika nattsländepuppor – framför allt gröna – är också mycket bra, avslutar Peter.

En flugfiskare som har stort kunskande om lämpliga fisketider i Piteälven, Råstoområdet och Tornedalen är Gunnar Westrin. Här saxar jag en del av hans erfarenheter.

– Det som är av stor vikt att framhålla är att uppe hos oss i Norrbotten har vi inte bara en vårflod utan också en fjällflod. Den brukar komma runt första veckan av juli och det är då vatten som har skapats från fortsatt snösmältning i fjällen. Därför är det också bra att veta att fjällfloden påverkar exempelvis den övre Piteälven mer än de nedre delarna. Samma sak gäller för övrigt alla andra outbyggda norrbottensälvar. Glöm inte bort fjällfloden!

Den bästa fisketiden i övre Piteälven är runt den 20/7–10/8. Därefter kommer oftast höstregnen och höjer vattenståndet, ibland drastiskt. Före den 20 juli kan du ha en del besvär med fjällfloden i dessa delar. Ett annat gott alternativ kan vara runt midsommartid innan fjällfloden har brakat lös. Om inga våldsamma höstregn kommer så kan den förlängda fisketiden ovan odlingsgränsen efter harr till och med 14/9 vara av yttersta vär-

Här kan vi bara sitta på strandkanten och konstatera att vi kommit för tidigt till vårt resmål. Även om solen är varm och skön, så är jockens vatten mycket kallt och insektskläckningarna har ännu inte kommit igång.

de. Här är det dock extra svårt att generellt ta sikte på bra perioder.

– Bästa vattenstånd anser jag vara runt 1 dm högre än normalt. Det vill säga när det nyss kommit lite nytt friskt vatten. Bästa tid på dygnet: Jag anser harren vara en dag- och solskensfisk. Ju senare på året du fiskar desto viktigare är det att du finns på plats dagtid. Under ljusa sommarnätter kan man fiska dygnet runt.

Torneälven med jokkar har vårflod i början av maj. Generellt råder normalvattenstånd kring midsommar. Därefter i de övre delarna fjällflod. Dock inte i jockarna, där det bästa fisket är veckan före och efter midsommar. Därefter kan det bli en svacka i fisket bl a därför att jockarna har en tendens att totalt tappa vattenståndet. När sedan sommarens och höstens regn kommer blir fisket ofta det bästa på hela året. Gärna då en bit in i september.

– Råstojaureområdet, som är ett stort triangulärt område, hyser massor av harrbäckar, åar och mindre älvar. Är man lite modig, skall man

komma upp hit redan i början av juli. Isarna brukar fortfarande ligga på Råstojaure. Vårfloden har gått, men fjällfloden är inte så våldsam i kalottjockarna. Vid torrsomrar sinar därefter en del av jockarna. Det kan då bli svårt att hitta harren som har gått ut i sel och sjöar. Nästa bra fiskeperiod kan komma i början av augusti, avslutar Gunnar.

Finland, Norge och Danmark

Från Vasa i Finland lämnar Paul Kurkiala följande tips.

– I Isojoki samt grannåarna Heikkilänjoki och Karijoki i samma vatten-system brukar fisket vara bäst från mitten av juni till mitten av juli. Vid optimal vattennivå är även mitten av augusti en bra tid. I mellersta Finland finns ett flertal forsar som tex Keski-senkoski, Heijostenkoski och den kända Huopanankoski. Dessa utgör inga egentliga älvar utan är korta for-

sar mellan milslånga sjöar. Bästa tid: Säkra på grund av vattenföringen brukar vara mitten av juli till slutet av augusti. Midsommar kan också vara bra, men vattnet är då ofta för högt.

Terje Bomann-Larsen ger här några råd från Norge.

– Ett av de vatten jag fiskar i är Lågen på Hardangervidda. Här finns endast öring och bästa fisketiden brukar vara 20/7–20/8. Detta är dock mycket beroende av väderförhållandena. De viktigaste insekterna på vidda är nattsländor (prova gärna en Rackelhane nr 10–12 med rödbrun kropp) och bäcksländor. I de övre delarna är älven ganska strid och klar. Längre nedströms i låglandet är den övervägande lugnflytande och svagt brunfärgad. Här har den namnet Numedalslågen och är en typisk dag-sländeälv där Brun Forsslända dominerar i början av säsongen. I Numedalslågen är de bästa tiderna 20/6–1/8 samt 20/8–10/9, den tidigare perioden är dock mycket beroende av snösmältningen på fjället.

forts på sidan 54

Steelhead tagen i Marströmmen förra våren.

Marströmmens steelheads

Marströmmen, som rinner genom Mörtfors i Kalmar län, bjuder tidigt på säsongen ett intressant flugfiske efter havsvandrande regnbåge – så kallad steelhead – som går upp för lek i ån. Det är rymlingar från kassodlingar, som genom att äta upp sig ute i Östersjön kan nå ansenliga storlekar

Text: Jan Sekander

Foto: Bertil Ekholm-Erb

Det var en solflödande morgon i den ombytliga april månaden. Trots väderleksrapportens hot om kuling längs kusten, drog bara en svag vindfläkt längs ån och splittrade solens skarpa strålar i ett skimmer av speglande skärvor på den krusade ytan. På åbrinken vände sig vitsippor och gulsippor mot ljuset. Alarna, några lutande sig ut över ån, hade fått mus-

öron och på björkarna hade de vårspåda löven krupit ur sina vintergömmor och sträckt sig nyvaknade mot vårhimlens första värme.

En anddrake med hona, som betat i strandgräset, drev i den sävliga strömmen ner mot falltrappan "terskeln", tvekade en stund, rutschade sedan utför och tog strömlä tätt invid kanten, där de fortsatte sin frukost

längs cementkantens algrika sidor.

I åns sidofåra sipprade vattnet genom den gamla, gistna dammluckan ner över det åldersrostiga kvarnhjulet. Den gamla kvarnrännan hade länge legat torr, kvarnen tyst och orörlig. Den lilla byn slumrade, kanske drömde om sin forna storhet, då kopparmalmen var dess levebröd. Bakom den grovhuggna ljugarbän-

Marströmmen rinner rakt genom Mörtfors samhälle.

ken sträckte sig monumentet från gamla tider, ett brunärgigt, skrovligt kopparslaggfinger mot förvårens molnlätta himmel. På sluttningen ovanför tittade en gulmålad trävilla, kanske en gång självaste brukspatronsvillan, ner på mig med sin mörka, tomma ögon.

Poolen ovanför fallet men nedanför landsvägsbron hade röjt minst tre regnbågar. Ingen av dem var under två kilo, och ingen hade visat något överdrivet intresse för våra flugor, presenterade och hemfiskade nästan rakt framför nosen på dem. På sin höjd hade de lite lojt gått undan eller i bästa fall nyfiket följt efter några decimeter för att sedan sjunka tillbaka till sina ståndplatser eller ta en tur nerströms för att strax därefter vara tillbaka igen.

Vi var tre flugfiskare, som denna aprildag sökte fresta åns "steelheads" i den lite humusfärgade, brunmurriga ån mitt inne i Mörtfors, en gång ett levande brukssamhälle.

Solen hade segat sig ett stycke mot zenit och sken nu snett ner i höljan under "tersklarna". Från en sten på

den branta strandbrinken nästan i vattenbrynet hade jag gjort några kast in mot strömfåran efter fallet. Där borde ju kunna stå en fisk, i kanten mellan snabbare och långsammare vatten.

– "Det går en stor jäkel här. En hane på minst tre kilo. Ful som fan, sönderbiten och stygg. Han är på väg mot dig."

Bo Mohlins röst bar mot mig över hölja och forsbrus. Regnbågen kom kryssande mot mina polaroid-glasögon. Långsamt närmade den sig, kom ända in till strandkanten nästan rakt framför mina fötter, stod där några sekunder och vände sedan ut mot djupvattnet.

Jag landade streamern en knapp meter framför honom, lät den sjunka några sekunder och tog hem den i irriterande men förföriska drag. Han simmade rakt förbi, trots att flugan nästan drev rakt in i hans spetsiga gap. Säkert hade han utkämpat många duster med konkurrenter, det tydde i alla fall hans många "krigsskador" på, men det här lilla obetydliga ynglet låg under hans värdighet att ta

upp striden med. Sedan var han försvunnen.

Kamraten på andra sidan, Bo, hade en sällsam förmåga att spana in fisk. Där jag själv endast såg en tom, glittande yta, kunde han pricka in tre eller fyra regnbågar som mer eller mindre oroligt simmade runt i poolen.

Havsvandrande regnbåge

Det var första gången jag dragit på "riktat fiske" efter havsvandrande regnbåge och mina kunskaper om deras var, när och hur var mycket begränsade. Den var för mig, liksom nog för många andra flugfiskare, en ganska oprövad bekantskap, relativt lik laxen i sitt beteende, men till skillnad från denna inte särskilt omskriven. Vår skandinaviska, havsvandrande regnbåge är till större delen rymlingar från odlingsdammar eller kassodlingar i havet, endast i få fall ett

forts på nästa sida

forts från föreg sida

resultat av medvetna utsättningar. De allra flesta flugfiskekontakter med regnbåge sker vid put-and-take fiske i sjöar och dammar och då ibland efter fisk som endast i liten omfattning förvärvat ett sk naturligt beteende och därmed lärt sig söka föda på egen hand. Men deras beteende är snarlikt det som Marströmmens regnbågar uppvisade – en ovilja att strax före leken intressera sig för föda, men gärna angripa och jaga bort allt som kan uppfattas som en inkräktare i reviret. Den instinkten tycks trots all inavel fortfarande finnas. Marströmmens regnbågar tycktes vara mindre revirhävande, men samtidigt ha betydligt större revir att försvara, vilket helt naturligt kan bero på att antalet fiskar per ytenhet i ett put-and-take vatten troligtvis är större än i ett "naturligt" vatten.

Om bla den havsvandrande regnbågen skriver Frank Jensen och Gorm Rasmussen, Natur og Museum, nr 4 1988, "Regnbueørred". Det är en utmärkt forskningsdokumentation, så vitt jag vet den enda vetenskapliga utredning vi har i Skandinavien om regnbågen, inklusive den havsvandrande. "Ett stort antal fiskar, kallad vinterfisk, kommer långt före leken. Ett antal, mindre fiskar, sommarfisk, kommer strax före leken. Man har hos dansk regnbåge iakttagit uppgång så tidigt som i augusti och så sent som i april." Den regnbåge vi fiskade var sådan som tillbragt ett antal år i havet efter att ha rymt från odlingar av olika slag och som nu tagit sig upp för lek i Marströmmen.

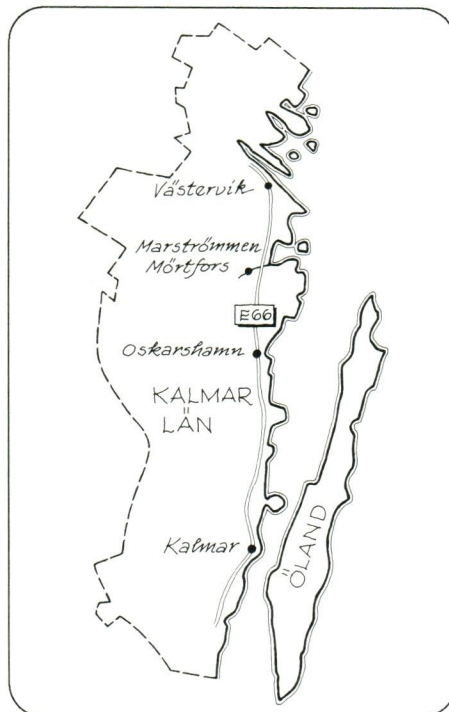
Ett danskt försök med utsatt, märkt regnbåge i Århusbukten konstaterade, att "en del fisk vandrat norröver och återfångats så långt norrut som i Trondheimsfjorden i Norge – en vandring på mer än 1 300 kilometer". Samtidigt sägs dock att "omkring 90% av havsöring och lax vänder åter till det vatten de utvandrat från. Undersökningar i utlandet tyder på att förhållandet vad beträffar regnbågen är det samma".

De älvar och åar som idag har en självreproducerande stam av regnbåge som utvandrar i havet är troligtvis ganska få eller för oss ännu okända. Kanske kan vi under kommande år, eftersom antalet strömvatten med "steelhead" tycks öka för varje år, skaffa oss större erfarenhet.

Vill vi ha den, en sedan 1890-talet i svenska vatten inplanterad fisk från Nordamerika, en art som inte hör hemma i våra nordiska älvar och åar, kanske en konkurrent till vår inhem-

ska öring, kanske också havsöring och lax? "Många menar, att regnbågen i strömvatten ger ett bra fiske, och bland biologer är man enig om att det är mycket svårt att bevisa skador från förrymd regnbåge på lokala stationära öringbestånd. Generellt är öringen mer aggressiv än regnbågen. En mindre bäcköring kommer därför att jaga bort en något större regnbåge," skriver Jensen och Rasmussen.

Regnbågen är till motsats från öring, havsöring och lax vårlekande. Hur stor är risken att lekande regnbåge skadar den nykläckta yngel av öring eller havsöring och lax, som ännu lever under åns eller älvens skyd-

Fiskekort till Marströmmen finns att köpa i en privatvilla vid bron inne i Mörtfors. Här kan du också få närmare information om fisket.

dande grus- och stenlager på sina gulsäckar, samtidigt som regnbågen leker och gräver lekgröpar, kanske på samma botten?

Streamerfiske

Solen hade hunnit halvvägs på himmelen. Då och då drog en värvind krusningar över Kvarnhöljan och suddade ut sikten genom vattnet nedanför mig. På motsatta sidan hade jag några gånger sett en fisk vid ytan men nog inte för att snappa åt sig något ätbart. Det flöt så vitt jag kunde se inget matnyttigt förbi. Kanske gjorde den endast en irriterad virvel, orsakad av någonting, en alltför nära

granne eller ett uttryck för överskottsenergi, kanske livsglädje.

Steelhead och lax är, som tidigare nämnts, ganska lika varandra då det gäller beteende och därmed huggvilighet i sötvatten. Ingendera har någon överdriven aptit, är helt inställd på släktets fortlevande, har skaffat sig sin överlevnadsreserv i havet och slutat odsla energi på att jaga i sötvatten. Regnbågen i Marströmmen jagade inte för födans skull. På sin höjd kunde man reta den så mycket, att den högg på grund av aggressivitet för att hålla sitt revir rent från inkräktare – små som stora. Att fiska på sådana villkor krävde sannolikt en stor fluga, så stor att den kunde uppfattas som ett hot, en konkurrent eller något ätligt, som inte krävde särskilt mycket energi att fånga.

På min rulle låg en snabbsjunkande lina, mera anpassad för snabba och djupa strömmar, men den enda sjunklina jag äger. Den rasade ner i den lugna strömmen med expressfart. Flugan fastnade allt som oftast i botten, och antalet streamers i min ask decimerades i en förfärande fart. Stora flugor. Färggranna flugor. "Levande" flugor.

En av mina största streamers i mitt lammskinnsklädda läderfodral var ett slags Mickey Finn – en streamer 2:a med gyllenkropp av Lurex och en tredelad marabouvinge med röd marabou, oliv dito och röd marabou överst. Då jag drog den några decimeter under ytan, slog den ut som ett påskris, andades, fladdrade med sin färgglada vinge och såg troligtvis ut som något ätbart eller ett irriterande annat.

Efter bara två utlägg just utanför vasskanten, där ån smalnar av, tog regnbågen. Det blev en kort kamp, några rusningar, tjuriga kast och knyckar. Efter knappa tio minuter låg en nästan trekilos regnbåge i håven, buktrind och i vackraste lekdräkt med rommen rinnande. Det kändes inte helt rätt att låta priesten dansa på hennes huvud. En dryg timme senare landade Bo en vacker silverglänsande och ganska nystigen honfisk på tre kilo, men därutöver vart intet.

Våra fiskedagar i Marströmmen var en ny och spännande upplevelse. Det stiger mycket och grov fisk i ån under förvärsmanaderna, naturligtvis beroende på vattenföring i ån och vattentemperatur.

Man har sagt mig att det då fångas mycket stor regnbåge och att fiskar på över fyra kilo inte är sällsynta. Kanske får jag en chans att hälsa dem med sträckt tafs och lina nu i vår igen...

NYT FRA DANMARK

Redaktør Steen Ulnits

Så er det afgjort, hvor mange penge der bliver til udsætninger i 1991 – knap 20 millioner danske kroner. Det er ligeledes afgjort, hvordan de mange penge skal fordeles. Disse penge stammer fra dels sportsfiskerne selv, dels fonde hos erhvervsfiskeriet og bidrag fra bierhvervsfiskerne samt sidst, men bestemt ikke mindst – statsmidler. Staten bidrager nemlig efter krone-til-krone princippet, når det gælder udsætninger af laksefisk i vandløb, og det løber op i ganske mange penge.

Små 20 millioner blev det alt i alt til, og af dem går 7,7 millioner udelukkende til udsætning af laksefisk. Heraf går 700 000 kr alene til udsætninger af ægte laks i vestjyske vandløb, og yderligere en lille million som bidrag til arbejdet med retableringen af Gudenå-laksen – et storstilet projekt, vi tidligere har omtalt her i FiN. Til orientering for vore svenske fiskebrødre, så bidrager Danmark – via den såkaldte "Laksefond" – også til svenske lakseudsætninger i Østersøen. Det sker som kompensation for de laks, som danske fiskere – baseret på Bornholm – fanger erhvervsmæssigt. Det er altså ikke det rene tyveri, selv om det ofte virker sådan...

Apropos laks, så har man på Grønland planer om at få sat lystfiskerturismen mere i system end hidtil, hvor denne side af turismen er blevet behandlet meget stedmoderligt. Man vil naturligvis satse på blandt andet de laks, der vandrer op til Davis Strædet for at vokse sig store, men Grønlands egen "laks" – grønlandslaksen, der ikke er en laks, men en fjeldørred (røding) – vil naturligvis totalt dominere ferskvandsfiskeriet. Det har altid været den, der trækker sportsfiskerne til

Grønland, og det vil også være den, der dominerer fisketurismen fremover.

Det glædelige er så, at man vil satse mere målrettet på fisketurismen – forhåbentlig under behørig hensyntagen til miljøet. De grønlandske elve og søer har nemlig en meget begrænset bæreevne, når det gælder fiskeri. Flere steder har hårdhændet garnfiskeri skåret toppen af fjeldørredbestandene med det resultat, at der nu kun er små fisk tilbage. Og det er der jo ingen sportsfisker, der gider rejse langt og betale mange penge for...

De grønlandske fjeldørreder vokser langsomt i det kolde vand og den korte arktiske sommer. De er derfor specielt følsomme over for et hårdhændet fiskepres. Havørrederne i Danmark vokser langt hurtigere, men også de er konstant truet af garnfiskeriet fra såvel erhvervs- som bierhvervsside.

Debatten om specielt bierhvervsfiskernes fangster af havørred har længe bølget i danske dagblade og i fiskepressen. Nu er der kommet en regulær hvidbog om problemet og dets størrelse i Limfjorden. Vi har tidligere berørt emnet her og skal næste gang gå mere i detaljer med denne rapport, som nærmest har historisk karakter. For første gang har man formået at samle konkrete facts om denne problemstilling, som i hvidbogen er grundigt belyst fra forskellig side. Her diskuteres såvel fjordens miljø som de tiltag, der skal forbedre forureningstilstanden. Her præsenteres man for oplysninger om fisketryk fra såvel sportsfiskere som erhvervs- og bierhvervsfiskere. De forskellige havørredstammer, som findes i Limfjorden og dens tilløb, bliver ligeledes præsenteret fra videnskabeligt hold.

Menigmand kommer dog også til orde, nemlig via relevante presseklip fra områdets lokalaviser.

Det er således ikke småting, der er samlet i denne den første hvidbog nogensinde om dette for os sportsfiskere så vigtige emne. Og da de lokale sportsfiskerforeninger omkring Limfjorden tilsammen tæller mere end 10 000 aktive medlemmer, så ser man relevansen af et sådant projekt. Vi skal derfor se nærmere på hvidbogen senere, når denne hvidbog bliver offentligt tilgængelig.

Ellers kan vi i skrivende stund glæde os over, at vinteren i Danmark kun de færreste steder har lagt låg på vandene – og da kun i kortere tid af gangen. Det har således været muligt at svinge fluestangen uhindret – og med held – vinteren igennem. Det er dog ikke givet, at dette fortsætter – februar er traditionelt en streng herre.

Premieren ved de danske vandløb-startskuddet lød den 16. januar – bragte ikke de store fangster. Grønlænderne glimrede de fleste steder ved deres fravær, hvilket næppe overraskede nogen. Det er nemlig typisk sådan, at kun kolde vintre giver væsentlige optræk af grønlændere i vandløbene. I milde vintre som denne er de stadig at finde i fjordene – ofte endda helt ude på åben kyst, hvor de trækker meget omkring i deres søgen efter den sparsomme føde. Farvestrålende fluer såsom Mickey Finn og Chillimps plejer at kunne lokke dem i fordærv, hvis ellers man møder flokken. For de blanke havørreder går meget ofte i flok på denne årstid. Fanger man en, gælder det derfor om at være hurtigt ude med fluen igen. Da er der ofte hug igen med det samme. Og da er det intet problem at holde varmen!

Vårt slott, som från början varit en försvarsanläggning och använts av soldater.

Polens kalkströmmar

Allt efter som Östeuropa öppnat sig för turism från väst, samtidigt som priserna på resor och logi ökat i Skandinavien, har även flugfiskare börjat snegla på den europeiska kontinenten. Här finns faktiskt åtskilliga vatten, varav de polska kalkströmmarna är av speciellt intresse för oss här uppe i Norden. Polen är fortfarande ett billigt land att turista i – och det ligger inte särskilt långt borta

Text: Peter Åström

Foto: Lars Sundström

Att resa hundra mil norrut för att fiska öring och harr några dagar har länge varit en självklarhet för oss skåningar, men söderut... nej, den tanken har känts främmande. Men så kom jag att åka till Polen på arbetets vägnar och förhörde mig då om möjligheterna till flugfiske i landet i all-

mänhet och i Karpaterna i synnerhet. Alla jag talade med var mycket entusiastiska, och då jag i höstas fiskade i Mörrum, talade jag med fiskekompisen Bengt Lindström om en eventuell resa, eftersom jag visste att han besökt Krakow för arbete åt tekniska högskolan där. Vi var snart överens.

Bengt hade redan kontakter i landet som hjälpte oss med de praktiska detaljerna, och veckoslutet den 4:e no-
forts på nästa uppslag

Fiske under höga, spetsiga bergstoppar och ständigt övervakad av tamgäss.

vember åkte vi tillsammans med ytterligare två kamrater, Lars Sundström och Torsten Dalström, till Sassnitz med färjan från Trelleborg. Det var visserligen väl sent på säsongen – öringen var redan fredad, men harrfisket var öppet till den 1:a december. Det här fick alltså bli en första, kort rekognoseringstur över en förlängd weekend. Sedan kunde vi komma tillbaka vid en senare och lämpligare tidpunkt...

Vi åkte med färjan klockan tio på kvällen och anlände till Tyskland strax efter klockan två på natten, varefter vi körde via Berlin till den tyska gränsstaden Kottbus och vidare in i Polen. Färden gick rakt genom den så kallade "dödens triangel", ett område kring Katowice. Smoggen låg tät och det var en otroligt tät trafik av främst tungt lastade kolbilar. Det tog oss nästan två timmar att passera området, så på hemvägen valde vi en omväg för att spara tid.

Nåväl, efter Katowice-området gick det snabbt vidare till Krakow, där vi skulle hämta vår värd. Men vi var alla intresserade av att köpa några lokala, polska flugor, varför vi först stannade till i Krakow för att söka upp en sportfiskebutik. Till vår besvikelse hade man emellertid plockat undan alla flugor för säsongen, så vi fick klara oss med våra egna. Flugorna var emellertid billiga i Polen, fick vi veta... cirka en svensk krona per styck!

Vi var väntade, när vi sent omsider anlände till vår guide, som med stor gästfrihet förplågade oss, innan vi tillsammans fortsatte resan ner till Tatra-bergen. Vår värd, tekn dr Jerzy Dyzek, ville absolut att vi kallade honom "George" – med engelskt uttal – och eftersom han hade studerat i Skottland blev engelskan det språk vi använde. Här nere i södra Polen är det annars vanligare att man använder tyska som "turistspråk".

Men nu var vi rejält sugna att snabbt komma ner till vårt fiske. Vi hade ytterligare en 12 mil lång resa framför oss rakt österut mot Zakopane. Cirka 3 mil före denna stad tog vi av österut vid Nowy Targ och körde till den lilla byn Niedzica, som ligger cirka 600 meter över havet.

Vi stod helt förstummade, när vi hade parkerat bilen. Ovanför oss, upplöst i mörkret, stod ett sagoslott med en stensatt gång upp till porten. Här skulle vi bo i tre nätter. Allt var ordnat, helpension och fiskekort, så det enda vi behövde tänka på var att passa mattiderna.

Bred kalkström

Vi skulle fiska i Dunajec, en å som rinner ner i Wisla öster om Krakow och vilken sedan fortsätter ut i Östersjön. Sportfiskesträckan är över 3 mil lång, men vi begränsade vårt fiske till en, den 15 kilometer långa sträcka, som utgör gräns mellan Polen och Tjeckoslovakien.

Dunajec är en kalkström och vattnet som strömmar glasklart över stenbotten är genomgående ganska grunt. De flesta platser når man lätt med vadarstövlar, men vid något tillfälle hade vi önskat att vadarbyxorna hade varit med. Vadning är nämligen ett måste, eftersom ån är mycket bred.

George, som hade lång erfarenhet från fisket här i Karpaterna, menade att det inte var lönt att blöta någon fluga innan klockan 11 på förmiddagen. Vattnet var ännu alltför kallt. Men vi hade svårt att hålla oss. Vi hade ju rest långt och hade bara en weekend på oss...

Vädret var bra med tanke på den sena årstiden, och när solen tittade fram var det riktigt skönt. Landskapet var storslaget. Bergen här nere har förskonats från nötning av inlandsisen och har därför spetsiga och mycket höga, snötäckta toppar. De allra högsta topparna i Tatra-bergen når över 2 000 meter.

Vi åkte nedströms för att studera ån, som visade sig ha växlande strömsträckor med sel och vackra forsnackar. Vid första sträckan, nedanför ett kraftverksbygge, delar sig ån i ett delta med ganska breda stränder och många små öar. Längre nedströms växer bergen mot ån, och allra längst nedströms kröker ån nittio grader med stupande berg på båda sidor in i naturreservatet Pieniny, ett område med unik flora som kan vara värt ett besök under en varmare årstid.

Polackerna fiskade enbart i strömsträckorna genom att med bara 3–4 meter lina ute doppa flugorna i vattnet samtidigt som de förflyttade sig genom att vada nedströms. Själva fiskade vi främst på forsnackar och lite mer lugnflytande sträckor. Vattnet var kallt och vi såg inte någon fisk på hela dagen. Inte ett liv. Vi utgick från att fisken stod djupt nere vid botten, men inte ens med sjunklina lyckades det någon av oss att få fisk denna första dag, varför vi beslöt åka hem till vårt slott. Klockan fyra var det dessutom redan mörkt och vi var aningen

frusna, men var ändå överväldigade över den fina naturupplevelse vi haft i detta nya och storslagna landskap.

Harr och öring

Andra dagen var vädret bättre med klarblå himmel och en lätt kylig blåst från bergen. Efter frukost åkte vi nedströms till en liten by, där vägen tog slut. Nu hade vi alla fiskat av oss efter gårdagen och gav oss bättre tid att studera fiskeförhållandena. Mitt genom byn flöt ån lugnt med en forsnacke längre ner. Vi beslöt att detta måste vara rätta platsen för dagens fiske, och vi gav oss först tid att vandra längs vattnet och spana efter fisk och insekter. Det kläckte ytterst sporadiskt – små nattsländor och en och annan dagslända – fast det var så sent på säsongen.

Lasse och jag gick mot nacken, och mycket riktigt dröjde det inte lång stund innan vi såg några vak. Några mindre, men också en större fisk, gick med jämna mellanrum upp till ytan och sög i sig något under en utskjutande gren. Lasse försökte ihärdigt att nå den större fisken, men den var för långt ut – över på den tjeckoslovakiska sidan...

Själv kastade jag på en mindre fisk ute på nacken. Efter ett par misslyckade försök satt den där, på en liten svart puppa bunden på 16-krok. Först var jag övertygad om att det var en mindre öring, ganska mörk och med vacker teckning. Men det visade sig vara en harr med ovanligt mörk rygg, ganska kraftiga teckningar längs sidan och med hög fena. Men den var inte särskilt stor, så den fick vackert gå i retur.

Den större fisken fortsatte att vaka på anda sidan, men gick inte att nå från Polen – det var bara att ge sig. Istället drog vi oss nerströms, ner mot ett parti där bergen stupade brant mot ån. Vid den skarpa åkröken var nacken rejält djup, och vi upptäckte flera kilofiskar i det kristallklara vattnet – men det var omöjligt att få dem intresserade av våra flugor.

Nu började det också mörkna så sakteliga, allt efter som solen försvann bakom de höga bergen, och samtidigt kom kylan. Jag började dra mig uppströms och mötte George, som hade tacklat om och nu fiskade på polskt vis. Och tro det eller ej, men han tog faktiskt en öring på ett kilo, som han satte tillbaka med försiktig hand.

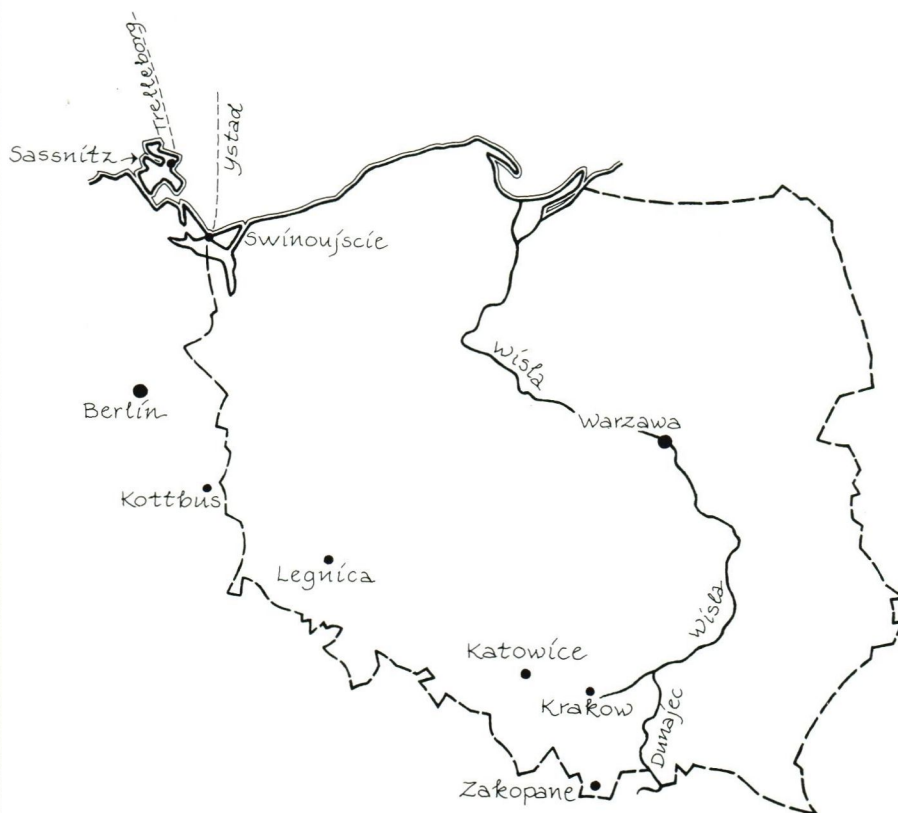
Längre uppströms upptäckte jag Bengt. Han kunde inte hålla sig utan var över i Tjeckoslovakien och fiskade på "jätten under grenen". Men det visade sig inte vara ett dugg lättare att fiska från den sidan, så han kom snart över till oss. De riktigt stora fiskarna tycks alltid veta var de ska stå – eller är det kanske därför de har blivit så stora...?

Även Torsten hade haft fisk på, så vi var i grunden ganska nöjda med vårt premiärfiske i Polen, även om resultatet inte varit lysande. Men med tanke på den sena årstiden hade vi ändå haft förhållandevis god kontakt med fisk. George uppmanade oss också att komma tillbaka, men då gärna i mitten av juni fram till början av juli månad, som han menade var den bästa tiden. Inte bara för fiskets skull, utan också för att bergen då är som vackrast och bjuder på den finaste naturupplevelsen. Tidigare än juni månad är det risk för högt och grumligt vatten på grund av snösmältningen i bergen, och senare under juli och augusti börjar det bli alltför varmt i vattnet. När vattentemperaturen sedan sjunker i september och oktober kan fisket bli bra på nytt.

Vi skulle iväg tidigt nästa morgon, varför vi beslöt att dra oss hem till slottet, packa och ta det lugnt. Efter en skön natts sömn satt vi så åter i bilen med kylaren vänd norrut. Tänk vad mycket man hinner med under en förlängd weekend. Resavstånden till Polen är förhållandevis korta för oss i södra Skandinavien, och än så länge är priserna så förmånliga i vårt södra grannland, att man kan kosta på sig en sådan här minitur.

Färjan går ungefär var fjärde timme, och den här tiden på året är det sällan särskilt trångt. Nersjunken i en sovstol summerar jag intrycken och konstaterar att jag gärna vill återvända till Dunajec. Men samtidigt vet jag att det finns många fler polska strömmar att upptäcka. I Karpaterna finns det många strömvatten i klass med de fjällvatten vi så gärna drömmer om. Men risken är att även dessa trakter överexploateras, och det kanske inte dröjer så länge förrän priserna rasar i höjden. Än så länge är det oförskämt billigt...

Nästa gång får det bli en resa i juni månad. Jag undrar om det inte går att fiska också då vattnet enligt polackerna själva är för varmt. Jag ser redan framför mig nattfiske på de fina nackarna. Det är inte alls säkert att polackerna har rätt – de fiskar kanske inte på nätterna...

Tips inför fisket i Polen

Det krävs visum till Polen. Detta ordnas bäst hemma och i god tid. Ansökan görs på närmaste polska beskickning och kostar SEK 150. Foto krävs. Öppenheten i öst har gjort resandet enklare. Man visar bara visum och pass och deklarerar hur mycket pengar man för in i landet.

Färjan Ystad–Swinoujscie tar cirka 6 timmar och kostade i november förra året ungefär SEK 600 per person, bilen då inräknad. Väljer man denna väg, kör man sedan till Krakow via Warszawa. Alternativet är den färja vi valde, Trelleborg–Sassnitz, och sedan vägen över Berlin och Kottbus. Denna färja tar fyra timmar och priset var i november 1990 cirka SEK 300 per person med bilen inräknad.

Vägarna i Polen är genomgående bra. Det finns också flera motorvägar. Det kan emellertid vara problem att köpa blyfri katalysatorbensin utanför de större städerna, varför man bör ha med några extra bensindunkar.

Mat, övernattnings och annat är fortfarande mycket billigare än i Skandinavien. Våra fiskekort kostade USD 24 per person och gällde då i 14 dagar. För helpension betalade vi USD 10 per dygn, men pris för helpension eller hotell är normalt cirka USD 20 per dygn. Troligen kommer priserna att öka kraftigt redan i år – allt efter som Polen öppnar sig för turism från väst.

Tag gärna kontakt med den polska, statliga turistorganisationen Orbis, som finns på de flesta orter och som dessutom har egna hotell.

Som turist klarar man sig hjälpligt med tyska eller engelska, men räkna med att polackerna generellt sett har förhållandevis dåliga språkkunskaper.

Det var sent och rådimman låg redan som ett lock över vattnet när jag fick se öringen gå sin proviantrunda utanför vassruggen. Den simmade hela tiden så att dess väg bildade en figur i vattnet – och det gav mig chansen att lägga ut min fluga just där jag visste att vaket skulle komma...

Kvällens sista öring

Text & akvarell: Anders Forsling

En lätt kvällsbris drar över vattenytan. Det kan vara ett orostecken i denna högt belägna sjö. Snart måste vinden lägga sig för att inte kvällsfisket skall gå förlorat. Framför mig bland strandstenarna ligger ett brett bälte av nymfskal som spolats iland efter dagens kläckningar. Av storleken att döma är det sjösandsländorna som nu riktigt har kommit igång. Det har säkerligen varit en fest på detta överflöd tidigare under dagen. Jag skulle naturligtvis ha varit på plats redan då, men av erfarenhet från andra säsonger vet jag att öringen brukar komma igång med ännu en vakperiod senare på kvällen. Det enda orosmolnet är som sagt den tilltagande vinden som sveper likt hastiga penseldrag över vattnet. Öringen vill gärna ha en lugn vattenyta för att den riktigt skall få fart på ätandet.

I väntan på att vinden skall mojna får jag passa på att se mig omkring runt sjön. Bredvid mig ligger flytringen packad och klar. Den ena sidofickan är fylld med flugaskar och andra fiskeprylar. I en av askarna sitter nybundna vulgataimitationer i prydliga rader. Det är alltid en fröjd för ögat att se en välfylld

flugask så här i början på säsongen innan den skattats på sitt innehåll. Flugspöt ligger färdigriggat och klart för användning.

Försiktigt backar jag ut mot djupare vatten. När jag känner vattnet stiga mellan benen kan jag sätta mig ner. Det kommer alltid en känsla av lugn över mig varje gång jag glider ut över vattenytan i denna förunderliga farkost. En känsla av att vara ett med det livsrum som fiskarna har.

Närmast stranden är det fullt med vass och näckrosblad som kittlar mig efter benen, men snart är jag ute på fritt vatten. Här ute ligger en mängd sländor på ytan. En del i full färd med sin äggläggning, medan andra gjort sin plikt och ligger halvt neddränkta i en sorts mellanstadium till spent spinners.

Jag sträcker ut handen och lyfter upp en till synes livlös hona. Nästan genast får hon liv och försöker flyga sin väg. En meter längre bort faller hon ner igen och lägger sig åter livlös med utfällda vingar. Ett gäng fiskmåsar har upptäckt det dukade bordet. Simmande jagar de runt för att hinna med så många

forts på nästa uppslag

sländor som möjligt. Ett lustigt klapprande ljud hörs när de slår ihop näbbarna. De visar ingen större rädsla när jag närmar mig, utan viker bara av åt sidan för att sedan fortsätta kalaset.

Den södra sidan av sjön ligger aningen i lä, och där ser jag en ryggefna som makligt höjer sig ur vattnet med jämna mellanrum. Jag sätter lite extra fart på simfenorna för att komma inom kasthåll innan det är för sent. Eftersom jag färdas baklänges måste jag hela tiden kasta ett öga bakåt för att inte förlora kontakten.

Väldigt ofta har jag i min iver att komma fram i tid, glömt bort att se mig för. Antingen har jag missbedömt avståndet eller också har öringen lagt om kursen i riktning mot mig. När jag då vänt mig om för att invänta nästa rörelse, så har vaket kommit så nära som en spölängd ifrån flytringen. Om jag då försöker kasta eller överhuvudtaget rör på mig så är öringen oftast skrämmd.

Öringen, som nu är framför mig, visar sig med jämna mellanrum inom ett begränsat område. Jag har stannat upp i god tid och drar ut tillräckligt med lina från rullen. Medan jag luftkastar håller jag blicken mot vattenytan. När nästa välöning kommer har jag riktningen klar och lägger ut min fluga ett par meter i vakets förlängning. Öringen stiger till flugan, och i mothugget känner jag en lätt stöt i spöhandtaget innan fisken är borta. Det blir sedan helt lugnt framför mig. Sådana här tillfällen brukar kräva en stunds eftertanke eller varför inte en kaffetår...

När jag vänder mig om ser jag att resten av sjön i stort sett ligger spegelblank. Endast en lätt krusning i mitten av sjön. Bestämmer mig för att fara över till favoritplatsen på andra sidan, där jag många gånger haft ett lyckat fiske. På vägen dit kan jag dricka mitt kaffe i lugn och ro i min "flytande fåtölj" medan jag lägger upp planerna för kvällen och natten.

Nu när vinden lagt sig hör jag orrtupparnas spel neråt myrdraget. De brukar hålla på med spelet långt in på sommaren. När jag närmar mig mitt mål får jag den sista biten följe av en grävling, som bökar sig fram längs strandkanten efter något ätbart. Eftersom man rör sig nästan ljudlöst i en flytring, kommer man ofta nära skogens alla djur. Tidigt i våras, när jag kryssade mig fram mellan isflaken i det nollgradiga vattnet, hade jag sällskap av fem sångsvanor. De höll dock ett betryggande avstånd till denna underliga släkting. Jag kände mig som den fula ankungen i H C Andersens berömda saga.

På min väg över sjön har jag lagt märke till några vak här och där. Men inget av dem har upprepat sig, så att jag fått anledning att ändra kursen. När storöringen är riktigt i farten brukar den hålla så hög hastighet att man får stora svårigheter att hinna med. Det är då bättre att fatta posto vid ett strategiskt ställe och där invänta fisken. Förr eller senare kommer den alltid förbi.

Vid mina första besök vid den här sjön för många år sedan, såg jag inte skymten av någon fisk. Naturligtvis tänkte jag då att här måste vara utfiskat. Efter ytterligare något besök bevisades dock motsatsen. Det är inte gott om öring, men medelvikten är mycket fin då fisken snabbt ökar i vikt på alla småabborrar i sjön.

Kanske skall jag passa på att byta till en spent spinner. Runt omkring mig på vattnet ligger hundratals sländor. När jag knutit på den nya flugan passar jag på att ge den lite extra fett för att vara säker på att den skall flyta ordentligt. Jag flyttar mig till en position mitt i viken där jag har full uppsikt runt omkring. Ett gott stycke bortom mig ser jag så antligen en vakring. Inget plaskande hörs när öringen plockar sländorna. Man skulle mera

kunna likna det vid en sorts nymfoak. Öringen kommer allt närmare, och nu ser jag att det inte är en fisk, utan flera stycken.

Jag lägger ut linan i god tid. Fiskarna närmar sig, men just som de når min fluga så delar sig gruppen och fortsätter att vaka på ömse sidor om mig. Innan jag hinner besluta mig för vilken jag skall kasta på så upphör de med sitt åtande. Antagligen skrämde jag dem med mina armrörelser. Jag har tyckt mig märka att de inte är speciellt rädda för mina benrörelser under vattnet, men däremot betydligt känsligare för rörelser ovanför vattnet.

Efter tappra, men misslyckade kastövningar känner jag att benen behöver sträcka ut mot något fastare underlag. Jag styr därför in mot stranden. Det känns skönt att få sträcka på sig efter en lång stunds pendlande med benen. Fötterna är nästan känsligast eftersom simfenorna klämmer åt runt foten. Blodcirkulationen försämrats och det känns kyligt och blött fast foten i själva verket är snustorr. Några minuter i stående läge räcker för att det genast skall kännas bättre. Kroppsvärmen däremot har jag aldrig haft några problem med. Det är snarare så att motsatsen är vanligare, inte minst när temperaturen på vattnet stiger fram på sommaren.

Medan jag står där och funderar, skymtar jag något till höger om mig. Inne bland näckrosblad och vass går en öring och plockar sländor i maklig takt. Dimslöjorna som nu börjar svepa in över viken gör att jag för en stund förlorar den ur sikte. Försiktigt sjunker jag ner till sittande läge. Nu kan jag se betydligt bättre under dimman, som ligger som ett lock ett stycke ovanför vattenytan.

Nu gäller det att ta det riktigt lugnt och inte förivra sig. Den nedärva jaktinstinkten får blodet i kroppen att pulsera lite extra, och de nyss så kylslagna fötterna känns varma, ja nästan heta. Försiktigt närmar jag mig vasskanten. Hela tiden med blicken fäst vid öringens gång genom vattnet. Vad jag kan se verkar den följa ett visst mönster. När den har avverkat vasskanten och börjar närma sig land, viker den av tätt intill stranden, in bland vass och näckrosblad. Varv efter varv följer den nästan som en uppgjord väg genom växtligheten.

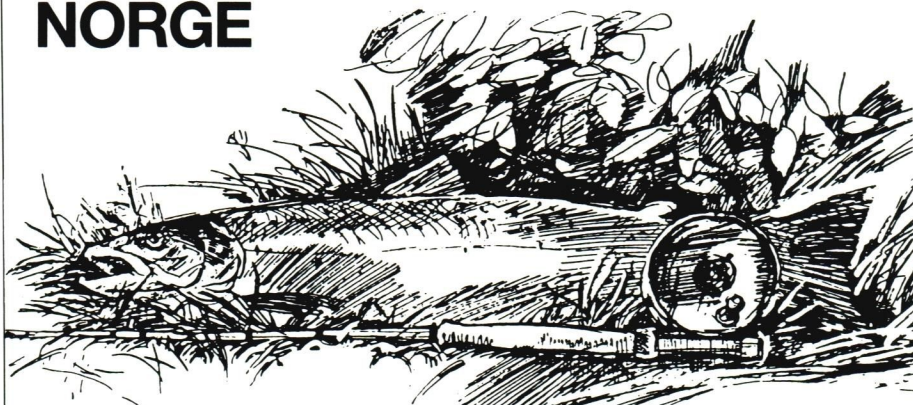
Jag försöker välja ut en idealisk plats där min fluga kan exponera sig på bästa sätt. Ungefär mitt på vassruggen skjuter några vassstrån ut i en liten spets. Det måste vara den bästa platsen, eftersom öringen varje gång går mycket nära just denna punkt. Jag avvaktar och följer fisken med blicken. Det är en verkligt fin fisk. Det märker jag genom att det uppstår en liten "paus" från det att ryggefnan försvunnit till det att stjärten klyver vattenytan...

Återigen rundar öringen vasspetsen. Jag har nu ett helt varv på mig att förbereda kastet innan den är tillbaka igen. Så försiktigt jag på något vis kan, lägger jag ut flugan efter det att jag kollat att tafsspetsen och kroken är okej.

Lugnt och makligt åter sig öringen framåt. Snart kommer den ut genom vassen. Men så plötsligt blir det helt stilla. Vad har hänt? Skrämde jag den i alla fall? Knappast, eftersom den fortsatte att vaka efter det att jag lagt ut kastet. Det verkar som en evighet innan den åter visar sig. Instinktivt kommer mothugget i högerarmen, och en efterlängtd tyngd känns långt ner i spöhandtaget. Jag tar det mycket försiktigt, och lyckas häva öringen innan den riktigt fattat situationens allvar. Det är en vacker öring på närmare två kilo. Min lilla tråhäv är nästan i minsta laget.

När spänningen släpper känner jag kylan från den råkalla dimman, men vid ett sådant här tillfälle bryr man sig inte om sådana bagateller. Det är istället en lycklig flugfiskare som far tillbaka över sjön denna försommarnatt...

NYTT FRA NORGE

Redaktør Terje Bomann-Larsen

Konkurranse i fluefiske? — Hvorfor ikke?

I déen om et Svensk Mesterskap i fluefiske ble møtt med sterke protester fra et betydelig antall svenske fluefiskere. Endel av disse ytringene står å lese i FiN 5/6 1990. Nå er jo ikke konkurranser i fluefiske noen ny oppfinnelse, hverken i Norden eller i verden forøvrig, og selv her i Norge har det i de senere år vært arrangert tevlinger for blant annet å ta ut norske lag til de årlige verdensmesterskapene. Nå er det riktig nok ikke sportsfiskernes forbund som er initiativtaker i denne sammenheng, men bladet Villmarksliv i samarbeid med castingforbundet. For kanskje å få fram noen andre synsmåter på konkurransefenomenet, har denne spalte gjort henvendelser til noen av dem som på forskjellig måte har vært engasjert i disse arrangementene. Vi starter naturlig nok med Gunvald Jakobsen som er primus motor bak såvel 'Norgesfinalen' som norsk VM-deltakelse. Han representerer Villmarksliv, og har selv vært deltaker ved flere VM. Han har dette å si om fluefiske som konkurransesport:

"Det vi driver med her hjemme er jo egentlig svært smått, – bare for en sped begynnelse å regne. Ute i verden er derimot fluefiske blitt en ganske betydelig konkurransegren. I England feks arrangeres store konkurranser hvert år, med opplegg som er nærmest utrolige for oss. Også fra Øst-Europa, Polen og Tsjekkoslova-

kia, kommer det meget dyktige konkurransefiskere."

FiN: "Men har ikke dere i Villmarksliv fått noen negative reaksjoner av den typen som har strømmet inn til FiN i Sverige?"

GJ: "Nei, ikke en eneste. Alle reaksjoner som har kommet til Villmarksliv har vært preget av positiv nyfikenhet."

FiN: "Dere har hittil ikke gått så langt som til å kalle konkurransene for 'Norgesmesterskap', men det er kanskje målsettingen?"

GJ: "Vi har nok ikke så store ressurser i Villmarksliv. Et fullverdig NM krever et enormt apparat som vi ikke kan stille opp med. Derimot kunne det vel være en tanke at større sportsfiskeforeninger tok på seg en slik oppgave. Vi arbeider imidlertid for å få VM till Norge i 1994."

FiN: "Og du har ingen betenkligheter?"

GJ: "Nei, jeg ser ikke noe galt i å konkurrere. Selvsagt kan man innvende at en slik konkurranse ikke blir helt rettferdig siden deltakerne får tilvist fiskeplasser av ulik kvalitet. Kanskje vil også naturopplevelsen ved fisket bli noe forringet, men alt i alt er det veldig artig å konkurrere, og man får anledning til å treffe likesinnede fra alle verdenshjørner. – Bare synd at tiden til sosialt samvær ofte blir i knappeste laget..."

Den neste vi kontakter er Jon Le-

næs som var formann i Grenlands Sportsfiskeres fluegruppe på et tidspunkt da denne sto som teknisk arrangør for to av Villmarkslivs VM-uttak.

JL: "For meg personlig er tanken på å konkurrere med fluestanga temmelig fjern, men jeg forstår jo at andre kan ha glede av det. Eksempelvis liker jeg heller ikke å gå fort på ski, men jeg aksepterer jo at andre konkurrerer i langrenn. For meg er imidlertid naturopplevelsen det viktigste både ved skiløpning og fluefiske, og den lar seg vanskelig kombinere med konkurransestress."

FiN: "Du har fulgt noen av disse konkurransene på nært hold. Hva slags inntrykk sitter du igjen med?"

JL: "For det første ble jeg overrasket over den gemyttelighet som preget deltakerne. Det lå ikke noe tyngende prestisjeåk over de konkurrerende fiskerne; det kunne heller se ut som en gjeng gode fiskekamerater på fellestur. Alt i alt må jeg si at jeg i ettertid har en mer positiv innstilling til slike arrangementer nå enn jeg hadde på forhånd."

FiN: "Har dere som arrangører fått noen negative reaksjoner?"

JL: "Nei, det har vi ikke. Jeg tror nå heller ikke at dette kommer til å få noe stort omfang. Siden alle deltakere skal fotfølges av en kontrollør, blir større konkurranser altfor ressurskrevende. Jeg velger å se på dette som et kuriøst innslag for spesielt interesserte."

Sistemann ut er Steiner Goberg Olsen. Han var deltaker ved den første 'Norgesfinalen' GS arrangerte, og ble deretter tatt ut på det norske laget til VM i Tasmania i 1988.

SG: "Ja, det var første og siste gang for meg. Fiskekonkurranser av denne typen er egentlig uforenlig med det som betyr mest for meg som fluefisker, nemlig å komme ut i naturen og stresse ned. Å gå i fjellet med en god kamerat eller to er det jeg setter størst pris på. Fluestanga er nesten bare et påskudd for å komme ut og oppleve naturen. Jeg er ikke prinsipiell motstander av konkurransefiske, men konkurranse betyr stress, og stress er jo nettopp det jeg vil bort fra når jeg er ute med fiskestanga. Jeg husker godt da jeg sto utvadet i en iskald innsjø på Tasmania med klare symptomer på matforgiftning og 6 timers fiske foran meg. Skulle jeg la det gå i vaderbuksa, eller skulle jeg svikte lagets forventninger og bevilge meg en tur inn mellom trærne? Slike problemsillinger vil jeg helst se at jeg slipper for framtida..."

Laplandsharr tagen på en guldhuvudnymf.

Nymfen med guldhuvudet

Nymfer med huvud av mässingspärlor är mycket populära bland flugfiskare nere på kontinenten. Att de också fungerar i våra nordligaste harrovatten bekräftas av artikelförfattarens erfarenheter

Text & foto: Morten Jensen

Den klamme sovepose var bestemt ikke det man glædede sig mest til efter at have gået en time igennem et frygteligt regnvejr på vej hjem fra et fiskevand beliggende ude i det øde fjeldlandskab i Lappland. Regntøjet havde vi dog på, men når det regner i fjeldet, så vælter det bare ned af de våde varer.

Men soveposens klamhed havde dog en fordel, for den var skyld i at vi kom tidligt op dagen derpå. Men først noget morgenmad som fjeldkogerens

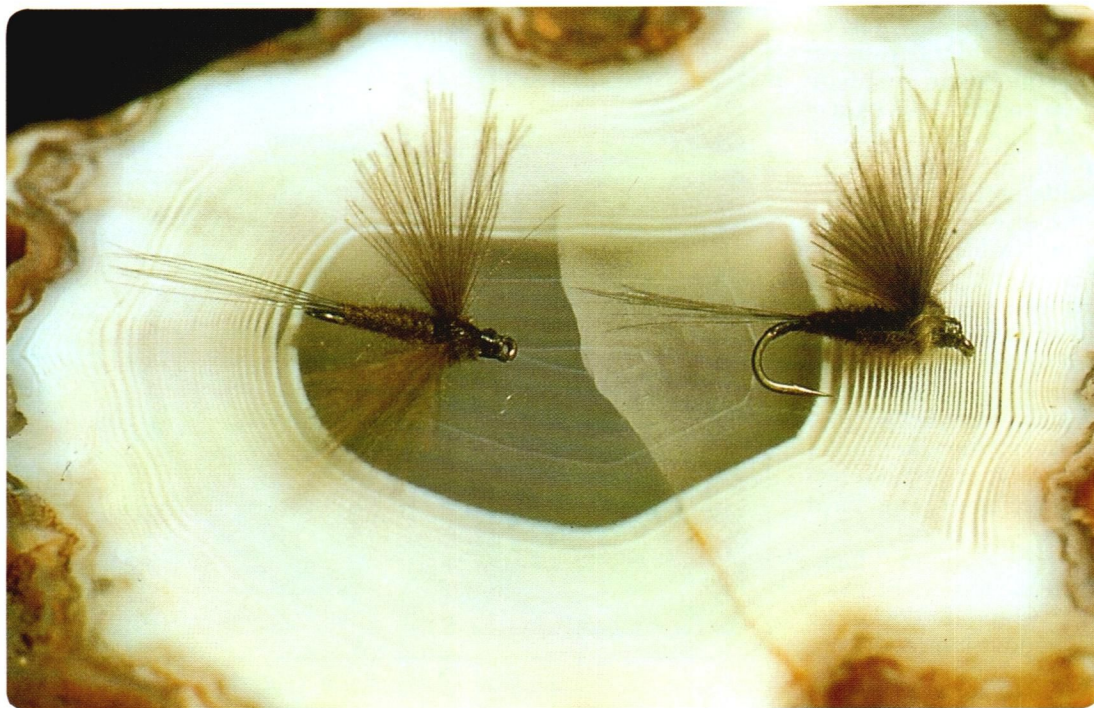
hurtigt fik brygget sammen. Den herlige varme havregrød blev nydt på en stor sten med god udsigt ud over det storslåede landskab.

Rensdyrflokkens klokker hørtes tydeligt oppe fra det høje fjeld, hvor også fjeldvågen patruljerede rundt alt imens den udsendte dens hæse skrig. Jo der var liv den morgen som vi ufrivilligt var kommet op til, så det var med søvn til gode i øjnene, at vi startede fluestængerne op.

Men dagen bød på en "ny" fiske-

metode, som kom til at præge resten af turen. De sidste par dage havde vi lagt mærke til at stallingerne slet ikke var så sky i strømvandet som antaget. Ja, hvis man stod roligt derude fik man ind imellem besøg af dem. Denne ting skulle udnyttes og det passede mig fint en dag som denne, hvor man var lidt mat i knoglerne. Lange og seje kast skulle det ihvertfælde ikke blive til idag.

Med de kendsgerninger i baghovedet forts på siden 48

Torrflugor à la Marc Petitjean. (Foto: Rudy v Duynhoven.)

Harrfiske i Österrike

*Om ett möte med idylliskt kristallklara vatten och fiske med
flugor bundna av 'andgumpe-fjädrar' – men också mötet
med en flugfiskare och ivrig samlare med eget 'museum'.
Att resa är alltid ett äventyr...*

Av Preben Torp Jacobsen

Sidste vinter fik jeg en henvendelse fra een af mine tyske fiskekammerater – han skulle forhøre sig, om jeg var interesseret i en fisketur til Østrig efter stallinger (harr). Stallingen har altid stået højt på min ønskeseddel, hvorfor jeg også gennem årene har 'jagtet' den såvel herhjemme i Gudenåen, der har en stamme af meget store stallinger, som i svensk Lappland. Jeg sagde derfor mange tak, og et stykke tid efter fik jeg brev, om det kunne passe mig sammen med min tyske ven at komme, enten sidste uge i september eller første uge i oktober – da var vandstanden mest stabil og chancerne derfor bedst. Invitationen kom fra RR, som jeg på min rejse til Tjsechoslovakiet i 1984, havde besøgt da han boede i V-Tyskland, og jeg tilbragte en herlig fiskedag ved hans private lille å, Ölschnitz. Siden var

*Flugorna är bundna med duniga
andgumpefjädrar. (Foto: Rudy v
Duynhoven.)*

han flyttet til Steyr, og det var hertil den lange bilrejse gik.

RR er ved siden af sin store hobby som fluefisker også en stor samler af grej med relation til fluefiskeri. I sit hjem har han indrettet et virkeligt lille museum, hvor man i montre kan se

fluehjul og deres udvikling gennem halvanden århundred og iblandt disse mange sjældenheder; og især Farrow og Hardy står hans hjerte nær. På væggene hænger splitcane-stænger, lige fra de mindste ørredstænger til 14–16' stænger til laksefiskeri – og her er Leonard rigt repræsenteret. Noget, der især havde min interesse var hans store samling af gamle fluer og fluebøger/æsker. RR's efter min ringe mening lidt begrænsede trang til at dykke i dybden gjorde, at vi kom ud for ganske lærerige oplevelser. Efter den fuldendte middag gik hver aften med fiskesnak, og en aften kom han med en lille mappe indeholdende nogle særdeles smukke ørredfluer. Fluerne var bundet af E Lock til Dr E Barton, og var forsynet med nogle fantastisk flotte vinger fra stær. Han
forts på næste side

forts från föreg sida

ville gerne vide mere om navnene og jeg kunne så oplyse, at Dr Barton var samme person, som havde foranlediget fabrikationen hos Hardy Bros af et fluehjul bærende hans navn (et hjul, der i dag er en stor sjældenhed). Hvad angik binderen Lock havde jeg en vag fornemmelse af at have set navnet i Courtney Williams håndbog over ørredfluer – og da RR havde et eksemplar af bogen stående på hyl-den fik vi hurtigt dette bekræftet og også yderligere oplysninger.

På væggene ude i hans 'museum' i forhallen hang små indrammede glaskasser, hvori serier af fluer var monteret. Det siger sig selv, at ved siden af fiskeriet blev mange timer brugt på at studere og lære.

Hans ikke særlig omfattende bibliotek indeholdt to klenodier: Et gammelt tysk værk i tre bind fra 1785 indeholdende 107 håndkolorerede kobberstik af fisk, og så naturtro gengivet, at de selv i dag kunne bruges som illustrationer*. Dernæst en lige så gammel entomologi fyldt med lige så perfekte illustrationer – dels af insekterne; men ved siden af også minutiøse detaljtegninger, alle smukt håndkolorerede**.

Dagen efter vor ankomst kørte vi op langs floden Enns til den strækning, der kaldes Gesäuse. Vejret var ideelt, omend vandstanden var en smule for høj. Strækningen vi fiskede på, var med ret hurtig hastighed på vandet og fiskene tog fluerne med raket fart, så en 'gammel dyrlæge' slet ikke kunne nå at reagere. Grundet mit nedsatte syn efter øjenoperationer, valgte vi de følgende dage en anden lille flod, hvor der var strækninger med relativt blank-vand ind imellem. Teichl løb også mellem stejle træbevoksede højedrag, og efter en kort spadseretur fandt vores vært sit favoritested. En ren idyl med solen skinnende og vandet krystalklart.

Fra vores side skrånede bunden svagt over mod den anden bred, hvor floden havde en dybde på 1–1½ meter – og det var herovre under de udhængende løvtræer, at ørred og stalling ringede. De var meget kræsne og sky – ikke sådan at forstå, at vore kast skræmte dem; men fluen skulle drive perfekt uden mindste 'stream'en', og kom forfanget over dem nægtede de at tage fluen. Derfor forgik så godt som alle kast skråt opstrøms – man brugte måske yderligere et 'reach-cast', idet stangen ved fremkastets afslutning førtes opstrøms – og så fulgte man linens drev til fluen skråt

Harrfiske i floden Teichl. (Foto: Wolfram Schott.)

nedstrøms begyndte at 'skøjte på vandet'. Et par blindkast og et nyt drev ned over pladsen. Efter en snes kast tog fisken pludselig fluen – og så skulle det bedst passe at 'den gamle' lige i det øjeblik var uopmærksom! Almindelige tørfluer i små størrelser kneb det mig at se; men få dage inden min afrejse havde jeg igen en god, fransk ven fået tilsendt en æske med tørfluer bundet af den svejtsiske fluebinder Marc Petitjean – og de kunne ses!

Det fremherskende kendetegn på fluerne er, at de er bundet med 'andegumpesfjer'. På alle andefugle findes på gumpen en kirtel, der udskiller et sekret, som bruges til at indfedte fjerdragten med så den bliver vand-skyende – og omkring udmundingerne for denne kirtel sidder et halvt dusin korte meget dunede fjer. De er oprindeligt af franskmændene blevet brugt til deres snart legendariske flue 'Cul de Canard' (anderumpe) som hackle; men Petitjean bruger også fjeren til kroppen på sine fluer. Kun halerne er fra hane-hackles.

For en noget handicap'et person som mig var de lige den rette løsning: De flyder som en prop – de er let synlige selv på en meget urolig vand-overflade – og så kroger de virkelig fint, da 'hacklet' kun sidder på oversiden af krogen og krogspidsen derfor ikke skjules.

Det var ikke de store fisk, der blev fanget; men det var et sjovt fiskeri, og selv om jeg af natur med årene er blevet noget doven, så kunne de stadig ringende fisk holde mig i vigør, og vi fiskede daglig fra lidt før middag til midt hen på eftermiddagen, der er den periode, hvor fiskene er mest aktive.

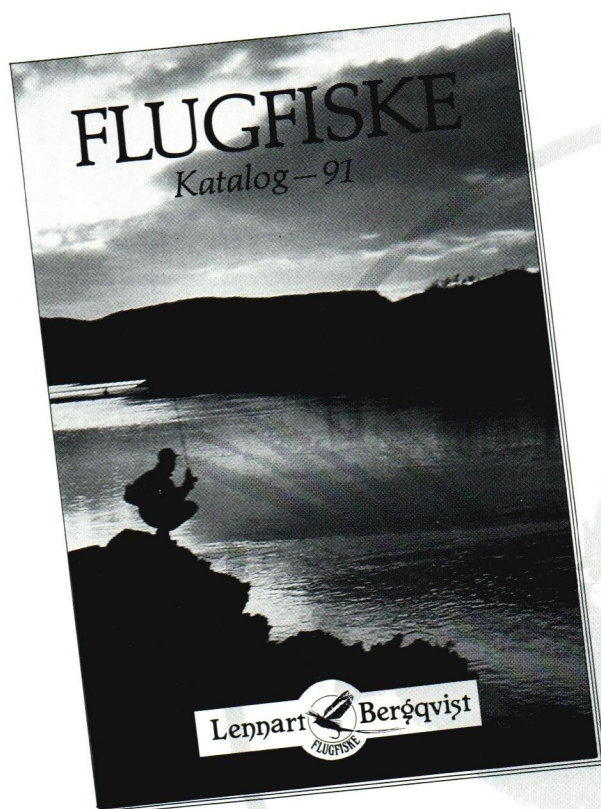
Som det er tilfældet ved mange vandløb i de senere år, var det også her påbudt at fiske med fluer uden modhage – enten var fluerne bundet på kroge uden modhage, eller man pressede modhagen ned med en lille fladtang. Hjemme gjorde vi nu det, at vi med en fil fjernede modhagerne.

Desværre er priserne for det bedre fiskeri i Østrig meget pebrede. Så pebrede, at man ved de kendteste floder udstedet 3-timers kort. Jeg kunne aldrig drømme om at betale en god slump penge for at stå med et stopur og vide, at om så og så mange minutter 'var ballet forbi'.

Derfor må vi fluefiskere også glæde os over de nye tider i Øst-Europa: Et land som Polen har, hvor utroligt det end må lyde, nogle virkelig fine fiske-vande. Oppe i det nordlige Polen, ind mod grænsen til Rusland, ligger en hel række floder med krystalklart vand og en fin bestand af ørreder – og Polen ligger jo ikke mange timers rejse borte.

Fodnoter. * D Marcus Eliese Bloch "Ökonomische Naturgeschichte der Fische Deutschland". Berlin 1785.

** Jacobi Christiani Schaefferi "Elementa Entomologica cum Appendice – Einleitung in die Insektenkenntnis mit einem Nachtrage. 1780. 3 udg.

Rusta dig för årets flugfiske

Vadarnytt

Nya neoprenevadare från Wardell med isolerade stövlar. Ypperlig kvalitet till rätt pris.

Årets katalog

I årets katalog finner du mängder av nyheter! I den finns allt du behöver!

Breddat spösortiment

Vi har utökat vårt spösortiment. Så nu kan vi erbjuda ett flugspö för alla smakriktningar och situationer. Kom in och prova i våra fullsortimentsbutiker. Varför inte bygga ett Kaitumspö i IM6-grafit. Byggsatsen ger dig ett mycket bra spö.

Climax II

Det nya Climax II är här. Fred Arbona har utvecklat ett tafsmaterial för bästa flugpresentation och hållfastighet vid plötslig belastning. När Du gör ditt livs mothugg är det tryggt att ha Climax II.

Fiskeresor

Våra nya resmål lockar många deltagare. Du kan också få en härlig flugfiskeupplevelse på våra Glomma-resor. Vårresan 23—26 maj. Höstresor 26—29 september och den 10—13 oktober. Vi skickar gärna detaljinformation.

SCOTT

**BRUCE &
WALKER**

Powell

Walton Powell
Angler

Lennart **Bergqvist**

Ordertelefon: 031-26 98 90 Orderfax: 031-26 98 70 Orderadress: Box 2014 433 02 PARTILLE

Vår vid Emån

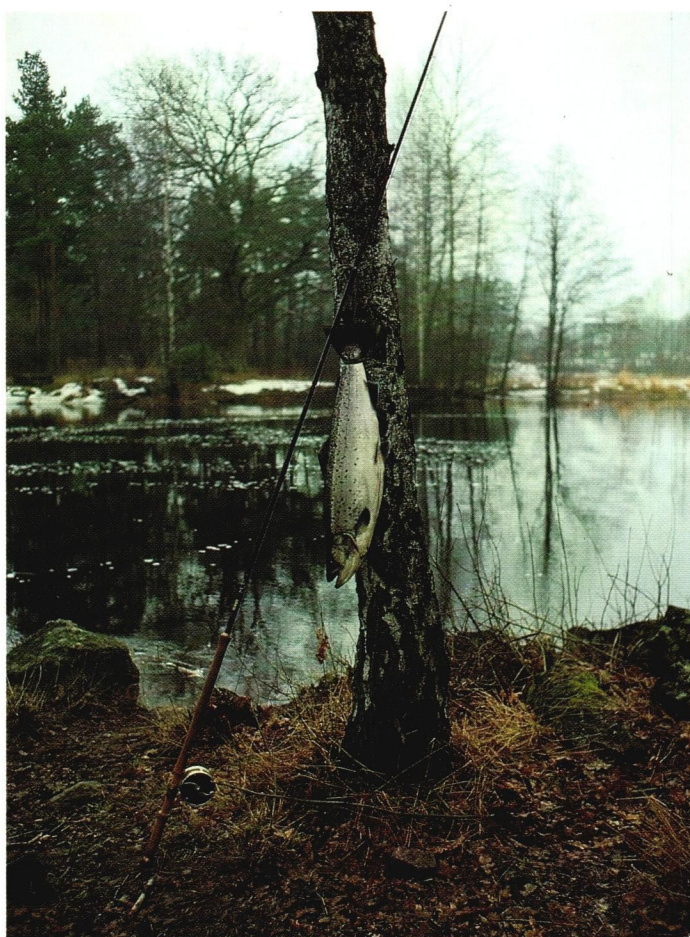
*En bildkavalkad av
Pelle Klippinge*

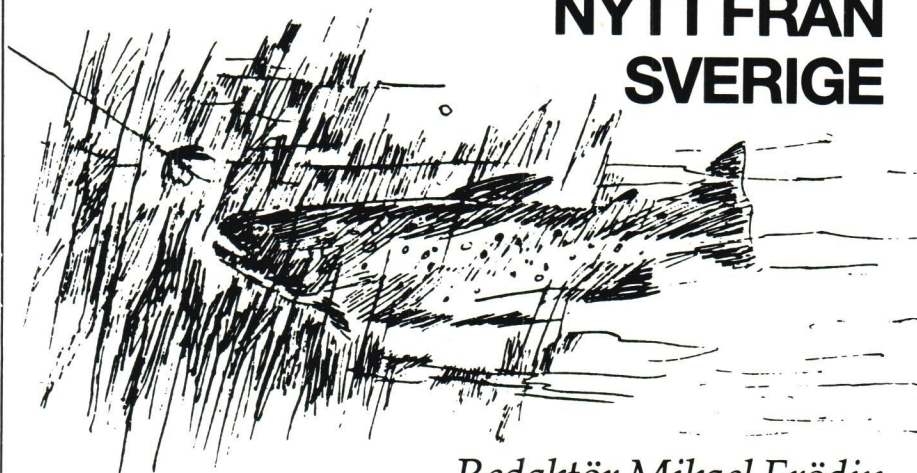

Det är vår igen och Emån går brusande hög i sitt lopp. Ute på ängen står självaste gammelen med fötterna i vatten och längs södervända slänter kantas ån av årets första vitsippor.

I alträden intill det gamla rökhuset sjunger talgoxe och bofink, och bland strömmens virvlar nappar åns silverblanka havsöring och bjuder upp till en vårlig dans. Tänk vad härligt att ha en hel spännande fiskesäsong framför sig!

NYTT FRÅN SVERIGE

Redaktör Mikael Frödin

Laxfisket i Ätran

Halland är ett landskap som har många fina lax- och havsöringsförande vattendrag. Fiskenämden i Hallands län är en av de aktivaste i vårt land. Under de senaste åren har fiskenämden aktivt arbetat för att skapa fiskevårdsområden i många av de vattendrag där detta inte redan finns. Några av de berörda älvarna och åarna är Nissan, Fylleån, Stensån och nu Rolsån, Suseån och Ätran.

Ätran är idag Hallands viktigast lax- och havsöringsförande vattendrag. 1988 beslutades att Ätran är ett vatten av riksintresse. Utvecklingen av laxfisket i Ätran har under så gott som hela 80-talet varit mycket positiv. Sportfisket har haft riktiga glansår med fina fångster längs hela älven. Den positiva utvecklingen har också klart kunnat avläsas i den fina yngeltätheten på laxungarnas uppväxtplatser. 1988 hände dock något. Sportfiskarnas fångster sjönk, men det mest alarmerande var att yngeltätheten sjönk från ca 58 st/100 m² till ca 24 st/100 m². Denna klart negativa trend har allt sedan dess hållit i sig. Det resultat som sportfisket visat 1990 är det sämsta sedan slutet på 70-talet. Reproduktionen av den vilda Ätranlaxen har även den sjunkit katastrofalt. De elfisken som gjordes under 1990 visar att tätheten av laxungar är nere i så få som ca 13 st/100 m².

Vad är då orsaken till denna dramatiska förändring? Några faktorer som säkert påverkat är:

- 1986 konstaterades för första gången laxsjukdomen UDN hos Ätranlax-

en. Detta medförde att under 1987 dog massor av lax.

- Den kalkning som pågår kan ha varit otillräcklig för att klara vårens "surstötter".
- Våren 1988 tog giftalgen Chrysochromulina polylepis död på massor av laxsmolt från Ätran (under vandringen till uppväxtplatserna i Atlanten).
- 1989 och 1990 har varit riktiga torrår.
- Den förödande korttidsregleringen av Ätran och Högvasån.

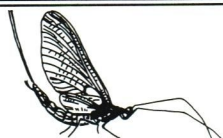
Några av de åtgärder som måste till för att Ätran återigen skall kunna visa upp samma fina resultat som under mitten av 80-talet är först och främst att den nödvändiga kalkningen fortsätter, korttidsregleringens förödande effekt måste dämpas, minimitappningen ökas, nya laxtrappor byggas, minikraftverk motarbetas, lek- och uppväxtområden förbättras, skydd för fisken i form av buskar och träd planteras, vattenföroreningar bekämpas samt se till att en effektiv fisketillsyn finnes.

Hur skall då detta arbete på bästa sätt kunna genomföras? Klart är att Fiskenämden i Hallands län är av den åsikten att detta arbete bäst sköts av fiskevårdsområden. Ett av argumenten är att ett fiskevårdsområde har betydligt lättare att få del av statliga medel till fiskevårdande åtgärder. I Ätransystemet har redan ett fiskevårdsområde bildats i Högvasån, vilken räknas som Ätranlaxens viktigaste reproduktionsområde. I Fal-

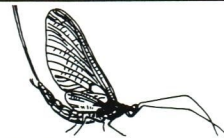
kenberg – Garvareforsen är också ett fiskevårdsområde så gott som klart.

Den del av älven som återstår (Vesigebro – Ätrafors, ca 10 km) sköts idag av Hallands sportfiske klubb och Borås sportfiskeklubb. Diskussionen mellan klubbarna och fiskenämden angående bildandet av ett fiskevårdsområde eller inte har varit mycket hård. Fiskenämden säger att de berörda klubbarna måste, vid bildande av ett fiskevårdsområde, ge allmänheten skälig tillgång till fisket på deras vatten. Ett fiskekort/km älvsträcka har föreslagits. Vidare säger fiskenämden att klubbarna skall sköta denna försäljning och även i fortsättningen ha inflytande över hur fisket på sträckan bör bedrivas. Klubbarna i sin tur är oroliga för att fisketrycket skall öka markant och trivseln därmed försvinna. Det går inte att garantera att fisket genom denna åtgärd inte kommer att kommersialiseras och laxfisket spolieras på grund av dålig ordning och för högt fisketryck. Dagens laxfiske i Falkenberg är ett varnande exempel, där tillhör trängsel och osämja vardagligheterna, menar man.

Min egen åsikt i den här frågan är att det är viktigt att man enas kring något alternativ, så att man i stället för att träta sinsemellan kan lägga ner all energi på att förbättra betingelserna och rädda laxen och havsöringen. Det är naturligtvis viktigt att det som kommer ut i slutändan också medför trivsel för de fiskande. Låt oss hoppas att det inte blir Ätranlaxen som kommer i kläm och får ta smällen.

Strömslåndan

Drömspöet som är specialdesignat för svenska flugfiskare

SUPER POWER = KASTA 40 METER ELLER MER

Strömslåndan är konstruerat efter intervjuer med svenska flugfiskare och specialtillverkat enligt deras önskemål. Resultatet är ett helt fantastiskt spö med fantastiska egenskaper. Som jobbar mjukt och fint i alla kastlängder från ett par meter och uppåt, är suveränt att rolla med och som kastar 40 meter eller mer när du ber om lite extra. Med en ryggrad som matchar den vildaste fisk.

IM6
Super-Power
handbyggt
i USA!

SUPERPRIS:

På begäran har vi rensat bort onödigt lyxiga tillbehör m.m. samt beställt en jätteorder av dessa spön. Tack vare detta kan vi erbjuda spöet till ett pris långt under jämförbara USA-spön.

STRÖMSLÅNDAN 1. 8 fot, klass 3/4.....	1.450:-
STRÖMSLÅNDAN 2. 8 fot, klass 4/5.....	1.550:-
STRÖMSLÅNDAN 3. 9 fot, klass 5/6.....	1.650:-
STRÖMSLÅNDAN 4. 9 fot, klass 6/7.....	1.650:-

GENERALAGENT:

Fly Fisherman

JÄRFÄLLA 0758-253 05

Fråga efter STRÖMSLÅNDAN i din affär eller ring oss för information om närmaste återförsäljare.

GIMÅSLÅNDAN
Ronnie Eriksson
Gimdalen

Kvalitetsflugor

Lax och havsöringsflugor, torrflugor, nymfer, streamer m m. Säljes per postorder och i butik.

Flugsortiment i askar

Gimåflugorna, 10 st	149:-
Nordiska dagslåndor, 20 st	318:-
Storöringsflugorna, 16 st	258:-
Harrflugorna, 10 st	149:-
Höstharrflugorna, 10 st	159:-
Våröringsflugorna, 9 st	139:-
Ekorrflygorna (4 färg), 8 st	140:-
Stora laxserien, 15 st	345:-
Lilla laxserien, 7 st	160:-
Havsöringsserien, 7 st	160:-
Katalog med provfluga, (sedel)	20:-

Nyheter

Flugspön: Scott, Thomas & Thomas, Powell, Bruce & Walker, Kaitum.
Flugrullar: Ross Reell, System II, Fluglinor Scientific Anglers, Lee Wulff m m.

Välkommen att testa en ny utrustning i Gimdalen.

Fullsortiment

Gimåslåndan för hela Lennart Bergqvists sortiment.

Presenterar flugor och flugfiske i Gimdalen, Jämtland säsongen 1991

Beställ katalog.
Gimåslåndan
Gimdalen, 1433 840 60 Bräcke
Tel 0693-130 08

1. Flugfiskekurs för tjejer/kvinnor

Plats: Gimdalen 26 juli-28 juli.
Pris: 3 200:-. Kursledare: Jennifer Smith, USA.

2. Flugfiskekurs för tjejer/kvinnor

Tjuonajokk 30 juli-2 augusti. Pris: 5 500:-.
Kursledare: Jennifer Smith, USA.

3. Flugfiskekurs - "Master Class" - för erfarna flugfiskare.

Tjuonajokk 22 augusti-25 augusti.
Pris: 5 500:-.

4. Flugfiskekurser nybörjare 1 eller 2 dagar

Gimdalen 1 juni-30 september. Se prislista.

5. Flugfiskekurs - fortsättningskurs

Gimdalen 1 juni-30 september. Se prislista.

6. Flugfiskekurs - "Master Class" - för erfarna flugfiskare

Gimdalen 1 juni-30 september. Se prislista.

7. Kastteknik med flugspö (enhands)

Gimdalen 1 juni-30 september. Se prislista.
Kursledare för kurs 3-7 Lars-Åke Olsson.

8. Fiske i Idsjöströmmen

I Gimån nedanför Gimdalen

Tid: 1 juni-30 september

Endast flugfiske

Begränsat antal flugfiskare per dag: 8-10 stycken. Harr och öring: minimimått 40 cm. Antalet fiskar, som får tas upp varje dag är en per person. Största fisk 1990: Harr 1,3 kg, 54 cm, 1989: Öring, 1,4 kg, 44 cm. Dygnskort: 125:-, veckokort: 725:-.

PRISLISTA för kurserna 4, 5, 6 och 7.

1-dagskurs	2-dagskurs
1 person 2 400:-	1 person 4 700:-
2 personer 3 000:-	2 personer 5 800:-
3 personer 3 600:-	3 personer 6 900:-
4 personer 4 000:-	4 personer 7 600:-

Information och bokning:

Lars-Åke Olsson, Gimdalen 1448, 840 60 Bräcke, tel: 0693-130 56 eller Ronnie Eriksson, Gimåslåndan, Gimdalen 1433, 840 60 Bräcke, tel: 0693-130 08.

Jennifer Smith, Montana, USA, är auktoriserad flugfiskeinstruktör och kastinstruktör. Hon har fiskat med fluga i mer än 20 år i USA, Argentina, Kanada, Alaska och även i Sverige. I dag arbetar hon professionellt med sina kurser i Montana.

Lars-Åke Olsson, Gimdalen, Jämtland, har fiskat med fluga i Skandinavien i 35 år, dessutom i England och USA. Han är f d lärare, har haft flugfiskekurser i 20 år och är författare till böckerna Ur min Flugask och Flugfiske i fjällen.

NYTT PÅ MARKNADEN

Redaktör
Erik
Erlandson

40 meter med Strömslåndan?

På fluglinemarknaden råder idag en hård konkurrens mellan olika märken. Den som ger sig in i getingboet med en ny produkt får finna sig i en omild behandling av konkurrenter och att synas noga i sömmarna av fisketidskrifternas redskapstestare. När Airflo presenterades för första gången på FiN:s testsidor av förre redaktören för Marknadsnytt hävdade denne bla att linan inte alls uppförde sig som utlovat och dristade sig till att lite vitsigt kalla den Airflopp. Detta ledde till en häftig debatt mellan den svenske importören-agenten och den dåvarande redaktören. Försäljaren hävdade bla att den testade linan var behäftad med vissa barnsjukdomar som de nyare linorna var befriade från. Så småningom avtog debatten om

linan utan att man egentligen kom varandras ståndpunkter så mycket närmare. Och fisket gick sin gilla gång – ända tills en dag i somras då FiN åter presenterade en artikel om denna lina där författaren bla hävdade att linan hade mycket goda kastegenskaper och högsta känslighet vid hugg. Eftersom jag ungefär vid samma tid hade läst ett test i den engelska tidningen Trout Fisherman av Airflo SLD och tre andra icke namngivna PVC-linor blev jag intresserad av att nu själv testa en Airflo, varför jag gick åstad och inhandlade en dylik för det facila priset av 475 kronor.

Men först en kort redogörelse för tidningen Trout Fishermans test. Testet utfördes till stora delar vid Leicester University av en Dick Stephen. Man jämförde en

Airflo-lina med tre andra olika PVC-linor. De erhållna resultatet blev i korthet följande:

Känslighet (Bite detection): Airflo var den överlägset bästa linan, varje minsta dragning kunde registreras. Tidningen kommenterar detta bla med att många fiskare tenderar att få tafsbrott vid tex nymffiske pga för snabb och hård reaktion och tappar på det viset många fiskar. Detta är naturligtvis en fråga om inlärning. (Vid laxfiske är det däremot nästan alltid en fördel att känna hugget så sent som möjligt. Min kommentar.)

Kastförmåga. Testet utfördes genom att nio vana flugfiskare fick kasta med de fyra olika linorna utan att veta vilket märke de för tillfället kastade med. Sedan mättes deras tre bästa kast för respektive lina. Här kom Airflo först på tredje plats – dock inte mer än i genomsnitt 5 fot efter vinnaren. (Man kastade mellan 50 och 80 fot under ett regnigt och blåsigt testpass.)

Linfriktion. Airflo hade lägst friktion mot spöringarna, ca 10% lägre än de övriga.

Linminne. Alla linorna hade ungefär samma minne, dvs de flöt ungefär lika rakt på en blank vattenyta.

För att ytterligare spetsa till det hela testades därefter enbart två linor i ett nytt test; Airflo med Leeda Air Cel Ultra 2 (DT 6F). Linorna befanns vara jämbördiga beträffande kastning och lyftförmåga – här påpekades att Airflo hade en svag tendens till att föra oväsen vid lyftning från vattenytan, förmodligen beroende på att denna lina har större volym än motsvarande PVC-lina. Beträffande känsligheten var Airflo-linan överlägsen – om detta är en fördel eller inte kan diskuteras, se ovan. Airflo-linan befanns också ha något större minne – dvs tendera att inte sträckas helt rak på vattnet. I stort sett menade testaren att de båda linorna hade helt likvärdiga egenskaper.

FiNs test av den nya Airflo-linan är ännu inte helt färdigt men här kommer en delrapport:

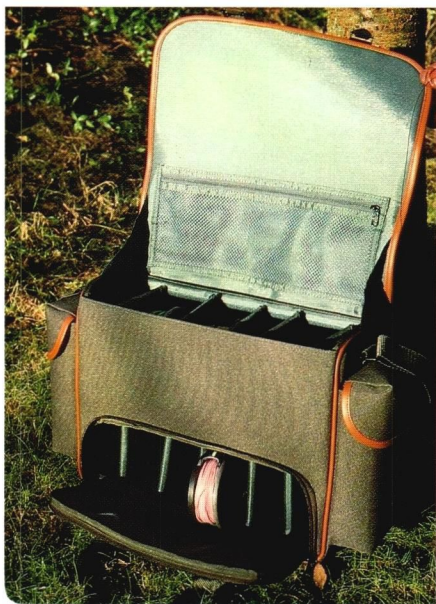
Kastförmågan är mycket god – dock märks den ökade dimensionen något vid fiske i hård vind tex vid kustfiske.

Minnet tycks vara i stort sett utplånat och märks inte mer än för andra linor.

Flytförmågan är mycket bra – den flyter väldigt högt och fint. Känsligheten är mycket hög och alla nafsningar registreras omedelbart – en bra egenskap vid kustfiske men kanske inte fullt så lyckat vid fiske i älv efter lax.

Rullväska från Fly-Dressing

De som samlat på sig lite prylar under loppet av något tiotal flug-

fiskesäsonger har sannolikt en inte alltför oansenlig samling rullar att välja bland när fiskeresorna planeras. Det är skönt att slippa trassel med linbyten ute vid vattnet genom att ha färdigladdade rullar att byta med. FiN:s rulltestare brukar ha ett antal liggande i ryggsäcken under säsongen där de i bästa fall skyddas mot damm och smulor av ett rullfodral. För den som vill ha ordning på prylarna och en god överblick över aktuell rullstatus är Fly-Dressings nya rullväska en lovvärd nyhet. Denna väska – tillverkad i grön smärting – tar inte mindre än ca 12 rullar i ett smart tvåvåningssystem med särskild lucka för underavdelningen. Dessutom finns ett par sidofack där linor, spolar och annat smått och gott kan stuvras ned. Utan tvekan en mycket praktisk väska! Pris: 575 kr.

*Airflolinen har högsta känsligheten
men inte bästa skjutförmågan.*

Hållbarheten är ännu inte fullt utvärderad eftersom testet inte pågått tillräckligt länge. FiN återkommer därför i nr 4 med detta. Pris: 475 kr.

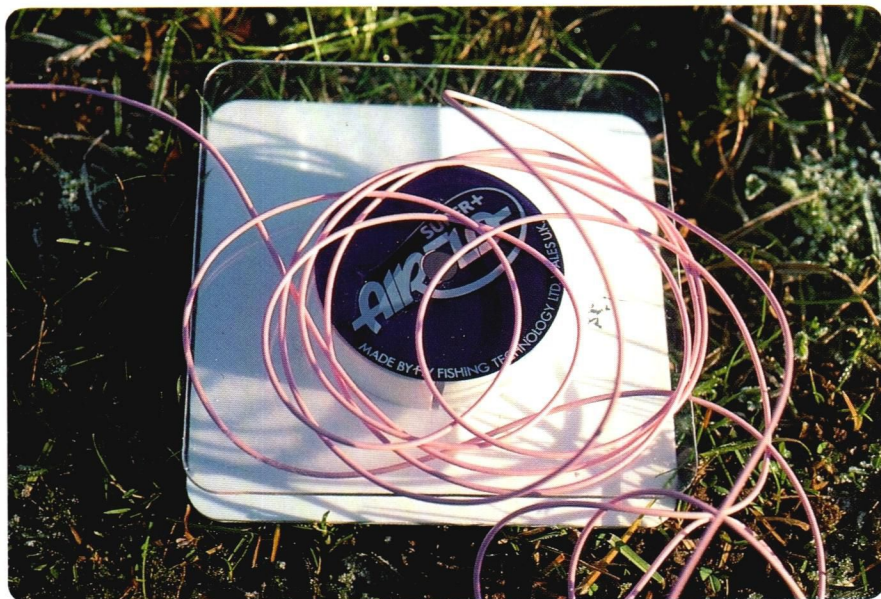
Strömslåndan

En av de mer i ögonenfallande (ja – det stavas så) annonserna om flugspö är säkerligen Fly Fisherman's annons om sitt spö Strömslåndan. I annonsen utlovas att spöt har "Super Power", vilket – fortfarande enligt annonsen – innebär att man kan kasta 40 meter eller mer med det. Ett sådant löfte måste givetvis testas, varför jag försedde mig med Strömslåndan, 9 fot klass 6/7, laddat med en WF7 – Airflos Super + SLD, vilken inom parentes också enligt fabrikanten har "extra casting power". Som backing använde jag en flatslagen skjutlina av monofil nylon som är så gott som friktionslös. Sålunda försedd med ett superspö och en superlina samt långkastnings-skjutlina som backing mätte jag på gräsmattan upp 40 meter på min vanliga kastbana, varefter jag började mina övningar. För att göra denna torrkastning så realistisk som möjligt blötte jag linan efter varje kast genom att doppa rullen i en hink med vatten. Efter en uppvärmning på en kvart gjorde jag sedan 10 kast i följd som alla mättes med en decimeters felmarginal.

Eftersom jag fiskar fluga ett oändligt antal timmar varje år – från januari till oktober – och dessutom specialtränat kastteknik under flera år, tror jag mig om att kunna kasta någon meter längre än den genomsnittlige flugfiskaren. Om jag nådde några meter över 40 meter åtminstone i något av de tio kasten borde normalfiskaren ha chans att nå dit vid enstaka lyckade tillfällen. Mitt genomsnittresultat på de tio kasten blev 31,06 meter (101,84 fot) med det längsta på 34,63 meter (113,54 fot). Trots att vädret var bra med en lätt sned motvind från vänster axel – perfekt för långkastning – lyckades jag alltså inte vid något tillfälle nå de magiska 40 metrarna.

Spöt fungerade mycket bra på mellandistansen 15–25 meter, men när den extra kraften skulle fram verkade
forts på nästa sida

Strömslåndan har en något alldaglig finish – ett sätt att hålla kostnaden nere.

RC:s vadarjacka ersätter västen genom sina praktiska fickor.

forts från föreg sida

det märkligt okänsligt. Med en lite tyngre lina – en WF 8 eller to m 9 – fungerar denna långkastning bättre medan kasten på mellandistansen blir något tyngre. Av mitt testresultat att döma bör man nog ta de utlovade 40 metrarna med en liten nypa salt!

I övrigt fungerar spöt bra både med flyt- och sjunklina eftersom det har en god ryggrad som gör det lätt att dra upp en djupt sjunken lina ur strömmen. Det har en snabb, lite hård aktion som gör det lämpligt för långkastning – men med väl avpassade linor eftersom lintoleransen inte är så stor – till följd av den snabba aktionen.

För den som gärna vill kasta långt kan detta vara ett utmärkt spö – de lägre klasserna, 3/4, 4/5 och 5/6 är andra alternativ för den som vill ha ett snabbt och lättkastat torrflugespö. Priserna på detta spö i det nya kolfibermaterialet IM6 är relativt hyfsade: från 1 450 till 1 650 kronor.

Handvärmare

Thermowell heter en värmepåse som FIG i Gnosjö lanserar. Påsen består av en kudde innehållande järnfilspån och salter, ett hölje av skinn att stoppa påsen i samt en aktiveringskudde. Genom att blöta aktiveringskudden samt stoppa ner den tillsammans med värmekudden i skinnpåsen alstras en behaglig värme; enligt ett vetenskapligt test varar en kudde ca 120 timmar och kan aktiveras upp till 7 gånger innan den måste bytas. Under värmeavgivningen sti-

ger temperaturen upp mot ca 50 grader med en genomsnittlig temperatur på ca 40 grader. Stoppas kudden i en ficka eller in i en handske eller ett värmebälte (245 kr) eller sittdyna (245 kr) kan bäraren uppnå en ganska behaglig trivseltemperatur under de mest kylslagna betingelser. FiN:s testare prövade värmekudden under ett kustfiske en råkall januaridag – bar den under vadarna på nedre delen av ryggen – och kände en skön värme spridas i kroppen. Pris: ca 79 kr.

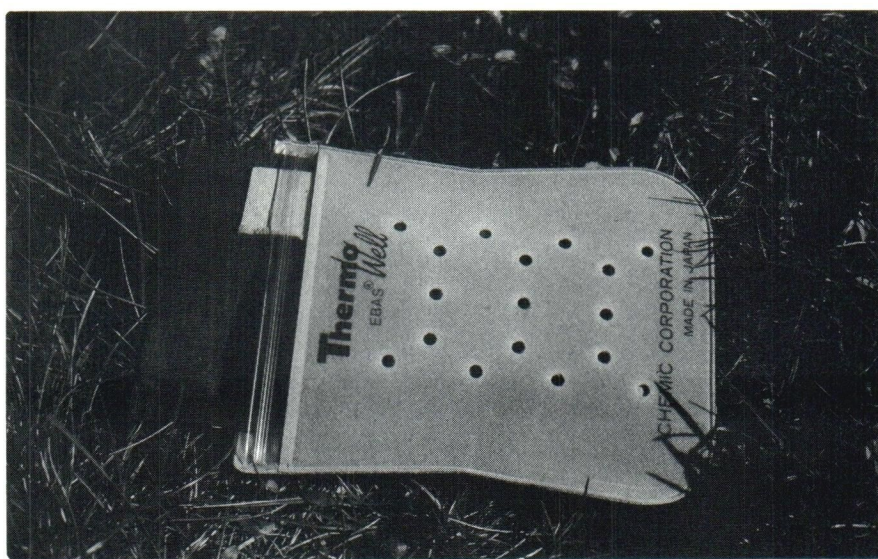
Vadarjacka

Den engelska oljerocken har kommit för att stanna bland svenskt fritidsfolk.

Numera finns rockar av många märken och modeller i skiftande prislägen. Speciellt för fiskare finns den korta vadarjackan som knappt når midjan. Dessa har blivit mycket populära under senare tid och syns på var eller varannan fiskare vid våra mest frekventerade vatten.

Från Royal Coachman kommer den sk RC-jackan som är tillverkad i England efter Royal Coachmans anvisningar. FiN:s testare fann jackan varm och skön under kyliga dagar men alltför svettig att bära under solgass. Det kraftiga fodret går ner till ungefär halva jackans längd och riskerar väl i allmänhet inte att bli vått; det gör däremot ärmfodret som under lite tuffare vadning då och då doppas under vattnet – ja, skall sanningen fram traskar FiN:s vadande testare fram med vatten upp till armhålorna för att komma åt orörda platser på högt frekventerade laxvatten – och då kommer jackans enda egentliga nackdel fram: fodret är inte avtagbart för torkning, vilket gör att det så småningom kommer att uppstå en mindre angenäm doft från det – om man inte låter jackan torka ordentligt efter doppen. FiN:s testare har inte tid till detta och skulle därför behöva två jackor.

I övrigt finns bara beröm för jackan: den har stora rymliga fickor som gör en fiskeväst överflödig; på ryggen har den dessutom en ficka stor som en mindre väska där extratröja, linor, vantar, sockor o dylika mjukvaror tryggt kan placeras. Den största fördelen med denna jacka är att den trots full packning i alla fickor är lätt och ledig att bära med utomordentligt gott utrymme för kaströrelser – m a o

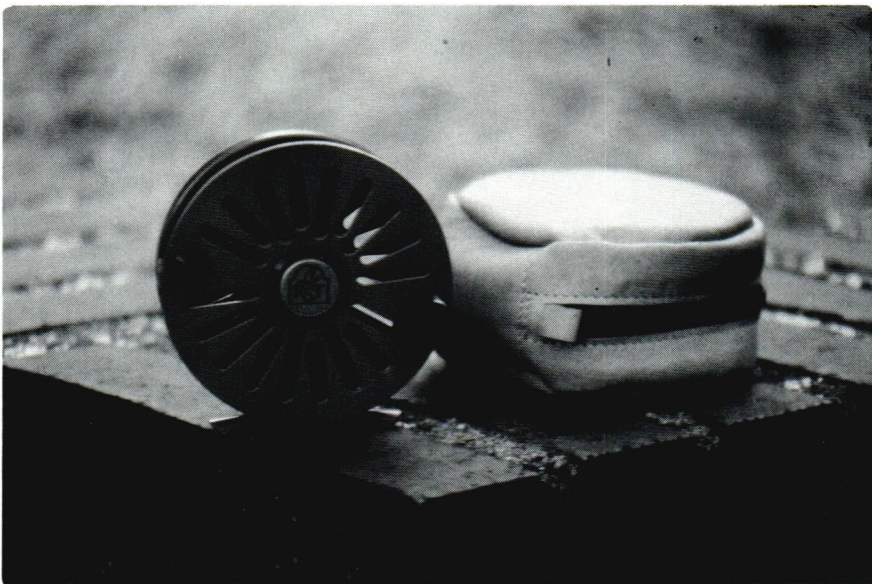
Thermowell – värmer gott under kalla fiskedagar.

god plats över axlarna! Pris för denna jacka som finns i alla storlekar: 1 095 kr.

Flugrulle från RST

Från RST i Tyskland har vi fått deras nya flugrulle med modellbeteckningen Highlight 03, modell 91. Det rör sig om en förbättrad version av den tidigare Highlight-rullen. Den nya rullen, som säljs av alla representanter för RST i Sverige, har en mycket snygg och sober finish i grått. Rullen är gjord från ett block, har tre nållager i ädelstål och är avsedd att användas i såväl salt- som sötvatten. Ytan känns behagligt "mjuk", dvs det finns inga störande, vassa kanter tack vare en emaljliknande beläggning med namnet "Eloy". Bromsen har en vida större bromskapacitet än man någon gång skulle behöva för att få stopp på en fisk, och givetvis kan man också bromsa med handen mot spolkanten.

Rullen går lätt att ställa om till vänster- resp högerinvenning och knarren är fränkopplingsbar. Den tillverkas i

RST Highlight 03 modell 91 har livstidsgaranti.

Tyskland och RST lämnar livstidsgaranti mot ev material- eller fabriktionsfel.

Highlight tar ca 150 m 15 pounds backing samt en WF7F och väger en-

dast 179 gr. Tyvärr ligger priset relativt högt, på omkring 2 900 kronor respektive 1 300 kr för en extraspole. Varje rulle är numrerad och ett snyggt läderfodral medföljer.

Strömhults Sportfiske

Vi kan nu erbjuda ett förstklassigt flugfiske i fager smålandsbygd. Den som värdesätter smygfiske på stor fisk, har här sitt eldorado. Ån har klart vatten, med ett rikligt och varierat insektsliv. Vi disponerar 3 km skiftande strömmar, samt en damm. Även denna är av yppersta klass, särskilt flytlinefisket. Här vid stranden mellan väldiga ekar finns vår stuga med 10 bäddar.

I vattnen finns regnbåge och öring av bästa kvalitet, och med en mycket hög medelvikt. Vi håller alltid kvaliteten överst, och sätter tex inte ut undermålig lekfisk. Hyrfiske tillämpas, undantag vissa dagar med kortfiske. Endast skriftliga bokningar.

Ring, skriv eller faxa för mer info.

Strömhults Sportfiske
Strömhult
314 02 LÅNGARYD

Tel: 0371-47039
0371-45070
Fax: 0371-45080

Nymfen med guldhuvudet

forts från sid 36

det stillede jeg mig ud i strømmen – tæt på en stor sten som bag sig i strømlæet havde en fordybning hvor der muligvis kunne stå en fisk eller to. Men hvilken flue skulle man så sætte på ved sådan en lejlighed? Tørfluen blev revet væk standpladsen af strømmen, og ligeså gik det den ubelastede nymfe. Noget tungt skulle altså til. Et kik i flueæskerne med det tunge skyts afslørede en nymfe, som jeg i foråret havde haft meget held med hos ørrederne hjemme i Danmark.

Den glinsende og karakteristiske flue var Roman Moser's Guldhovednymfe, og den gjorde sit til, at stifte nye bekendtskaber blandt stallingerne. Bag den store sten kunne den kassere de fire første. Men ikke kun i høllerne bag de store sten var nymfen effektiv. Også i strømvandet blev det til nye bekendtskaber.

Om det så lige var fluens ydre der gjorde sig udslag i, at det netop var den flue stallingerne ville have, tror jeg ikke. Måden fluen blev præsenteret på var en lige så stor faktor for at der blev rykket i linen. For som nævnt var stallingerne ikke særlig sky, og derfor kunne man stille sig tæt på de steder man anså for at være standpladser og affiske området utroligt effektivt.

Fidusen var – hvis man kan kalde den det – at stangen skulle løftes i vejret lige efter at fluen var landet på overfladen. Herved undgik man at fluelinen blev taget af strømmen og deraf førte fluen i ekspresfart forbi standpladserne. Så ofte var det kun forfanget (2,5–3 m) der havde kontakt med vandet. Den belastede flue som hurtigt søgte ned til fiskene, og

Både Irisé-Dub och mässingspärlor finns att köpa hos Traun River Products, Hauptstrasse 6, D-8227 Siegesdorf.

”fidusen” med at løfte stangen, gjorde altså at fluen fik længere tid nede langs bunden, inden strømmen fik rigtig fat i linen og dermed også fluen.

For nogen er denne måde at affiske et strømvand på selvfølgelig bekendt, men så er fluen måske ukendt for jer.

Mønsteret er følgende:

Krog: Round bend

Krog: Irisé-Dub

Hoved: Messingperle med hul igennem

For at få kuglen på bliver man nødt til at benytte en round bend krog eller lignende, og klemme modhageren ned, hvis man da ikke i forvejen benytter de modhagerløse kroge.

Kuglen krænges nemlig på nede ved krogspidsen og føres op til krogøjet, hvor den endten fæstnes med en klat lim eller med bindetråden. Herefter dubbes kropsmaterialet på og afsluttes oppe bag ved messingperlen med et par tårn af whip-finisheren.

For mig har nymfen været et godt bekendtskab, og det kunne være rart hvis andre også tog den til sig – i det mindste for at lade sig overbevise om, at de modhagerløse kroge er vejen frem til en SUNDERE fiskeri for fiskerne.

Så hvornår mon Du binder en Guldhovednymfe i enden af forfanget?

I sommar återöppnas Nordens enda FLUGFISKEUNIVERSITET!

För Dig som vill utveckla Ditt flugfiske – en veckas intensiv instruktion i modernt, avancerat flugfiske i fiskerika torrflugevatten i norr. Dina lärare blir Lennart Bergqvist, Kenneth Boström, Dick Riberg och Bengt Öste. Kursen omfattar

KASTTEKNIK: överhandskast, backkast, forehandskast, roll- och switchkast, mendning, reach cast, fallskärmskast, kurvkast, smal och vid linbåge, utnyttjande av vindförhållande.

PRESENTATION: torrfluga i ström, torrfluga i stilla vatten, dagsländenympor i ström, nattsländor i ström och stilla vatten, nattsländepuppor i ström och stilla vatten, streamer- och midgfiske.

RÖRELSEMÖNSTER: dagsländenympor – krypande, grävande, krålade, simmande – flicksländor, baggar, mårar, bäcksländor, nattsländepuppor, nattsländelarver, husmaskar.

ENTOMOLOGI: dagsländor, nattsländor, bäcksländor, vattenlevande insekter, flick- och trollsländor, myror, gräshoppor, sävsländor, myggor. Fångstredskap, insektsfoto, bevarande, insektsfångst och artbestämning.

FLUGBINDNING: Insekterna och deras imitationer, traditionell bindteknik, modern bindteknik, specialknep, materialval, verktyg.

VADNING: vadarstövlar, vadarbyxor, vadning i stilla vatten, strömvadning, vadarstavar, praktisk vadning, olycksförebyggande.

FISKESTRATEGI: läsa vatten, teori och

praktik, flugans placering i förhållande till fisken.

REDSKAPEN: spön och spömaterial, rullar, linor, backing, tafsar, knutar, flugaskar, håvar, klädsel, västar, övriga tillbehör.

SPÖBYGGNAD: Splitcane från stock, montering, handtag, rullfästen, holkar, lackning, impregnering, spövärd.

VATTENVÅRD OCH EKOLOGI: hur man tar vattenprover m.m.

VIDEOFILMER: brittiskt kalkströmsfiske, havsöringsfiske, regnbågsfiske i strömvatten.

Första kursen: fr.o.m. 29 juni t.o.m. 5 juli 1991. Pris 1 980 sv.kr. tillkommer inkvartering i hytte c:a 50 kr per person och dygn, självhushåll.

Anmälan senast 30 april till Anne-Marie Skarp, tel. 0476-16090, som också ger närmare information.

BEGRÄNSAT ANTAL DELTAGARE – ANMÄL ER SNARAST!

Bob Church

Vi har nu importerat flugfiskegrejer från Bob sedan 1985. Vad vi hela tiden har förväntats över är hur Bob hela tiden kunnat ligga främst i ledet på redskapsutveckling. I och med årets introduktion av **Bob Church Magnamite IM8** så torde få tillverkare i världen kunna konkurrera med vårt spöprogram. Magnamite IM8 är en vidareutveckling av Hercules IM6-fibern, som också finns i Bob's spön. Tack vare den ökade styrkan i grafitfibern, tillsammans med helt nya taperingar kan vi erbjuda spön som står i en klass för sig. Mindre diameter på klingan, som minskar luftmotståndet. Ökad ryggrad, utan att spön ska bli som påkar, ett alltför vanligt fel på många av dagens högreprestanda-spön.

En följsam aktion med massor av extra kraftresurser som ger dig möjlighet till alla typer av kast med perfekt kontroll över lina, tafs och fluga. Försedda med Fuji SIC ringar och ädelträullfäste.

Se dessa och andra nyheter hos din redskapshandlare.

Generalagent:

Tes Flugfiske
Rådjursvägen 58, 902 60 Umeå
Tel. 090-11 71 90, Fax 090-11 21 26

BOB CHURCH kvalitetsprodukter finns bl.a hos:

Flugfiskeshopen-Luleå. Domus-Skellefteå. Häst & Fiske-Umeå. Vestli's-Borlänge. Nyhammars F&F-Nyhammar. Berras-Stokholm. Uppers-Stokholm. Sportfiskarn-Västerås. Rekord-Mörum. Springes-Uppl.Väsby. EB:s-Gimå. Sportfiskehuset-Lund. Nappet-Lycksele. BP Fritid-Tvååker. Svenssons-Alingsås. Björnsson-Sandviken. Jonssons Järnå-Öjebyn. HACS-Linköping.

ST. CROIX *Legend*

Handgjorda i USA – med livstids garanti!

LEGEND – Flugspön som blivit en legend bland flugfiskare över hela världen. Handbyggda i USA av spöbyggare med livslång erfarenhet och med en målsättning att bygga flugspön som i kvalitet, skönhet och prestanda saknar motstycke. Resultatet har blivit underbara långkastande flugspön i IMS-Grafit. Unna dig ett av världens finaste flugspön – när du en gång återvänder till ditt drömvatten med en legend, då ångrar du dig inte.

Legend finns i klasserna: 3/4, 4/5, 5/6, 6/7, 7/8, 8/9, 9/10, 10/11, 11/12.

3/4 aktion. Rullfäste i nickelsilver och ädelträ.

Mörkröda lindningar med silvertip. Lättmetalltub.

(Även klingor från 890:-).

På bilden:
Legend, 9 fot, klass 5/6.

Pris: 2.450:-

IMS-GRAPHITE

**DU FÅR
300:-**
för ditt gamla spö oavsett
sort (spinn, fluga eller
haspel) när du byter till
ett St. Croix LEGEND

Generalagent:

Fly Fisherman

Box 201, 175 24 Järfälla
Telefon 0758-253 05, 367 51
(Katalog på begäran mot 15:-)

DETTA ERBJUDANDE FINNER DU BL A HOS:

Alingsås: Kenros Turist o Sportfiske. Alnö: Alnö Sportfiske. Arboga: Modighs. Arvika: Arvikajägaren. Boden: Lasses Sportfiske. Bollnäs: Fiskeshopen. Borlänge: Olles Fiske o Fritid. Borås: Wollmars Sportfiske. Brunflo: Pål's Fyndmarknad. Bålsta: Bålsta Sport o Fritid. Edsbyn: Kjells Sportfiske. Eksjö: Fiskestig. Enköping: Cykelhörnan. Eskilstuna: Jakthuset. Fagersta: Selins Sport. Falun: DOMUS. Filipstad: LGE Produkter AB. Flen: Fiske o Fritid. Gävle: EGE Tågvirke. Göteborg: ELGE, MM-Sportfiske, RR Sport. Hagfors: Hagens Sport. Halmstad: Klangs Jakt o Fiske. Hammarstrand: Hammarstrands Jakt o Fiske. Helsingborg: Sportfiskedepån. Huskvarna: Fly Dressing. Hässelby: Hässelby Cykel o Fritid. Hässleholm: Hässleholms Järn o Maskin. Insjön: Tysklinds. Jakobsberg: Fly Fisherman. Kalmar: Vapentralen. Karlshamn: Fiskeshopen. Karlskoga: Flydex, Viktor Janssons Skog o Fritid. Karlskrona: Bojen Marin. Karlstad: Karlstad Fiske o Fritid, Sportfiskearr. Kallinge: Sportfiskarn. Kristinehamn: Fiske o Hobbyhörnan. Kungsbacka: Sportfiskarn. Köping: Ulfes Fiske o Fritid. Landskrona: Artillerigatans Sport o Cykel. Leksand: Allans Sport. Linköping: Öhammars Sport. Ljungbro: LL Sport. Luleå: Häggblunds, Vildmarkshopen. Malmö: Fluga och Flöte. Wobblers. Motala: Motala Sportfiskecenter. Norrköping: Fiskeexpertern, Skeppsförningen. Norrtälje: Wennerströms. Nynäshamn: Sportcentrum. Oskarshamn: Sporthörnan. Ryd: Ryds Cykel o Sport. Sala: Sala Jakt o Fritid. Sandviken: Björnssons Sportimport. Skellefteå: Rulles Fiskeservice. Skövde: Christers Cykel o Sport. Smedjebacken: Claessons Cykel o Sport. Stockholm: Berras Sportfiske, C.A. Carlsson, Idrottsmagasinet. Sundbyberg: BE Sportfiske. Sundsvall: Dannes Sport, P.O.s Moped o Cykel. Söderhamn: Stefans Fiske o Vildmark. Södertälje: Jakthörnet. Tierp: Kajs Vapen, Fiske o Fritid. Tranås: Tranås Jakt o Fiskebutik. Trollhättan: P.A. Sport. Umeå: Blixt Sport. Uppsala: Husbergs Efr. Vetlanda: Vetlanda Fritidscenter. Värnamo: G.W. Sport. Västerås: Husbergs, Sportfiskaren. Ätvidaberg: Sportcity. Älmhult: Älmhults Sport o Motor. Örebro: MM Sportfiske, Ricknes Sport. Örn-sköldsvik: Bosses Jakt o Fiskeshop.

Böcker inför sommaren

*Intet är som väntans tider
vårflodsveckor, knoppningstider
ingen maj en dager sprider
som den klarnande april.
Kom på stigens sista halka,
skogen ger sin dävna svalka
och sitt djupa sus därtill.
Sommarens vållust vill jag skänka
för de första strån som blänka
i en dunkel furusänka
och den första trastens drill.*

Erik Axel Karlfeldt

Med vårhälsning
Jan Sekander

Fiskejournal

Salmo Fiskejournal, sammanställd
av Sigurd Rosendahl och med illu-
strationer av Lasse Sørensen.
Förlaget Pinus, Postbox 55, 6900
Skjern, Danmark. Tel 97351661.
Pris DKR 112:–.

Salmo Fiskejournal är vackert in-
bunden i ljusblått textilband med en
hoppande silverlax på den främre
pärm. Boken är på 92 sidor. Vän-
stersidorna upptas av tabeller, där
sportfiskaren kan göra noteringar om
datum, fiskevatten, väder och vind,
fångst etc, och högersidorna är blan-
ka – så när som på små fina vinjet-
teckningar av den kände djur- och natur-
konstnären Lasse Sørensen från Fär-
öarna.

Men resten av högersidorna är olin-
jerat vita, och där kan man med fördel
göra mer utförliga noteringar eller
småberättelser om fisket, insekter och
flugmönster, eller varför inte göra eg-
na små teckningar, rita kartsquisser el-
ler klistra in foton från spännande fis-
keturer – allt som kan vara av glädje
att minnas inför kommande fisketu-
rer eller att nostalgiskt uppleva på
nytt när vintermörkret ruvar utanför
stugfönstret...

Salmo Fiskejournal är gediget in-
bunden i styva pärmar. Den tål att
bläddras i år efter år. Formatet är ge-
nerösa 22,5×24 cm, och boken kan
beställas i bokhandeln eller direkt
från förlaget, vars adress och orderte-
lefon finns angiven i ingressen ovan.

Gunnar Johnson

Två böcker om flugkastets mekanik

Mel Krieger: *Kunsten å kaste med
flue, med fotografier av Ben Black-
well.*

Landbruksförlaget.

Pris NOK 292:–.

På norsk er det kommet en vakker
bok som i originalversjon heter: The
Essence of Flycasting. Boken er i stort
format, og er på 129 sider. Disse side-
ne er fordelt på dobbeltsider der teks-
ten er tildelt høyre spalte på høyre
side i oppslaget. Resten av oppslaget
utgjøres av meget instruktive og vake-
re sort/hvit fotos med utfyllende og
forklarende billedtekster. Denne bo-
ken er i stor grad også fotografens
verk.

Boken er akkurat det den norske
titelen sier, en lærebok i å kaste med
flue, vel å merke bare med enhånds
stang. I USA der denne boken opp-
rinnelig er utgitt brukes i det alt ve-
sentlige enhånds stenger. Den som
søker lærdom om kast med tohånds
stenger må altså søke andre steder.
Når det er sagt bør forfatteren berøm-
mes for den måten han presenterer
stoffet og forklarer sine finesser. Det-
te er en bok jeg gjerne skulle hatt den
gang de første famlende forsøk ble
gjort med fluestangen, da hadde
mange ergrelser vært spart!

Denne boken er ikke skrevet for at
man skal stå med stangen i den ene

hånden og boken i den andre, mens
man fortvilet forsøker å kaste snøret
og ikke boken i vannet. Den er skre-
vet for å leses først, mens man opp-
fordres til å gjøre enkle pantomime-
øvelser for å få rytme og bevegelse inn
i kroppen. Samtidig får man en meget
god forståelse av mekanikken i kas-
tet. Når man går ut for å øve seg i
praksis skulle grunnlaget for et vel-
lykket kast være tilstede. Leser man
så kapitlet om igjen etterpå og stude-
rer illustrasjonene en gang til vil man
sikkert fatte hvorfor det ikke gikk rik-
tig helt som det skulle, og hvordan
det skal gjøres riktig neste gang.

Forfatteren går systematisk igjen-
nom fluekastets mekanikk. Kastsek-
toren, snørebuktens form og størrel-
se, håndgrepet og fotstillingen disku-
teres, og nødvendigheten av et stivt
håndledd presiseres. Her vil vi alle
utvikle våre individuelle variasjoner,
men som et utgangspunkt er dette
bra.

Beskrivelsene av de forskjellige
kasteteknikkene er gode og frister
umiddelbart til å utprøves i praksis.
Rullekastet, det grunnleggende kas-
tet i forskjellige versjoner, og særlig
"det belgiske kastet" er alle godt be-
skrevet og illustrert. Forfatteren hev-
der selv at den eneste hindring for å
lære dobbelttrekk er å nekte å prøve, –
og det å prøve er det boken frister til.

I kapitlet som omtaler presentasjo-
nen av fluen vises flere kast som skal
forhindre at fluen striper på vannet.
Dette er en sannhet som har sin be-
grensede gyldighet. I stilleflytende og
på stille vann vil jo nettop en kontrol-
lert striping provosere fisken til hugg,
samtidig som kontrollen på tilslaget
er meget bedre.

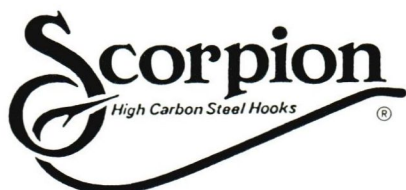
Den mer erfarne fisker vil savne en
stikkordsliste bak i boken. Særlig med

forts på sidan 52

**F M F
Tackle**

Flugor lite över det
vanliga i kvalitet
785 mönster i
flera storlekar

Kroken som FMF använder
till sina flugor

Flugfisketillbehör

- "Vildsvinsfett"
- Flytspray
- Timglasflaska
- Linfett
- Leader sinker

Climax

Flugtafsar
7"6' nymph oval
9"0' trout oval
12" trout
9" salmon
Tafsmaterial
Flytmedel

Finns hos din
redskapshandlare

Marknadsföres av

NORAMCO

Umeå
090-115100
Fax
090-132869

Viktig information till FiN:s aktieägare

Våren 1988 fick alla aktieägare, genom en fondemission, ytterligare varsin aktie i bolaget. Några har sålt, eller tänker sälja denna "gratisaktie".

För att motverka ägarkoncentration innehåller bolagsordningen emellertid en s.k. HEMBUDSKLAUSUL, dvs en möjlighet för aktieägarna att inlösa aktier som försäljs. Här följer en kortfattad beskrivning av vad man måste iaktta beträffande hembudsförfarandet vid försäljning av aktier:

1. Hembud innebär en skyldighet för köparen att anmäla försäljningen skriftligen till bolagets styrelse under adress: FiN AB, c/o Anne-Marie Skarp, Violgatan 7, 343 00 Älmhult
Köpesumman och "åtkomsten av aktien" skall styrkas. Detta gör man enklast genom att skicka in en bestyrkt kopia på säljarens överlåtelseförklaring. Överlåtelsen kan tecknas på aktiebrevets baksida och skall innehålla säljarens förklaring att han överlåter aktien till köparen, aktiebrevets nummer, köpesumman, parternas namn samt säljarens kvittens av erhållen köpeskilling.
2. Styrelsen inför snarast ett meddelande om hembudet i FiN.
3. Om någon aktieägare är intresserad av den hembjudna aktien skall han/hon anmäla detta till styrelsen i rekommenderat brev, som måste ha kommit in senast inom en månad efter tidskriftens utgivningsdag. Styrelsen skall därefter informera den som har anmält sitt intresse om innehållet i hembudet.
4. Den som därefter vill lösa aktien skall framställa ett skriftligt anspråk, i rekommenderat brev till styrelsen, inom en månad från mottagandet av styrelsens information om hembudets innehåll.
5. Först när det blivit klart att något lösningsanspråk inte har inkommit inom föreskriven tid har förvärvaren rätt att bli registrerad för aktien.

Vi vill gärna uppmana "gamla" aktieägare att bredda ägargruppen genom att sälja sina "extraaktier" till intresserade flugfiskare, som inte har någon egen aktie. För att nu på bästa sätt samordna hembuden av de aktieöverlåtelser som hittills skett, eller som planeras ske inom den närmaste framtiden, måste anmälan enligt punkt 1 ha inkommit senast den 1 juni 1991. Meddelande om dessa hembud kan då publiceras i FiN nr 4/91.

Styrelsen

Fisher
RODS SINCE 1922

Spön som skiljer sig från mängden – precis som du!

- 2-, 4-, 5- o 6-del klingor & spön. Begär Fisher katalog '91*
 - Det bästa 16' 4-delade spöt?*
 - Korkringar och handtag av flor kvalitet
 - Spölack i enkomponentutförande – torkar snabbt
 - Struble och Bellinger rullfästen*
 - Vadarregnjacka och 3/4 rock i oljeimpregnerat material*
 - James Scott Air Dry och Red Ball vadare med skor
 - Renzetti städ även för nybörjare, för otroliga 891:-!*
 - Bill Ballan öringrullar för finsmakare*
 - Polaroidiserande glasögon med inbyggda förstoringslinser*.
- Foto på produkter märkta med * kostar 25:- och dras av vid första beställningen. Bankgiro 563-6931.

Är vi billiga? ...Nej! Är vi dyra? ...Nej! Vi är prisvärda!

RC • Kungsholmsgatan 12, 112 27 Stockholm • Tel o fax: 08-652 22 22
Måndag-fredag 11-18, lördagar 11-14 • 1 juli -31 oktober lördagsstängt.

Bokbiten

forts från sid 50

muligheten til å slå opp på feil man gjør. Hvorfor får man "vindknuter" feks? Det meste står der, særlig i kapitlet om kraftbruken, men man må lete seg frem.

Trond Fjeldseth har tilrettelagt den norske utgaven. Det har han gjort bra, men det burde vært oppdaget en blunder i det bibelsitatet som står innledningsvis. Det var Simon Peter og ikke Johannes som sa: "Jeg går for å fiske". (Joh 21.3) Det burde en Petri broder ha oppdaget.

Petter Maus

Humphreys, Joseph B. "On the Trout Stream with Joe Humphreys".

Stackpole Books, 1989.

SEK 256:– (Flydressing, Box 2003, 561 02 HUSKVARNA).

Kan man lære sig att kasta med flugspö genom att läsa en bok? Är inte flugkastet en "kunskap bortom orden", precis som tennisserven som Lars Gustafsson ger som exempel då han skriver om en kunskap "i medvetandets mörka, ordlösa sida" i Den Lilla Världen?

Jag tror att det tveklöst är så, och att kasta med flugspö anser jag därför att man lär sig överlägset bäst av en skicklig instruktör. Därmed torde jag också ha sagt att jag från början har en skeptisk inställning när jag läser böcker med kastinstruktioner.

Nå, denna bok handlar inte enbart om kastteknik och författaren är otvivelaktigt en mycket stor auktoritet inom flugfisket. Han är amerikansk college-lärare i flugfiske (!) och står bakom flera videofilmer och böcker. Boken behandlar kast- och presentationsteknik för öringfiske i mycket små, vegetationsrika vattendrag; närmare bestämt nymffiske med blyad tafs och torrflugefiske.

Boken är inte skriven på traditionellt sätt, utan två medarbetare har följt Humphreys på fisketur. Den ene har fotograferat och den andre har spelat in Humphreys kommentarer på band, vilket sedan ligger till grund för texten. Boken är illustrerad på samtliga uppslag med svartvita fotografier. Bokens uppläggning är något okonventionell. Man kommer "direkt in i handlingen" med en beskrivning av detaljer kring nymffisket. Sedan följer exempel på olika situationer i fisket och kastteknik för dessa. Denna uppläggning kan vara svår att överblicka då det varken finns detaljerad innehållsförteckning eller index – ett

klart minus för den som vill slå upp någonting speciellt.

Bokens tyngdpunkt ligger alltså på kastteknik och specialiserade kast för fiske i små vattendrag, tex hur man får tafsens att lägga sig i kurvor. Författaren är noga med vissa detaljer; exempelvis hur kasthandens fingrar påverkar kastet, men på flera av bilderna får man inte ens se hela linbågen under kastet. Spöaktion eller – hastighet diskuteras inte, och ännu mindre lentypernas inverkan. Detta är bokens allvarligaste brister.

Detta är inte en bok för nybörjare och det bör betonas. Den som tror att han kan lära sig flugkast från grunden med denna bok kommer att träna in fel som det kan ta många år att arbeta bort. Den som däremot redan kommit en bit på väg, och som är intresserad av småvattnens speciella teknik, kan möjligen finna användbara tips.

Bokens sista avsnitt handlar om att förmedla sina kunskaper till andra. Att föra sina kunskaper vidare, säger författaren, är lika viktigt som att fånga fisk. Man frestas tyvärr att tillägga att presentationen av kunskaperna inte heller är helt oviktigt.

Martin G Eriksson

Laxflugan i centrum

Jan Johansson: ...du underbara laxfluga... – Ett möte med laxflugor, laxfiskare och laxälvar.

Pris SEK 348:– plus porto från GAMFISHING, Grindstolpen 25, 442 39 Kungälv (tel 0303-642 52).

1982 kom det ut en sportfiskebok, som verksamt bidrog till att mitt flugfiskarliv till viss del ändrade inriktning. I 27 år hade jag ensidigt och passionerat dyrkat torrfluge- och nymffisket; Skues var min litterära idol, ett imitationsbaserat flugfiske i romantiska omgivningar var det högsta eftersträvarvärdade och laxfiske var ett klumpigt, finesslöst hantverk, som man på sin höjd borde rycka på axlarna åt. Boken som bidrog till att jag ändrade inställning var Jan Johanssons "Laxfiske". Trots en viss valhänhet i språkbehandlingen lyste här erfarenhet och kunskap igenom och författarens brinnande intresse för ämnet smittade av sig också på mig. Jag insåg att flugfiske efter lax hade subtila kvaliteter, som jag tidi-

gare varit ovetande om och att mitt flugfiskande skulle få ytterligare en dimension om också denna metod införlivades i "arsenalen". Året därpå befann jag mig på laxfiskekurs i Norge och på den vägen är det...

Nu har Jan Johansson kommit med ännu en laxfiskebok, helt annorlunda jämfört med förstlingsverket, och i sin genre något av det bästa och mest intressanta som jag överhuvudtaget har läst om sportfiske på ett skandinaviskt språk. Boken kom först ut på norska och författaren har nu givit ut den på sitt eget modersmål, denna gång som privatutgåva på eget förlag. Författaren har verkligen lyckats att på ett medryckande och charmfullt sätt göra en mycket attraktiv mix av de ingredienser som för många av oss är en omistlig del i laxfiskets tjusning: laxflugor, laxälvar och fiskare. Historien får sitt, både vad gäller "laxlordernas" liv och leverne vid de norska älvarna och i fråga om laxflugans utveckling i det norska fisket. Här finns också högintressant läsning om utvecklingen och historien bakom olika kända flugmönster. Jan Johanssons stora förtrogenhet med norskt och skotskt laxflugefiske ger boken ett extra värde och rent praktiskt är den dessutom – även om den inte är avsedd som lärobok – en inspirerande källa för flugbindaren att ösa ur.

Det är också en glädje att konstatera att de språkliga ojämnheter från debutboken nu håller på att slipas av. På samma gång kan jag inte underlåta att påpeka ett visst slarv med översättningen från norskan – här finns helt i onödan ett och annat "og" istället för "och", mm; detta är dock smärre skönhetsfläckar, som på intet sätt kan förta det mycket positiva helhetsintrycket.

Sammantaget får vi hoppas att Jan Johansson fortsätter på den inslagna vägen; med hans rika erfarenhet av laxfisket och intressanta sätt att berätta om det bör han ha åtskilligt mer att förtälja! Avslutningsvis kan jag inte låta bli att citera vad en norsk kollega skrivit om boken: "Boka er noko så sjelden som ei naturbok, historiebok, geografisk og kunstbok i ein og same perm, og blandinga fungerer!" (Svein Saeter, Driva). Instämmer!

Nore Sundin

**Välkomna till FiN:s monter på
Sollentunamässan den 12–14 april!**

NU SÄLJER VI SAGE FLUGSPÖN OCKSÅ !

Övriga spömärken :

G.Loomis IMX
Blackmaster
Pateke Morton
m.fl.

Rullar:

Loop
Marryat
Martin
STH Airweight

Fluglinor:

Airflo
Cortland
Scientific Anglers
Teeney

Dessutom: Loop och Trek neoprenevadare, Nomad nya vadarjacka, Stream Design västar, Airflo/Loop tafssystem, full sortering Tiemco krok samt nya dubbellaxkroken Loop OneEx - och allt annat som flugfiskaren behöver !

Kastkurs - i samarbete med Loop Tackle och Göran Andersson - anordnar vi under våren kastkurs med flugspö för såväl nybörjare som "proffs". Anmäl er idag - begränsat antal platser !

Besök vår butik i två våningar där du hittar allt inom Sportfiske, Jakt, Häst och Hundtillbehör !

PS Vi kan även skicka din beställning per postförskott.

Adress:

Stora Torget, Box79,
598 00 Vimmerby
Tel 0492 - 103 60

I KLASSISKA FISKETRAKTER

Nu laddar vi för en ny fiskesommar!

Har du tänkt prova västjämmtland i år? Då ska du höra av dig till oss.

Kvalitet och proffsighet är viktiga begrepp i vår verksamhet, det garanterar dig som vår kund bästa tänkbara service. Vi hjälper dig med allt från flugval till specialguidningar.

Vårt utbud

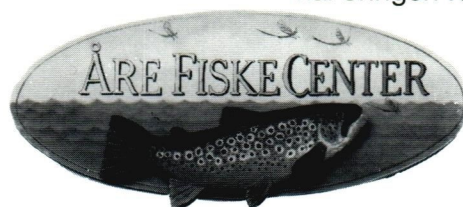
- ★ Butik med allt för öring & laxfisket
- ★ Flugfiskeskola/Fiskeguidning
- ★ Konst & Fotoutställningar
- ★ Fiskehörna med video, böcker, tidskrifter
- ★ Kortförsäljning/Fiskeinformation
- ★ Uthyrning av fiskeutrustning, båtar, kanoter etc.
- ★ Specialarrangemang
- ★ Lax och havsöring i Norge

Välkommen till vår monter på Vildmarksmässan i Sollentuna 12-14 april.

FLUGFISKE ÅREDALEN -91

Tre flugfiskehelger för Dig som vill lära Dig mera. Vi jobbar med små grupper och vårt stora mål är att hjälpa Dig till bättre fångster och en fin fiske- och naturupplevelse. Bli en i gänget kring kaffeelden en kväll när öringen varit på hugget.

1. 27/6-30/6
2. 18/7-21/7
3. 1/8-4/8 (med Rolf Smedman)

Begär vårt fiskeprogram!

ÅRE FISKECENTER-ÅRE FJÄLLBY BOX 68, 830 13 ÅRE
Tel 0647-534 00 Fax 0647-531 81

Tur på turen – eller?

forts från sid 23

Till sist vänder vi blicken mot Danmark och ber Elon Petersen nämna lite om de jylländska åarna.

– De bästa fisketiderna när det gäller bäcköring är som regel i säsongsstarten i mars till och med första delen av juni. Vi har även en någorlunda bra period i september–oktober. I juni–juli–augusti skär man växter i åarna och därmed oroas fisken mycket. För övrigt är det omöjligt att säga några helt säkra tider, men vi förväntar oss alltid bra resultat i maj, säger Elon.

Lokala kontakter värdefulla

Vad kan man nu utläsa av det här? Ja, intressant är att se hur varierande förhållandena är i Norden. Konstateras kan att bästa tiden generellt förskjuts senare på säsongen desto längre norrut man kommer samt med stigande höjd över havet. För att ta några exempel så är maj–juni en bra tid i Skåne. I Norrland har de flesta älvar och åar stora vattenflöden under sam-

ma period. I de nordvästligaste vattendragen blir förhållandena ofta inte de rätta förrän i slutet av juli. Vidare har Sydsvenska Högländet och sydligaste Norrland ungefär samma "bästa tid" dvs mitten av juni, osv.

Själv försöker jag alltid att planera en så lämplig tid som möjligt för det vatten jag tänker fiska i. Naturligtvis är det många gånger jag inte lyckas komma rätt, men utslaget under flera år tror jag att det har betydelse. För mig känns det naturligt att börja med "på rätt plats vid rätt tidpunkt" och därefter koncentrera mig på fisketeknik och flugor. Det är dock inte alltid som vi flugfiskare har möjlighet att välja tidpunkt för våra resor, eftersom dessa styrs av bestämda semesterperioder och övriga familjemedlemmars önskemål.

Du kanske inte helt ska lita på de datum som presenterats här, utan ta dem som en grov fingervisning. Men förhoppningsvis har den här artikeln gett dig några tips och kanske ger den en del nya funderingar. Har jag kanske planerat resan till den där lappländska fjällån på fel tid? Skulle jag

kanske ringa honom jag köpte fiskekort av förra sommaren? Han kanske kan föreslå en lämpligare tidpunkt. Om jag sedan slår honom en signal strax innan jag åker och frågar om vattenståndet, då har jag gjort en del för att inte komma helt fel. Skulle jag få svaret att ihärdigt regnande har dragit upp vattnet, kan jag kanske i stället stanna vid något område i skogslandet med mindre sjöar. Kontakter med lokala fiskare är ovärderliga på många sätt, kanske får du till och med en fiskevän för livet.

Har du förresten tänkt på de fina möjligheterna att förlänga fiskesäsongen i det avlånga Norden. Du som har tid och möjlighet kan t ex börja på Jylland i april–maj. Sedan fiska långt uppe i norr under sommaren och därefter avsluta säsongen i något av de sydligare harrvattendragen. Det finns en turistslogan som lyder "Sverige är fantastiskt", men jag skulle vilja ändra den till "NORDEN ÄR FANTASTISKT". Det gäller i många avseenden men i synnerhet för möjligheterna till en lång och givande flugfiske-säsong.

Äldre fiskeböcker

De ekonomiska kraven från dagens bokutgivare gör att böckerna redan efter ett par år förs upp på rea-listorna för att snabbt säljas ut. Det kan därför vara svårt att i bokhandeln finna böcker som bara har några år på nacken.

Alternativet är då att söka dem via något antikvariat eller på bokauktioner. En som specialiserat sig på just fiskelitteratur är Leif Erixon på Antikvariat Viking i Luleå. Han har en hel del fiskeböcker i sin katalog och kan dessutom hjälpa till om man söker någon speciell bok. Antikvariat Viking har adress: Box 90024, 951 09 Luleå. Ordertelefon: 0920-613 11.

Nomad Vadarjacka

Ihållande regn, sommarvärme eller snöstorm – med Nomad vadarjacka är du alltid torr. Nomad är tillverkad av det nya materialet Vent-X som är vind- och vattentätt och som dessutom ventilerar ut fukten bättre. Funktionell och smart design med bl.a. följsam huva, dubbla lås vid armarna gör det möjligt att t.o.m. "handtaila" fisken utan att bli blöt, stora stående vattentäta fickor rymmer även de största askarna, vattentäta innerfickor mm. Färg - Olive

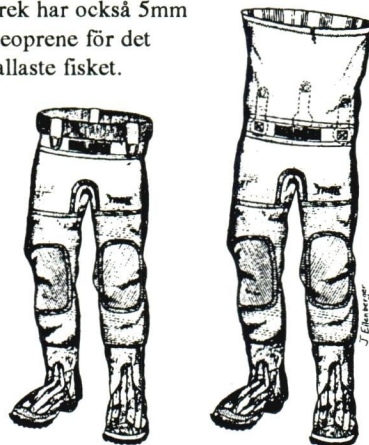
Beställ ditt exemplar av nya Loop katalogen med tillbehör från Sage, Airflo Tiemco, Trek med många flera.

32 Special

Den unika konstruktionen med en "uppkavlingsbar" 2mm Neoprene överdel är mycket praktisk. Överdelen kan snöras åt så att byxan blir i princip helt vattentät, bra vid en eventuell ofrivillig simtur. Nederdelen är tillverkad av flexibel 3mm Neoprene, sömmar är tejpade, förstärkta över knän, filtstövlar kan monteras efter dina mått.

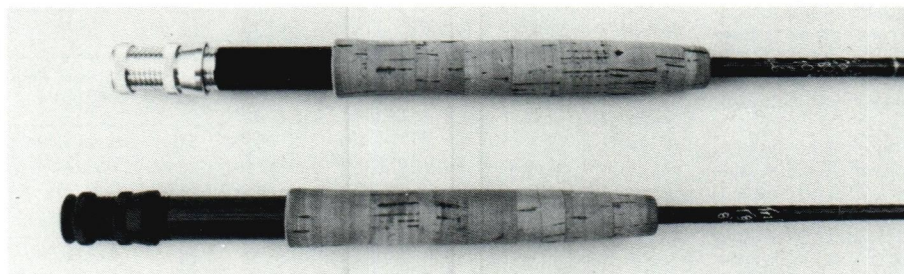
Trek har också 5mm Neoprene för det kallaste fisket.

LOOP
TACKLE DESIGN

Box 195, 184 22 Åkersberga
Tel 0764-680 00, Fax 686 29

T-800 klingor är specialtillverkade för nordiska förhållanden av TriCast Ltd i England

Professionella svenska och amerikanska flugfiskare fiskar idag med T-800 flugspön.

Varför?

Därför att T-800 flugspön är det bästa som finns att köpa för pengar! T-800 serien omfattar alla olika typer av flugspön, som man kan önska sig.

1990 års succéspö i T-800 serien 9'6" klass 5-7

Spöt arbetar mjukt och lugnt i alla kastlängder. Det är också lätt att göra spey-, roll- och switchcast med det. Spöt har en progressiv aktion som gör att Du kan ta ut det där lilla extra som behövs, när Du vill kasta ut hela fluglinan.

När Du ska beställa Ditt drömspö av oss eller Din redskapshandlare kan Du själv ha egna önskemål om utformningen av tex rullfäste, handtag eller spöringar. Du kan också lita på vårt 20-åriga spöbyggnadskunnande.

Alla spön har trårullfästen antingen som skruv- eller slidingring.

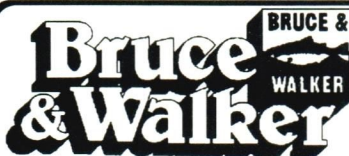
Skandinavien Sportfiske Center AB, Box 9, 28701 Strömsnäsbruk
Ordertel 0433-21525, 21526

FISKEVÅRD, VATTENBRUK MARINBIOLOGI

På EKOLOGILINJEN:

1-årig linje med egen smoltodling för lax och havsöring, egen kräftodling för yngelproduktion; fiskevårdsprojekt i Bräkneån, egen båt för havsundersökningar. Fältarbete och teori: Studera och bo i internat i folkhögskolemiljö!

Blekinge läns folkhögskola
370 10 Bräkne-Hoby
Tel. 0454-800 60 (802 49)

MINST 30% RABATT

På en del flugspön ur sortimentet. Bl. a. BRUCE & WALKER, t.o.m. vissa Hexagraphspön. Vilka, varför och pris står i REA-listan. Beställ!!!

I övrigt så håller ELGECO i stort sett samma priser som förra året. Av dom som idag säljer BRUCE & WALKER, så är det ELGECO som har dom bästa möjligheterna att ge dej som kund dom bästa råden.

NYTT. Ultraröjor med skinnförstärkningar för 495:-, Vaxjacka och vadarjacka i toppkvalitet till mycket bra pris: 695:- resp. 645:-.

ELGECO har även annat godis. Tyvärr, så blev denna annons lite liten, p.g.a. ett missförstånd mellan FIN och ELGECO. Men beställ prislstan, så får du veta mer.

ELGECO

Box 8012 S-421 08 Västra Frölunda SWEDEN Tel 031/473560 Fax 031/493581
Ring eller skriv, så skickar vi prislsta.

M3 - det tyska vinnarspöet

RST kvalitetsprodukter kommer från fabriken i Stoffenried/Bayern!

Toppkvalitet för optimal framgång med livstids garanti mot material- och tillverkningsfel!

Ny elegant fyrfärgskatalog hos RST-handlarna landet runt!

RST-Angelgeräte GmbH
Schwaninger Straße 31
D-8871 Ellzee/Stoffenried

FLUGFISKARE

Vi har vad ni behöver för ett trevligt fiske.
Vi har dessutom en del flugfiskeprylar Ni aldrig sett tidigare.
Hör av er!

Zoo & Sportfiske

Piraya Sportfiske, Östergatan 9, 28500 Markaryd, 0433-10424

Köp, Sälj & Byt

De första fem raderna under denna rubrik är gratis för FiN:s prenumeranter. Ytterligare rader debiteras med SEK 30:- per rad. Köp, sälj och byt-marknaden avser endast PRIVAT annonsering. Företag och firmor kan ej annonsera under denna vinjett.

Annonser, vars innehåll tyder på någon kontinuerlig verksamhet i inkomstsyfte tas endast emot av FiN prenumeranter såsom betalda radannonser.

Skicka Ditt annonsmanus (maskinskrivet eller tydligt textat) till Flugfiske i Norden, Box 64, 29121 Kristianstad. Uppge namn o fullst adress!

Jag binder lax- och havsöringsflugor för Sverige och Norge. Egna moderna mönster och traditionella hårvingeflugor. Alla typer av krokar och tuber. Håkan Norling, Slöjdv. 26 II, 17539 Järfälla, tel (S) 0758-259 04.

Från mitt privata bibliotek säljes några mycket svåröverkomliga och exklusiva bokverk, ssd flugfiske och laxfiske, bla Davy's "Salmonia" (1828), Walton: "Cotton & Venables, the universal Angler" (1676), Beställ förteckning! M Sörensson, Zoologiska Inst, Helgonv. 3, 22362 Lund. Tel (S) 046-107802, 151597.

Köpes: HARDY Perfect (äldre) samt PEBECO flugrulle. Säljes: Lamiglas LHS 9' AFTM 6/7 m Landmark rullfäste (nytt). Ulf Hansson, tel (S) 042-92896.

Två verkl intr samlarobj: Spinnr Ambassadeur 5000 tillv nr 64 fr 1952. Spinnr River 500 made by Malte Blom omkr 1950. Även mkt annat till salu spinn o fluga. Bo Hultin, tel (S) 040-151382 (kl 18-23).

Säljes: Bambustockar. Partridge 14' 200:-, Vangens 12' 140:-, Plaisirs de la Pêche dec 83-dec 84 30:-. Fiskeflytväst grön m Maxi Fishing 40-60 kg 100:-. Köpes: Boken: "En översikt över danske ferskoandsinvertebrater..." Köpenhamns universitet. Per, tel (S) 08-7701653.

Säljes: Hörgårds laxesnelle + 2 X-spolar 400:-. Lamiglas 8 1/2' #5-6 250:-. Kunnan 10' #5-6 200:-. Per, tel (S) 063-123948.

Köpes: Flugrullar Hardy Prince 7/8, Hardy Golden Prince 7/8 och X-spole till. Säljes: Nokia vadarstöver str 45/46 s nya 350:-. Nils-Göran, tel (S) 0155-10025; 010-384133.

Köpes: Bruce & Walker "Expert" 15'. Hörgårds laxesnelle. Anders, tel (S) 031-448614.

Säljes: Loop nr 3 m X-spole av alu 1850:- som ny. Benny, tel (S) 0141-14373.

Köpes: Jubileumsskrifter utg av fiskeklubbar. Säljes: Färnström: "Krokar i Kaitum" o "Från pool till pool". Lidman: "Resa in i Solen". Qrister, tel (S) 0303-55235.

Säljes: SAGE 16', #11/12, 2800:-. SAGE 14' #11/12 2700:-. IM6 9'6 750:-. IM6 10' #7/8 800:-. Samtl i nyskick. Leif, tel (S) 0764-23417.

Barbour wading jacket, ny, stl M 700:-. Cortland DT 11 halv sjunk III, ny 150:-. Hardy Intermediate DT 9, ny, halv 150:-. Kent, tel (S) 0455-17339.

Säljes: Flugspö SAGE grafit III 9'6 #5-6, nypris 3300:- nu 2700:-, nytt, end provkastat. Kenneth, tel (S) 070-010525, 040-420656.

Säljes: Laxrulle Bo Mohlin nr 8612 m knappbroms 3000:-. Laxspö SAGE 16' #11-12 2000:-. Cur-re, tel (S) 0760-43279, 43065.

Säljes: Fiskejournalen kompl 78-81 + 2 st 77 o 11 st 82-83. 5 årsböcker 78-82 600:-. Sportfiskaren kompl 76, 78-79, 81-85, 87-90 + 3 st 77 o 4 st 80. 700:-. Loomis IMX 9' #6. Ryobi rulle m Cortland 444. Allt 3500:-. Janne, tel (S) 063-44635.

Säljes: H L Leonard splitcane mod 48 H. 7' #4. Mogens, tel (S) 042-147729.

Köpes: Beg flugspö HARDY de Luxe grafit 8 1/2' el 9'. Arvid, tel (S) 0392-10362.

Säljes: Fluglinor Air Cel Supreme WF6F 250:-, WF5F LB 100:-. Masterline WF6F LB 50:-, WF6S 50:- + postförsk o frakt. Christer, tel (S) 0250-14266.

Säljes: Fiskeböcker av Hans Lidman o Curt Lindhe. Fluglinor: Cortland 333 HT WF6F, ny, 250:-. Martin Sovereign WF6S, ny, 200:-. Worcestershire Fly WF7S 125:-. Kingfisher DT6F, ny, 75:-. Flugspö SAGE Black 9' #5-6 800:-. SAGE S-Glass 8,5' #6-7 400:-. Kent, tel (S) 026-140737.

Säljes: FiN årg 79-90 kompl i gott skick. Högstbj. Roland, tel (S) 0753-50791.

Bytes: HARDY Marquis 8/9 mot Marquis 10 el Salmo 1. Håkan, tel (S) 0224-15386.

Säljes: Orvis 9' #5 1500:-. Lamiglas 8'5 #5-6 1200:-. Tri Cast T800 8' #3-5 900:-. Black Shadow 9' #4-6 750:-. Göran, tel (S) 08-405496, 868766.

Säljes: Orvis Spey 15' #11-12 hemb, anv 3 v. Young 1540 m backing o Cortland 333 WF12F. 2400:-. Peter, tel (S) 090-155471 (dagtid).

Säljes: Big Game fiskarna. Penn 80 International, helt oanv 5000:- (nypr ca 11000:-). Seppo, tel (S) 033-134552, 124608, 010-991171 säkr kvällar o helger.

Köpes: Ryggspäck Fjällräven Nepal el likn. Håkan, tel (S) 08-496204.

Säljes: Laxspö Royal C 16' #11-12 mkt långtkastande o lätt. 2500:-. Winston 9' #8 underbart enhands laxspö 2000:-. Thomas, tel (S) 0760-52784.

Säljes: HARDY Perfect 4 1/4" oanv i originalkartong, tillv tidgt 60-tal, t högstbj. Kaj, tel (S) 0570-11455.

Säljes: Fly Fisherman 80-86. FiN 1979-89. Powell Light Touch 9' #5-6. Gösta, tel (S) 0470-46171.

Kjöpes: Record 2100 i god stand. Casting stenger for Arenberg, flue presisjon og fluelengde også av interesse. Harald, tel (N) 03960574.

Säljes: Splitcane spö 14' #9-10 2500:-. Splitcane Fostere's 8 1/2' #5 800:-. Bruce & Walker 15'5 #11 2000:-. Grafit flugspö 13' #8'9 1000:-. Kent, tel (S) 08-6684124.

Aldre ABU grejer köbes af samler Record/Ambassadör hjul, kataloger, blink m m må være i bra skik. Hans, tel (DK) +4542408625.

Säljes: Splitcane spö Allcocks Leander 276 cm. Scot-tie 9'6 #6 J S Sharpe. ABU Lapplandia 510 9'. Kingfisher Apache 9 1/2' #7-8. Bengt, tel (S) 0304-71243.

Säljes: Rackelhane spö 10'2 eller 7'5 m mellandel o topp, ex handtag #5-7, spötub, byggt av Kenneth Boström 1984 i mkt fint skick. Kent, tel (S) 0297-40647.

Selges: Hardy's F B Drifter 11' # NOK 1500:-. Hardy's Smuggler 9'5 #7 NOK 1500:-. Sharp Impr. "Wilson International" 8'3 #5/6 NOK 1500:-. Hardy's Golden Prince 11/12 (numerert utg 042) NOK 1200:-. Vidar, tel (N) 05-265659.

Köpes: Loop 1,5 el 2 gärna m X-spole samt plastspolar o rullfodral. Tomas, tel (S) 0758-51518.

Säljes: G Loomis IMX 7' 3/4, lina 2, 2150:-. Steel-head Air Weight 5, 550:-. The Gunnison G 2, 1200:-. Air Cel Ultra 2, WF3F, 200:-. Air Cel Ultra 2, WF6F, 250:-. Jonas, tel (S) 0220-30068.

SPÖBYGGNAD
 Bra rullfästen, kork, ringar, nickelsilver-holkar, spöklingsor och nyss inkommet!
 SILKE på 50 meters spolar.

FLUGBINDNING
 Nya städ förutom REGAL, verktyg av högsta kvalitet och NYTT "tinselmateri-al" på 200 meters spole.

 Box 8012, 42108 Västra Frölunda 031-473560
 Ring eller skriv, så skickar vi prislista.

 SHARPE, SCIENTIFIC ANGLER, BARBOUR, BRUCE & WALKER, REGAL, REC, MATARELLI, DE WITT, COMMON SENCE, MM.MM.MM.
SKARP'S FLY FISHING AB
 Bangatan 36 41464 Göteborg
 031-140016, 031-493055 (Lasse) 031-478671 (Michael)
 KATALOG + Supplement 10:-

VADAR/STÖVLAR
BRA LÄSTER OCH PASSFORM
 Vadarplagg med ben & kroppskydd
 Vadarstövlar lärhöga 39-47 295:-
 Vadarbyxa midjehög 39-46 425:-
 Brösthöga m. hängsle 39-46 455:-
 Svart Universalstöver 96:-
 Knähög grön jägarstrumpa 34:-
 Stövelsocka i varmfiber 80:-
 Postavgift tillkommer. 750:- fraktfritt
 Moms ingår. Broschyr bifogas.
 Återförsäljare välkomna
ARONA TRADING AB
 521 72 SLUTARP
 Ordertelefon 0515-331 33
 Alla dagar 8-20

MED SAGE I HANDEN KAN DU INTE SKYLLA PÅ SPÖET !

VÅGAR DU TA STEGET UPP ?

Hemligheten bakom ett bra flugkast är inte bara kastaren ! Du måste ha ett bra välbalanserat flugspö också. Ett distinkt flugspö utan efterslag som ger dig möjligheten att påverka kastet maximalt, snabbt, långsamt, kort eller långt. Oavsett vilket Sage spö du väljer, *GIII*, *Discovery GII* (måste ge konkurrenterna skrämselhicka !) eller nya *LL* får du ett sådant spö.

Det är inte konstigt att de flesta av landets och världens mest rutinerade flugfiskare använder Sage flugspön.

Gör som "proffsen" du med - fiska med Sage och upptäck vad äkta kastglädje är !

NYHETER SAGE 1991

Discovery GII - enhands

Vill du bli en duktig kastare och flugfiskare är det viktigt att du väljer ett flugspö med en aktion som ger utvecklingsmöjligheter till en avancerad kastteknik. En teknik där du har full kontroll över linbågen, för kast in under grenar, för kast som startar från vattnet mm. Ett "felbalanserat" flugspö sätter effektivt stopp för sådan utveckling.

Discovery serien är framtagen för att ge fiskaren maximal kontroll av linbågen, för att ge såväl nybörjare som "proffs" möjlighet att utveckla sin kastteknik för ett roligare och mer spännande flugfiske.

För att hålla priset nere har fabriken valt en enklare oslipad finish, enklare rullfäste och tub.

Finns endast i färdigbyggda spön i priser från 1895 kr till 2535 (de dyrare 4-delade) i enhands samt även ett nytt 14' lina 9

Discovery tvåhands - 14' lina 9

Fantastiskt lättkastat tvåhandsspö med mycket brett register. Designat för att klara de moderna Underhandskasterna och ge möjlighet att lära in en riktig grundteknik.

Kort sagt, ett drömspö till ett drömpris - 2995 kr.

15'GIII - lina 10-12

Det här spöet är utvecklat för att helt enkelt vara det allra bästa tvåhandsspö som finns på marknaden idag, det mest allrounda till allt tvåhandsfiske, till alla typer av kast, till alla typer av linor. Det kastar tex med lätthet såväl en flyt 10 som en Deep Water Express. Spöet är lätt och kraftfullt, arbetar utan efterslag och ger otroligt långa kast med hög precision med ett minimum av krafttillsats. Vi "tjuvstartade" försäljningen 1990 i, som vi från början tänkt, liten skala. Efterfrågan blev på kort tid långt över våra vildaste förväntningar !

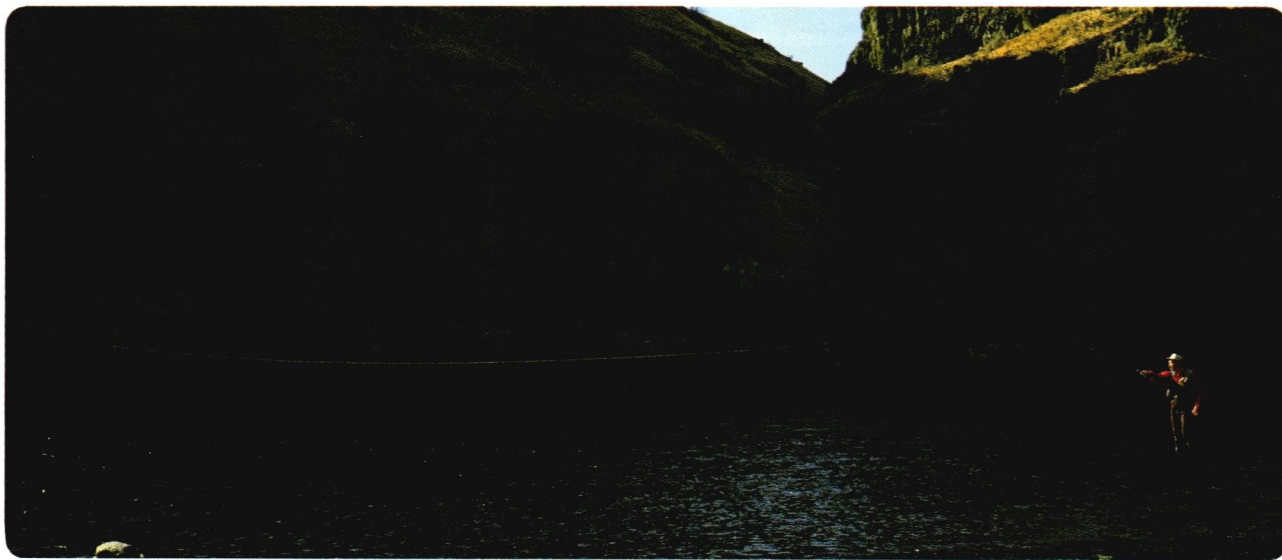
Finns som klinga, byggsats med eller utan färdigt handtag eller som färdigt spö.

Ett spö som bara måste provas !

GIII RPLX

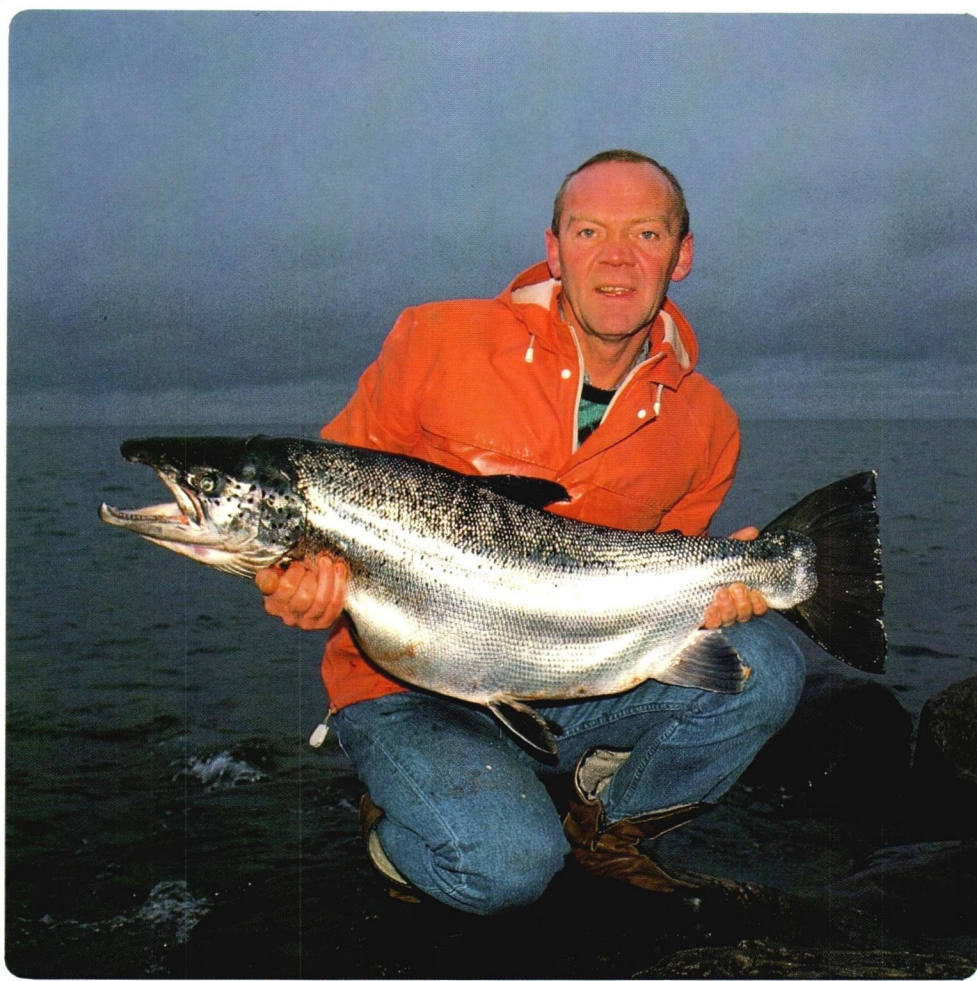
GIII serien som vi introducerade förra året har blivit en ny standard inom flugspön. RPLX står för Reserve Power Lightweight Saltwater. Den här serien Sage spön är utvecklad för i första hand det tunga krävande enhandsfisket efter Bonefish och Tarpon. Dvs för att klara stora tunga flugor med hög linhastighet och hög precision, snarlikt vårt eget enhandsfiske efter Havsöring, Lax och varför inte Gädda. En serie med "tuff" kraftfull distinkt aktion för mycket långa kast.

* Made In USA * Levereras i Sage aluminiumtub * Livstidsgaranti mot materialfel

AUKTORISERADE SAGE ÅTERFÖRSÄLJARE

A.T.Vapen-Vimmerby/ Alnö Sport&Fiske-Alnö/ Arvikajägaren-Arvika/ Berras-Sthlm/ Björns-Stenungsund/ Björnsson-Sandviken
Fiske&Hobbyhörnan-Kristinehamn/ Fiskeservice-Östersund/ Fiskeshopen-Trollhättan/ Flugfiskeshopen-Luleå
Fly-Dressing-Husvarna/ Gipro-Gislaved/ Gävle Fiskredskap-Gävle/ Intersport-Skellefteå/ Karlstads Fiske&Fritid-Karlstad
KarpensPostorder-Åkersberga/ Kjells-Edshyn/ Klippan Sport-Klippan/ Kungsfiskaren-Haparanda/ LjusneCykel&Sport-Ljusne
MM Sportfiske-Göteborg/ Olles Fiske-Borlänge/ PO:s-Sundsvall/ R.R.-Göteborg/ Rekord-Mörtrum/ RoHo-Koskullskulle
Whittlocks-Halmstad/ Sportfiskarn-Västerås/ Sportfiskedepån-Helsingborg/ Sportfiskehuset-Lund/ Strömvalls-Göteborg
Vapencentralen-Kalmar/ Vildmarksshoppen-Luleå/ ÅreFiskecenter-Åre/ Norge-Aktiv Fritid Finland-Red Tag

Berry Spaak med sin rekordfisk på 17,65 kilo – världens största sportfiskefångade insjölox.

Storlax från Vättern

Text & foto: Björn Blomqvist

FiN har tidigare berättat om den stora sydsvenska sjön Vättern och bland annat rekommenderat det fina harrfisket där. Under de senaste åren har också allt fler sportfiskare upptäckt sjön. Främst är det trolldingfiskarna som firat stora triumfer. I november förra året togs en insjölox, som med sina 17,2 kilo var nytt världsrekord. Men det rekordet blev kortlivat. Redan innan 1990 var till ända hade nämligen en ännu större insjölox landats.

Det var Berry Spaak, som den 8 december fick hugg av en jättestor, blank vätternlax strax norr om Karlsborg. Efter 45 minuters dramatisk kamp kunde en ny världsrekordlax bordas. Den vägde 17,65 kilo och var 105 cm lång!

Vätterns rykte som sportfiskevattnen av världsklass har alltså bekräftats ytterligare. De stora insjöloxarna är tagna på trollding. Nu är det kanske bara en tidsfråga innan vi får rapport om stor, flugfångad insjölox från detta fantastiska vatten.

Visst är Vättern en typisk trolldingssjö, där möjligheterna till flugfiske från land är starkt begränsade längs många strandavsnitt. Men de lokala fiskarna vet att fisken vissa tider stryker mycket nära land, så möjligheten finns. I oktober tog till exempel Jonas Ivarsson från Boxholm en lax på 12,3 kilo vid landfiske utanför Ödeshög.

Vid sidan av gullspångslaxen bjuder ju sjön dessutom på ett mycket intressant harrfiske. Här finns också öring, röding och mycket stor sik.

Många äldre utterfiskare stryker gärna mycket nära land och fiskar sina flugor endast några meter utanför strandlinjen – så nog kan vi också nå fisken med våra flugor...

I "sötvattenshavet" Vättern har gjorts relativt blygsamma utsättningsar av yngel och smolt under senare år. Medan "storasystemet" Vänern har fått enorma bidrag – både i form av ekonomiska medel, utsättningsar och mängder av turistsatsningar, så har Vätterns fisk fått växa till sig i lugn och ro. Nu ser vi resultatet av detta. I framtiden kommer Vättern därför troligen att beskrivas som ett av världens bästa sportfiskevatten.

Vi har alltså all anledning att bevakas fisket i sjön de närmaste åren för att följa utvecklingen.

EN HÖGST MÖJLIG FLUGA...

ADEXA

461 37 TROLLHÄTTAN
tel 0520-377 30

ADEXAs produkter finns
i de flesta specialbutiker.

OBS! KÖP ENDAST VAROR
MED VÅR ORIGINAL-LOGOTYPE!

*Att binda
en klassisk
laxfluga är ej
lätt. Det räcker
inte med teknik-
en – du ska också
ha de rätta verktyg-
en och materialen.*

*Tekniken får du lära själv
– resten kan du få från ADEXA!*

*Vi har mer än 1.500 olika bind-
material, städ och bindverktyg...!*

Nästa gång det kliar i fingrarna: använd grejor
från ADEXA. Då blir ingen fluga omöjlig...

MUSTAD
ACCU
POINT
FISH HOOKS

THE OPTIMAL FISH HOOK

Mustad Acco Point fiskekrokar behöver 2½ gånger
mindre kraft för genomträngning än våra standard-
krokar. Tillsammans med 20% ökning i styrka ger detta
bättre krokegenskaper och större fångstmöjligheter.

20% STRONGER

MUSTAD

P.O.B. 41., N-2801 Gjøvik
Tel. +47-61-74500 – Fax +47-61-79612

Jag binder mina imitationer så att de får gråsuggans breda och platta kroppsform.

En gråsugga till vårfisket

Gråsuggorna kan lokalt i vissa sjöar – eller delar av en sjö – vara stapelföda för fisken under en del av året.

Magundersökningar visar till exempel att öringen i ett av mina hemmavatten hade 90 procent gråsuggor i maginnehållet de första veckorna i maj månad

Text & foto: Björn Möller

Jag tycker att vi flugfiskare borde uppmärksamma gråsuggan som förebild för våra flugor i större utsträckning än vi gör idag. Självt började jag binda mina första imitationer 1983 och fiskade dem med viss framgång. Men det var först några år senare som jag noggrant började undersöka fiskens födoval i de vatten jag brukade fiska, och det var då som mitt intresse ökade på allvar.

Det var visserligen inte i alla vatten, som fisken åt gråsuggor i någon större utsträckning, men i de vatten som hyste stora mängder gråsuggor var den vissa tider på året den bästa imitationen att sätta på tafs. Gemenamt för dessa vatten har enligt min erfarenhet varit att de haft en riklig

bottenvegetation. Det tycks vara en förutsättning för att gråsuggorna ska förekomma i stor mängd. Så har till exempel varit fallet i en sjö, där en större vik har en rik bottenväxtlighet, men där sjöns botten för övrigt är relativt vegetationsfattig. Fisk som jag fångat i just denna vik har ätit gråsuggor i mycket större mängd än fisk fångad i andra delar av sjön. En viktig upptäckt som visar att man måste presentera rätt imitation i rätt lokal, även om det är samma vatten.

Gråsuggan tillbringar hela sitt liv under vattnet. På latin heter den *asellus* och är ett litet kräftdjur, som kan bli 15–20 mm långt. Kroppsformen är platt och den är mycket tydligt segmenterad. Dessa kräftdjur är tillgäng-

liga för fisken hela säsongen, men fiskens födoval beror också på om det finns annan tillgänglig föda, som den för tillfället föredrar. Det kan också skilja mellan olika fiskarter vad de väljer att äta. Ett exempel visar hur det kan skilja mellan fiskarna i en och samma sjö, som jag brukar fiska i. Ungefär så här stor procent av bytesvalet utgjordes av gråsuggor i de maganalyser jag gjorde på olika fiskar under de två första veckorna i maj månad. Det vill säga innan myggpuppor och flicksländenyfver börjar exponera sig och dra till sig fiskens uppmärksamhet. Min undersökning begränsar sig till början av maj månad, eftersom vattnet öppnas först vid denna tidpunkt, men troligen är grå-

Fiske med en gråsugga på tafsens kan bjuda på trevliga överraskningar.

suggorna stapelföda även tidigare under våren. Mängden gråsuggor av det totala maginnehållet fördelade sig så här mellan de tre fiskslag som finns i vattnet:

Öring 90%
Bäckröding 75%
Regnbåge 25%

Detta visar att man har störst chans att lura gammal öring och bäckröding i det aktuella vattnet vid den här tiden på året, om man väljer att fiska med en gråsuggeimitation. Men gör gärna egna undersökningar i dina egna hemnavatten för att konstatera om – och i så fall under vilken period på säsongen – som fisken koncentrerar sig på just gråsuggor.

Fisketeknik

Gråsuggan rör sig inte speciellt snabbt i vattnet. Därför fiskar jag den långsamt med små korta dragningar i linan och låter den vila en kort stund innan hemtagningen upprepas. Försök att fiska den så nära botten det går eller strax ovanför bottenväxterna. Själv föredrar jag att fiska gråsuggeimitationen med flytlina och lång tafs med nappindikator.

Jag binder mina gråsuggeimitationer på krok med uppåtböjd krokögla, för att få tafsens att gå i cirka 45 graders vinkel från flytlinan i ytan ner till den djupt fiskade imitationen, som då är fäst i den uppåtböjda kroköglan. Jag tror detta får till följd att gråsuggeimitationen fiskar riktigare efter botten.

Ett annat förslag till fisketeknik med gråsugga är att placera flugan i närheten av ytnära växter och låta den sjunka för att ge sken av en gråsugga, som släppt taget från växten och simmar mot botten. Kolla tafsens noga för att inte missa hugg.

Störst framgång har jag haft vid grynings- och morgonfiske med gråsuggor, eller överhuvudtaget vid tillfällena då det inte varit alltför starkt solsken. Men ingen regel utan undantag – se bara på bilden här intill.

Bindbeskrivning

Fäst en krok med uppåtböjd krokögla i städet och linda en bindtrådsbädd. Förtyng med blytråd på var sida om krokskänkeln och lacka. Bind fast polygarn i krokbojen. Fäst in stjärtstrån på var sida om polygarnet, ungefär en tredjedel av krokskän-

kelns längd. Fäst även här bak ribbing samt ett strutsherl. Forma en dubblingloop av bindtråden och gå fram med bindtråden till kroköglan. Stoppa in kanindubbing i den formade dubblingloopen och tvinna denna. Linda fram dubbingen till kroköglan och lås med bindtråden. Klipp ovan- och undersidan plan samt ansa sidorna. Ribba strutsherlet till kroköglan som ben och klipp ovan- och undersidan ren. Vik över polygarnet som rygg fram till kroköglan och fäst in med bindtråden. Följ efter med ribbingwiren och avsluta. Lacka.

Kläm slutligen med en oräfflad tång till gråsuggan för att ännu mer understryka det platta utseendet. Sedan kan man valfritt försöka efterlikna kamouflagemönstret på ryggskölden med vattenfast tusch.

Mönsterbeskrivning

Krok: Typ Mustad 94842

Tråd: Grå 6/0

Förtyngning: Anpassad blytråd

Stjärt: Hackelfibrer eller stickelhår

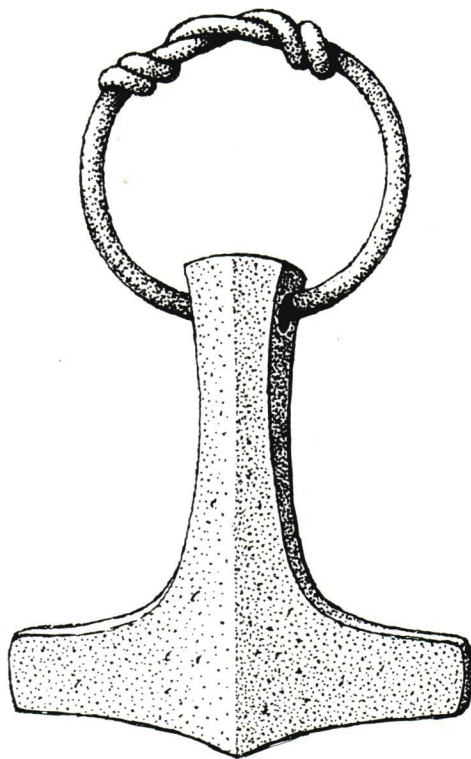
Rygg: Gråbrunt Fly-float polygarn

Rib: Guld-, silver- eller kopparwire

Ben: Grå struts

Kropp: Adexas gråbruna kanindubbing

Tankar på strandkanten

Torshammaren

Canespöet bugar djupt under den massiva tyngden och kraften av den stora fisken, som går och spänner djupt där nere i det svarta vattnet. Mina svettiga händer darrar i ett krampaktigt grepp om handtaget på det gamla spöet. Ömsom tar jag in några meter lina, ömsom dras några meter ut av den stora...

Kampen har pågått länge, har böljat fram och tillbaka, och utgången är ännu oviss. Men så plötsligt ratar spöet ut sig. Linan hänger slak och jag vevar frenetiskt för att få kontakt. Då bryter fisken vattenspegeln i ett magnifikt språng, hans breda stjärt slår som en torshammare i vattnet och spöet bugar åter djupt. Linan lämnar rullen i en rasande fart och jag bränner mig, när jag försöker handbromsa den vanvettigt skrikande rullen. Spöet knakar och rister ända ner i handtaget. Och så med ens brister det med en knall – och jag vaknar med ett ryck!

Mörka, blåsvarta moln rullar över himlen. En vit, fräsande blixtnär mot jorden. Jag räknar – ett, två, tre... och hör en skarp åskknall eka mellan bergskammarna. Tunga regndroppar börjar falla. Snabbt tar jag flugspöet i ena handen och tråklykan med den härliga tunga fisken i den andra. Finner stigen och skyndar med lätta steg hemåt...

Tommy Hjelm

Flugfiske i Norden

Nr 2 april 1991
Årgång 13

Redaktör:
Gunnar Johnson

Ansvarig utgivare:
Nore Sundin

PRENUMERATIONER, BESTÄLLNINGAR, KASSA: Anne-Marie Skarp, Violgatan 7, 343 00 Älmhult, tel. 0476/16090.

REDAKTION: Gunnar Johnson, Box 22, 570 20 Bodafors, tel 0380/311 25.

ANNONSER: Bertil Ekholm-Erb, Box 64, S-291 21 Kristianstad, tel. 044/12 26 28. Fax 044/11 85 83.

Prenumerationspris: för kalenderår 1991 SEK 260 i Skandinavien, SEK 300 i Europa och SEK 360 i övriga världen. Vårt postgironummer är 10794-6.

Bank: Sparbanken Kronan 8169, konto nr 713380278-0.

Payment from abroad by eurocheque or international money order in Swedish crowns payable to Flugfiske i Norden, Box 770, S-251 07 Helsingborg, Sweden.

Zahlungen aus Deutschland auf Postgiro Nr 5993 12-205, Hamburg, Bankleitzahl 200 100 20.

GLÖM EJ ADRESSÄNDRA
SKRIFTLIGT NÄR DU FLYTTAR.
UPPGE OCKSÅ ALLTID GAMLA
ADRESSEN.

Redaktionen tar gärna emot artiklar, reportage och bilder från läsarna. För ej beställt material ansvaras icke.

Eftertryck eller annat mångfaldigande av innehållet i denna tidning, helt eller delvis, är ej tillåtet enligt lagen om upphovsmannarätt.

Flugfiske i Norden utges av Förlagsaktiebolaget Flugfiske i Norden, Box 770, 251 07 Helsingborg. Tidningen utkommer med sex nummer om året, fördelade på tre på våren och tre nr på hösten/förvintern.

Tryckt 1991 hos Abetryck, Helsingborg.

ISSN 0349-3849.

Nummer 3 av Flugfiske i Norden 1991 beräknas utkomma i juni.

PATEKE MORTON DIAMOND

SPÖET SOM INNEHÅLLER **HELA FIBRER**

PATEKE MORTON "DIAMOND"

Längd	Klass	Spö	Klinga
8'	4/5	1495:–	595:–
8'6	5/6	1545:–	615:–
9'	5/6	1600:–	635:–
9'	6/7	1600:–	635:–
9'6	7/8	1675:–	720:–
10'	7/9	1725:–	759:–
11'	7/9	1925:–	968:–
12'	8/9	2075:–	1100:–
13'	9/10	2125:–	1300:–
14'	10/12	2275:–	1570:–
15'	10/12	2495:–	1800:–

I högenergigrafiten T800 är tillverkat av engelska spöbyggare med många års erfarenhet och tradition i ryggraden.

Spöserien är utvecklad och utprovad i samarbete med svenska redskapshandlare och flugfiskare.

Du kan köpa ditt Pateke Morton hos välsorterade redskapshandlare från Kiruna i norr till Malmö i söder.

BODEX AB
Box 49
770 14 Nyhammar

Tel: 0240-405 05
Fax: 0240-404 11

BODEX

Vad äter fiskarna? Det är viktigt att veta för den som fiskar. Minst lika viktigt är det att veta var fiskarna äter.

I flugfiske är det linans uppgift att föra flugan exakt till det ställe där fisken finns. Därför är en för situationen rätt vald lina viktigare för att ge fångst än hundra klassiskt bundna flugor som precis ser ut som äkta flugor.

3 M Scientific Anglers har, som namnet säger, vetenskapligt gått in för att ge sina linor exakt de rätta egenskaperna. 3 M för därför Din fluga precis dit Du vill – nära en hungrig fisk. Också Du kan välja Ditt byte.

Concept

Flytande DT 5-8 F
Flytande WF 5-8 F
Cirkapris 198,-

Air Cel

Flytande DT 4-9 F
Flytande WF 5-9 F
Cirkapris 358,-

Air Cel Supreme

Flytande DT 4-11 F
Flytande WF 4-10 F
Cirkapris 415,-

Air Cel Ultra II

Flytande DT 2-11 F
Flytande WF 2-11 F
Cirkapris 530,-

Havsöring WF 6-10 F

Lax DT 9-12 F
Cirkapris 670,- resp 698,-

Wet Tip

Snabbsjunkande
10' WF 5-10 F/S
Cirkapris 395,-

Wet Tip Hi-D

Extra snabbsjunkande 10' WF 5-10 F/S
Extra snabbsjunkande 20' WF 7-10 F/S
Cirkapris 395,-

Ultra Wet Tip Hi-D

Extra snabbsjunkande Sink Tip WF 5-10 F/S
Cirkapris 605,-

Wet Cel

Långsamt sjunkande DT 4-12 I
Cirkapris 410,-

Wet Cell II

Sjunkande DT 4-11 S
Snabbsjunkande WF 4-12 S
Cirkapris 410,-

Wet Cel Hi-D

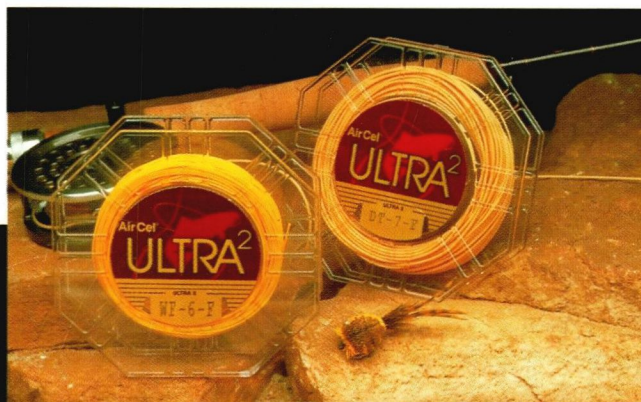
Extra snabbsjunkande WF 6-10 S
Cirkapris 410,-

Wet Cel Hi-Speed Hi-D

Super Sinker WF 6-13 S
Cirkapris 495,-

Wet Cel Deep Water Express, shooting taper 30'

550 grain ljusgrå
700 grain brun
850 grain svart
Cirkapris 320,-

Ultra II

Flytande shooting line
Cirkapris 230,-

Monocore

Sjunkande WF 6-13 S
Cirkapris 578,-

3 M Scientific Anglers

by **Nordmark**